

olume XVIII

o. 4

23rd August, 1958
(Saturday)

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DÉBATES Official Report

* PART II—Proceedings other than Questions and Answers. CONTENTS.

	PAGES
Messages from the Chairman re	
— Nomination of Four Members from the Council to the Subordinate Legislation Committee ..	206-207
— Nomination of Six Members from the Council to the Public Accounts Committee ..	207-208
— Nomination of Six Members from the Council to the Estimates Committee ..	208-209
— Nomination of Eight Members from the Council to the Joint Select Committee set-up for considering the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958 ..	209
Announcement re	
Resignation of Dr B Gopala Reddy from the Membership of the Legislative Assembly ..	210
Business of the House.	210
Calling attention to matters of Public importance—	
The rapid spread of Encephalitis in the rural areas of Nellore District ..	211-212
Strike notice by workers in Secunderabad and Hyderabad ..	212
Views of the Bharat Natak Academy on Kuchipudi Dance ..	212-213
Point of information re Drought Conditions in Srikakulam District	213-216
Adjournment Motion Re	
Hooliganism in Chembuvaram Village, Kunnool District	
—Not admitted ..	217-219
Calling attention to matters of urgent public importance re	
Non acceptance of the recommendations of Hanumantha Rao Committee Report ..	219-220
Presentation of the First Report of the Subordinate Legislation Committee ..	220-
Non-Official Business.	
(A) Bill-The Madras Estates Land (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958	
—Leave not granted ..	221-233
Point of clarification re.	
Press Report on the statement made by the Revenue Minister on Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958 ..	234-236
Business of the House ..	237-240
Non-official Business—Resolutions re.	
— Formation of Tappers' Co-operative Societies in Telangana	
—Negatived ..	240-262
— Extension of Educational facilities to the Poor ..	263-277
— Official language of the State— Discussion not concluded ..	277-280
OTE. * at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member	

Printed By JYOTHI PRESS, HYDERABAD.

For the Director, GOVERNMENT PRESS, HYDERABAD. (A. P.)

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES..

(*Part II - Proceedings other than Questions and Answers*)

OFFICIAL REPORT.

---

*Tenth Day of the Seventh Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Saturday, the 23rd August, 1958.

The House met at Half past Eight of the Clock

(*Mr. Speaker in the Chair*)

QUESTIONS AND ANSWERS

(*See Part I*)

Messages from the Council Re

* *Nomination of four Members from the Council to the
Subordinate Legislation Committee*

Mr Speaker I have received the following message from the Hon Chairman of the Legislative Council —

"I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on Monday, the 18th August, 1958 concurring in the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate four members from the Council to the Subordinate Legislation Committee of the Assembly for a period of one year.

Motion.

"That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative

207   *Nomination of six Members from the Council to the
Public Accounts Committee*

23rd August, 1958]

Council do agree to nominate four members from the Council to serve on the Subordinate Legislation Committee of the Assembly for a period of one year, and do proceed to elect, in such manner as the Chairman may direct, four members from among the members of the Council to serve on the said Committee'.

'I am further to inform the Legislative Assembly that at the sitting of Legislative Council held on Thursday, the 21st August 1958, I declared the following members to be duly elected to the Subordinate Legislation Committee of the Assembly —

1. Sri Ataur Rahman.
2. Sri C Parasuram Naidu.
3. Sri K. Adikesavulu Naidu.
4. Sri B Gurava Reddi.

*Nomination of six Members from the Council to
the Public Accounts Committee*

Mr. Speaker I have received the following message also from the hon. Chairman of the Legislative Council.

I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on Monday, the 18th August 1958 concurring in the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to the Public Accounts Committee of the Assembly for the financial year 1958—59.

Motion

"That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Public Accounts Committee of the Assembly for the financial year 1958—59 and do proceed to elect, in such manner as the Chairman may direct, six members from among the members of the Council to serve on the said Committee'.

[23rd August, 1958]

“I am further to inform the Legislative Assembly that at the sitting of Legislative Council held on Thursday, the 21st August 1958, I declared the following to be duly elected to the Public Accounts Committee of the Assembly

- 1 Sri B. N. Reddy
- 2 Sri Shaik Galib.
- 3. Sri Bikkini Venkataratnam
- 4. Sri S Sidda Reddy.
- 5 Sri A Lakshminarasimha Reddy
- 6 Sri Y. Suryanarayana Rao ”

Nomination of six Members from the Council to the Estimates Committee.

Mr Speaker I have further received the following messages from the hon Chairman of the Legislative Council

“I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on Monday, the 18th August 1958, concurring in the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to the Estimates Committee of the Assembly for the financial year 1958—59

Motion.

“That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Estimates Committee of the Assembly for the financial year 1958—59 and do proceed to elect, in such manner as the Chairman may direct, six members from among the members of the Council to serve on the said Committee”

I am further to inform the Legislative Assembly that at the sitting of Legislative Council held on Thursday, the 21st August, 1958, I declared the following members to be duly elected to the Estimates Committee of the Assembly.

209   *Nomination of eight Members from the Council to the Joint Select Committee set up for considering the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958*

23rd August, 1958]

- 1   Sri Venigalla Satyanarayana Rao.
- 2   Sri Pemmaraju Venkata Rao
- 3   Sri Nivarthi Venkata Subbaiah
4.   Sri K V Pratap Reddy.
5.   Sri Kolla Venkaiah.
- 6   Sri Y Eswara Reddy.

Nomination of Eighth Members from the Council to the Joint Select Committee set up for considering the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958

Mr Speaker I have received the following message from the hon. Chairman of the Legislative Council

“I transmit a copy of the following motion passed by the Andhra Pradesh Legislative Council on the 22nd August 1958 concurring with the Assembly in setting up a Joint Select Committee to consider the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958 (L A Bill No 27 of 1958)

Motion

“That this House Concurs with the Assembly in setting up a Joint Select Committee of both the Houses consisting of 32 members (24 members from the Assembly and 8 members from the Council), to consider the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1958 (L A Bill No 27 of 1958) and that the following members of this House be nominated to the said Joint Select Committee.

- 1   Sri R Ramalinga Raju
- 2   Sri Raghotham Reddy
- 3   Sri Yeeram Satyanarayana
4.   Sri M. Subba Reddy
5.   Sri G. Brahmayya
6.   Sri S B P B K Satyanarayana Rao.
- 7   Sri Arutla Lakshminarasimha Reddy.
8.   Sri Gunturu Bapanayya”.

{23rd August, 1958}

*Announcement re Resignation of Dr B Gopala Reddy
from the Membership of the Legislative Assembly*

Mr. Speaker I have to announce that Dr B Gopala Reddy has sent his resignation to his seat in this Legislative Assembly

"Since I am electd to the Rajya Sabha, I hereby tender my resignation of membership of the Legislative Assembly I thank you and Members of the House for the courtesy and consideration shown to me while I was a member of the House. Kindly acknowledge receipt of this letter of resignation "

Yesterday I received this letter and I have accepted his resignation I have also informed him to that effect yesterday.

Business of the House.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహరావు (ఎల్లండు - డనరల్) :- అధ్యక్ష! ఇప్పుడు question No 2430 గురించి statement లుక్కడ పెట్టినాయి. ఇది questions list లో ఉన్నదు.

- **మిస్టర్ స్టీకర్** - ఆంధ్ర ప్రాంత ప్రాంతములు నుంచి విషయాలు కూడా అధ్యక్ష అప్పటి అపాపి వచ్చినాయి.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహరావు. - అధ్యక్ష! అపాపి ఆగ్రాంత్యక్క సంబంధించినవి కాదు ఆపి irrigation కు సంబంధించినవి

మిస్టర్ స్టీకర్ - అది దూఁ నేర్ ప్రాంత కాదు వెనుక ఒకసారి ఆస్త్రశ్వర జవాబు చెప్పుబడినది దానికి సంబంధించిన information లో కోణ సభనారి ముందు పెట్టడను జరిగినది

Press లు గురించి ఒక అరగంటనేత్తు discussion కు time కావాలని కొండరి సభ్యులు కోరినాయి. కానీ దూఁ వ్యవస్థనోర్ము చూలాలో భాలునుంచి pendingగు వుంటున్నది ఈసారి కాననసభ సహాయే మండప్పుడు లూ press లు గురించిన విషయము చెర్చుకు పెట్టినచ్చును. At present there is no time

శ్రీ బసవ మానయ్య. (ఆంధ్రాలో) - అధ్యక్ష! నేను strike లు గురించి ఒక తీట్యానము పంచించాలి.

211 Calling attention to matters of urgent public importance - The rapid spread of Encephalitis in the rural areas of Nellore District
23rd August, 1958]

Calling attention to matters of urgent public importance - The rapid spread of Encephalitis in the rural areas of Nellore District.

మిస్టర్ స్పీకర్ - అన్నియు వరుస క్రమమూరో వస్తువి దాన్ని గురించి విధి
ఓందరపడ నవసరమలేదు మండు చిన్న చిన్న తీర్మానములు అయిపోగా ఈ
importent వాటికి పోవచ్చున �Now the Motion given notice of by
Sri S Kasi Reddy and Sri B Sankaraiah The subject matter of
the motion is regarding incidents of Encephalitis rapidly spreading
in the rural areas of Nellore District resulting in 17 deaths

శ్రీ కె నెంకటరావు - ఇది పెదడువాపు జబ్బు

It has been reported that there have been 19 attacks and 17 deaths
due to virus Encephalitis during the period from 9—7—1958 till
date in the rural areas of Nellore District, as per the details now
being read —

9—7—58 South Mopuru No of attacks 4, No of deaths 4

4—8—58 Poletpalayam One cured

5—8—58 Surrounding villages of Buchireddipalayam

7 attacks   7 deaths

8—8—58 Gottelupalayam, Sallarjilipalayam and
Police Naidu Cheru 3 attacks 3 deaths

9—8—58 }
to   } Not known

20—8—58 }

These cases are mainly among children below 10 years of age
and infection is confined only to two taluks viz , Nellore and Kovur
Taluk All the villages affected with Encephalitis have been visited
by the Health Office Staff of the District for undertaking prompt
preventive and control measures such as chlorination of water sources,
maintenance and upkeep of sanitation, conservancy arrangements
and fly control Following are the important measures that have
been adopted by the Public Health Staff-

1 A Committee of officials and non-officials including private
medical practitioners was formed under the Presidentship of the
District Collector, Nellore, for co-ordinating effective and prompt
preventive and control measures for Encephalitis and the above

[23rd August, 1958]

Committee met on 7—8—1958 and decided the line of action to be taken.

2 Intensive health education and propaganda as to how to prevent the infection is being carried out through broadcasts on Municipal Broadcasts Wire System, through distribution of pamphlets etc

3 Provisions of Madras Public Health Act have been enforced for preventing the sales of eatables exposed to dust and flies

4 Spraying operations have been intensified to prevent fly breeding

5 Sanitation drive has been intensified

6. An ambulance van has been kept at the disposal of the District Medical Officer, Nellore, for transporting the Encephalitis cases to the Infectious Diseases Hospital, Nellore, for treatment In-as-much-as there have been only 4 attacks and 3 deaths, after 8—8—1958, it may be stated that incidence of virus Encephalitis is definitely on the decline in the rural areas of Nellore District and the situation is well under control

Strike notice by workers in Secunderabad and Hyderabad

మిస్టర్ స్నైకర్ - సికింద్రాబాదు, హైదరాబాదులలో మహారూ 10 వేల మంది strike చెలువున్నారని సభ్యులు తెలియపరచినారు దానినివయమై ఏమైనా సమాధానముపుంచే గా॥ సీయులైన మంత్రిగారు యాసఫ్ వారికి తెలియపరచవలెను.

శ్రీ డి. సంజీవరావు - Strike withdraw చేసుకున్నారు

శ్రీ బసవ మానయ్య - ఈ విషయమును గురించి నేను పత్రికలు చదివాను అందుచెతు 20 వ తేదీన ఈ తీర్మానము ఇచ్చి యఱంటిని ఇప్పుడు strike withdraw చేసినట్లుకూడ విరియంటిని అందుచెతు దానినిగురించి నేను press చేయడమలేదు

Views of the Bharat Natak Academy on Kuchipudi Dance

Mr Speaker Is the Hon'ble Education Minister here? థారత నాటక ఎకాడమియాలో మన కూచిపూడి నాట్యమును అగ్గిరించడములేదని Complaints వస్తున్నాయని, దానినిగురించి మన Academy తెల్పున steps తీసుకొన వలసిందన కృ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఒక తీర్మానము ప్రవేశపెట్టినారు.

శ్రీ కె వెంకటరావు - గా॥ సభ్యులు కృ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు ఇప్పుడే నాతో యా విషయమును గురించి ప్రస్తావించినారు ఈ తీర్మానము

23rd August, 1958]

sudden గా తీసుకొని వచ్చినారు ప్రశ్నలు దీనికి సంబంధించిన information యాచ్చట లేదు ఎవరో కూచిపూడి నాట్యం మంచిది కాదని అన్నంతమాత్రము చేత షనము దానిని గురించి బాధపడు నవసరములేదు. మన representatives కూడా Bharata Nataka Academy లో వున్నారు. వారివద్దనుంచి specific గా యొమైను complaints వాళ్ళే ప్రభుత్వము తప్పనండా తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని షనవి చెప్పున్నాను

Point of information re Draught conditions in Srikakulam District

శ్రీ పి నరసింహప్పారావు (పాఠకొండ) - అధ్యక్ష! Point of information—మా శ్రీకావళం జిల్లాలో కఱువు పరిస్థితులు ఏర్పడినవి అచ్చట షర్మలు లేవు మంత్రిగారుకూడ ఆ జిల్లాలోని పరిస్థితులను గురించి పర్యాటనచేసి విచారించి లేదు ఈ సథలో ఆయినా ఆవిషుయమును గురించి $1/2$ గంట కాలము వ్యవధియి స్తే చాలా బాగుంటుంది. ఇప్పుడు యా విషయము గురించి కొండచర్చ జరుగకణో తే యాలోపల చాలా తీవ్రముమనసి ఆజిల్లా గురికావలసి వస్తుంది

మిస్టర్ స్నీకర్ - షర్మ ములు సకాలములో పడునందువలన అన్ని జిల్లాలనుంచి దాదాపు ఇదే అందోళన వెలఱిచ్చుకో వార్తలు పంపించినారు గా॥ సిఱులైన మంత్రిగారు పర్యాటన చేసినప్పుడు మా grievances తప్పనండా వారికి నిప్పించు కొనసాగిని సుఖా యొస్తున్నాను

శ్రీ పి. నరసింహప్పారావు - మా జిల్లాకు షంత్రిగారులేదు. అస్తు మంత్రులుకూడ మా జిల్లాకు రావడము చాలా అరుదు వారు అన్ని జిల్లాలలో ఎక్కువ పర్యాటనలు చేస్తూ వుంటారు గానీ మాజిల్లాకు మాత్రం ఎక్కువగారారు

శ్రీ కె. వెంకటరావు - శ్రీ పి. యిన్ అప్పారావు గారు కి సంతృప్తముల క్రితమే మంత్రిపదవిలో వుండవలసినది. ఈ షర్మ ములు సకాలములో రానందువల్ల జరుగుతున్న ఆందోళన గురించి సేను పొన్నును షనవి చేసియున్నాను. ఇంకా కఱువు రాకలనిన పరిస్థితి ఏర్పడుతేదు

వావలు సకాలములో పడులేదు దాని పర్యవేక్షణము మున్స్ట్రిండు ఎలాగున ఉంటుందో ఇప్పుడప్పుడే తెలియదు ఏడైన త్యాగమపరిస్థితులు యొర్పడితే తగు చర్యలు తీసుకొనడానికి ప్రభుత్వము నీధనుగా వున్నది మంత్రి పదవి లేదని బాధపడక వారి జిల్లాలోవున్న పరిస్థితులనుగరించి ఎప్పుటికప్పుడు ప్రభుత్వమునకు శ్రీ అప్పారావుగారు తెలియపర్చవలెనని కోరుతున్నాను శ్రీకావళం జిల్లాకు సంబంధించినంతమరక సేను జనవరి సెలలో పర్యాటించి వచ్చినాను మరల పర్యాటం వలనిన దురవస్థ కంసతుం దేశా శాకు తెలియడు. అటువంటి దురవస్థ కలగుకూడదనే సేను భగవంతుని ప్రాణిస్తూ యున్నాడు.

[23rd August, 1958]

శ్రీ పి రాజగోవాల నాయుదు (తపనంపల్లి) అధ్యక్ష, ఈ వర్షాలు పడనందువలన ప్రజల అందోళన గురించి చిత్తారుజీల్లా M L As అంతా మంత్రి గారికి ప్రాతమాలముగా తెలియపరచినారు మంత్రిగారుకూడ వచ్చినారు మరల రావలసిన పరిథితులు వచ్చినవి వారు కలెక్టరుగారి రిపోర్టుపై ఆధారపడక మా జీల్లా పరిస్థితులు స్వయముగా తెలుసుకుంటారని వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు కు 5, 6 జోడులునంచి పనివల్ల చాలా సీరసంగా తున్నది

శ్రీ యఁ. పి. చెంగల్రాయ నాయుదు (మేంజేరి) చిత్తారు జీల్లా కలెక్టరుగారు రిపోర్టులో ఈమి పరిథితులు లేవని చిత్తారు జీల్లా సుఖికముగా నే వుండని relief works అవసరము లేదని, ప్రాపినట్లు చదివినారు గాని అచ్చట వాస్తవ పరిథితులు జీల్లా కలెక్టరుగారు సరిగా ప్రభుత్వమునవ్వ నివేదించి లేదని నేను అధిప్రాయపడుచున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు మీరు చెప్పాచున్నచి ప్రతికలలో ప్రచురింప బడా 10శే యిక్కడ చెప్పాకానవచ్చును. ప్రతిదినము M L As అంతా వస్తుచే ఉంటారు వారితో ఈ విషయములు చర్చిస్తూనే ఉంటాము. నికైన relief కావా 10శే వాస్తవిక పరిథితులను బట్టి ప్రభుత్వము తగు చర్యల తీసుకుంటుంది

శ్రీ ఎస్. డి. చెంగల్రాయ నాయుదు కలెక్టరుగారి రిపోర్టుపై ఆధార పడి ఏ పని ఆయానా నిర్వహిస్తామని మంత్రిగార్డు చెప్పాతున్నారు ఆ రిపోర్టు సరికాదని మేమ మనవి చేసుకుంటున్నాము

శ్రీ కె. వెంకటరావు. నేను ఒకటి చెప్పితే ప్రతికలలో మరాకటి ప్రచురిస్తారు. యిష్టాడు గారవసియులైన సభ్యులు గత సంవత్సరము పంట గురించి అంటున్నారు. గత సంవత్సరము గ్రామాలలోనీ ప్రజలను చాలా స్వాయథకరము అయినది అప్పుడు M L A గారు చెప్పకపోతే ఆది నా తప్పకాదు వారు చెప్పితస్తున్నట్టయితే అప్పుడు చర్యతీసుకొని ఉందుము, ఈ సంవత్సరము తీసుకొనే చర్యలగురించి ప్రభుత్వ పరికలలో ఉన్నది అవసరమని లోనే ఆ జీల్లాలో పర్యాటిస్తామని చెప్పినాడు అంటేగాని కలెక్టరుగారి రిపోర్టుపై ఆధారపడకుండా గాలివార్తలపై ఆధారపడి ప్రభుత్వము ఏపని చేయబోదని తమక మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకట సుబ్బయ్య [రాజంపేట—లిజర్యూడ్] అధ్యక్ష, కడప జీల్లాలోని రాజంపేట తాలూకాలో వర్షాభారం చేత ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడు చున్నారని తెలుస్తున్నది కలెక్టరు తమ రిపోర్టులో ఇప్పుడు కరువు పరిథితులు ఉన్నాయి.

23rd August, 1958]

ఇష్టుడే relief works ప్రారంభించ నవసరం లేదని తెలిపారు. కాని నాక నిన్న ఏమి పరిష వచ్చిన ఈ త్తరాలను బట్టి చూడగా అక్కడ ఇంకా వ్యాలు పడలేదు నైపులు చూశా ఇక్కట్లు పడుతున్నారు కాబట్టి వెంటనే relief works ను ప్రారంభించు టకు మంత్రిగారు అనుమతిస్తారా.

శ్రీ కె వెంకటరావు కెరవు నీర్పడింజని నేను అంగీకరించుట లేదు ఇది వానలు కురిసే గోబులు పంటలు మొదలు పెట్టవలసిన గోబులు ఈ పంటలు జెకిపోయిన తరువాతనే relief works యొక్క అవసరం ఏన్నదుతుండే కాని పంట ఇంకా రావడమో పోవడమో తేలని ఈ సంధిగ్ంపసలో ప్రభుత్వం ఎట్టి relief works క అనుమతించుటను నీటిలేదు

శ్రీ యం. సత్యనారాయణరాజు (చీపురువల్లి-జనరల్) అధ్యక్ష, చీపురువల్లి తోటూకాలో ఇంకా 30 వ తేజిన పెద్దపర్మ ము పడి తెఱవులు తెగిపోయి నాయి వాటికి మరమ్మతు చేయించవలసిందిగా కట్టరుకు మహాజరులు పంపినా ఇంత వరకు election ఏనియు తీసుకోలేదు కాబట్టి ఈ తెఱవుల గండ్లు మరమ్మతు చేయించాలని వెంటనే మంత్రిగారు ఒక ఆర్డరు జారి చేస్తారా?

శ్రీ కె వెంకటరావు. పదిక్కొళ్ళ దూరంలో ఉన్న మిత్రులు అప్పారావుగారు చెప్పినవివయనికి మిత్రులు సత్యనారాయణరాజుగారు చెప్పిన వివయానికి ఎంత తేడా ఉన్నదోచ్చాడి వ్యాలు అనలు కురువనేలేదని వారు, వ్యాలు అధికంగా పడి తెఱవులు గండ్లు తెగిపోయాయని వీరు చెప్పుతున్నారు, ఈ కటించికి మధ్యన ప్రేభు త్వానికి వచ్చిన రిపోర్టను ప్రకారం చర్చలు తీసుకోడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ యం. సత్యనారాయణరాజు. జాన్ 30 వ తేజిన అకస్మాత్తుగా పెద్ద వర్షం వచ్చింది అండువల్ల చేయవులకు గండ్లు పడ్డాయి. వాటిని బాగుచేయించాలని కట్టరుకు పెల్లిగ్రామ్మ, వీన్నపోలు పంపాము అధిమపక్కం ఆ గండ్లు వెంటనే మరమ్మతు చేయించాలని మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ జి ఫరసింహమార్తి (అమలాపురం-జనరల్) అధ్యక్ష కడవ జీల్లాలోని కరువు పరిసీతులగురించి కొండరు గౌరవసభ్యులు ప్రత్యేంచాలని కోరగామిరు ఆ సభ్యులు కడవజీలూవారు కానందున అనుమతించలేదు అనులుగ్గుర్చిగా మొత్తంలో ఏ పరిథితిని గురించియ్యునా తమ అభిప్రాయాలను తెలుపుకొనటకు వీట ఉన్నది కదా!

[23rd August, 1958]

మిస్టర్ స్నీకర్ మిశన్ అసలువివయం తెలియదు కడుపజీల్లా గురించి ఒకరు మాట్లాడినారు అందరూ మాట్లాడుటను ఇప్పుడు సమయం లేదు ఆ వివయం close అయినది

• శ్రీ టెంపారావు (నాగరికటకం) On a point of order Sir, అధ్యక్ష, సత్యనారాయణరాజుగారు వర్షాలుపడినవనీ, అప్పురావుగారు వర్షాలు పడ లేదని రెండు అభిప్రాయాలను తెలుపుతున్నారని మంత్రిగారు అన్నారు ఇప్పుడు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కాదు

మిస్టర్ స్నీకర్ ఇలాంటి point of orders ను raise చేసిన disciplinary action తీసుకోవలని వస్తుంది Point of order అనగా ఏమిటో, దాని rule ఏకో అన్ని చూచుకొని రండి మొన్న బసవమానయ్యగాని రెండుకోఱులవరకు మాట్లాడు కూడదని చెప్పినాను మిశన్ కూడ persit చేసిన రెండుకోఱులు మాట్లాడు నివ్వసు.

శ్రీ రాజు సాగి సూర్యనాథాయణరాజు (నరసపట్టుం - జనరల్) అధ్యక్ష, ఎలసుచిలి తాలూకాలో మొన్న 20 వ తారీఖువరమ కూడ వర్షాలు లేకట్లు నుంత్రికారికి 30, 40 "telegrams నచ్చినవి. వాటి కాటీలు ఇట్లుకూడ నచ్చినవి పునాన వంటలన్నీ శ్రూర్తిగా ఎంపిపోయినాయి. అందువల్ల ఆ తైతులు కట్టువలనిన అప్పుల వన్నాలు 3, 4 మాసాలవరకు వాయిదా వేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ కె వెం కటురావు పెలిగ్రాములు వచ్చిన వివయం వాత్మకమే కానీ ఈ అప్పులు గత సంవత్సరం ఇచ్చినవి. వాటిని గత సంవత్సరపు వంటనుండే తీర్చుకోవలని ఉన్నది అలా తీర్చిలేదు. బకాయాలు పెట్టాడు మరల ఇప్పుడు క్రొత్త అప్పులు తీసుకుంటున్నారు. ఈ క్రొత్త అప్పులు తీర్చగలరో లేదో అణే నీసేయం క్రొత్తవంతు పండుతురదో, పండడక్కితున్నాఁ ఆ విషయం తేలిన తరువాత ప్రశ్న. కాని గతసంవత్సరం బకాయ పెట్టిన అప్పులను ఇప్పుడు వర్షాలు పడకేదనే కారణంలో వన్నాలు వాయిదా ఫేయటకు వీలులేదు.

శ్రీ రాజు వి వి కృష్ణరాజు బహుదూర్ (తుని) ఆ ధ్యక్ష, గత సంవత్సరం సైపెంబరు నుండి ఇంతవరకూ తుని తాలూకాలో ఎనిమిది అంగుళాల వర్షం మాత్రమే పడినట్లు తాలూకా అణ్ణసు రికార్డును బట్టి తెలుస్తున్నది. అందువల్ల పంటలపోయి గత 60 సంవత్సరాలలో సంభవించని కాటకం ఏర్పడింది కాబట్టి దానిని పంట లేక రువు ప్రాంతంగా declare చేయంచి అన్ని సౌకర్యాలు చేయంచ వలనిఁడిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె వెంకటురావు ఏ ప్రాంతంలో వర్షాలు పడినది, ఎక్కుడ పడనిఁ, నాదగ్గర ఒకలిష్ట లేదు, రేపెన్స్ అభికారులు అన్ని వివయాలను చూస్తారు.

217 Adjournment motion Re Hooliganism in Chembuvaram Village, Kurnool District

23rd August, 1958.

Adjournment motion Re -
Hooliganism in Chembuvarum, Village, Kurnool Dt.,

Mr Speaker A Notice is given about a very serious matter by Mr N K Lingam Setting off fire by the caste Hindus to the houses of Harijans as a result of the disputes that arose recently in Chembuvaram village, Siruvalla Taluq, Kurnool District

శ్రీ యన్. కె. లింగం (నందికొట్టూరు-రిజర్వ్స్) అధ్య ఈ, నీరివెళ్ళ తాలూకాలోని సాంబహరం అను గ్రామంలో 31 వ తేదీన పీర్లపండగ జాతిర సందర్భంలో అక్కడండున్న సవర్ణపోందువులు హరిజనుల ఇండ్లను పీర్లపండగ గుండాలగా మార్చాలని తలపెట్టారు. అశోఖ అక్కడే ఉన్న రెడ్డి, కరుం, అండరికి చిలకల గూడులు గోపిందరెడ్డి అనేతియన నాయకత్వం వహించాడు. ఆయన ఇచ్చిత చరిత్రను కొంత మిావ మనమి చేస్తాను ఆయన ఒక Sub-Inspector ను ఖూసిచేసి, క్షేమసంకీర్ణమయినాడు.

శ్రీ కె ఎంకటరావు ఆ కేసు investigate చేయబడినది Charge sheet కూడా file చేశారు అందువల్ల పెద్ద చప్పి discuss చేయడం చాలా inconvenient కా ఉంటుంది

శ్రీ యన్. కె లింగం ప్రభుత్వానికి, ప్రజలక తీరుగుబాటుదార్యులైన ఆపెత్తు దార్యు మొన్న ఒకటవ తేదీన ఒక నిపాయని చంపి ఒక గోతంలో పెట్టి థూమిలో పాతివేళాదు అతని భార్యా పిల్లలు వచ్చి ఆచంపిన వ్యక్తుల పైన రిపోర్టు చేసినా వారిని ఇంతవరకు అరెస్టు చేయడంగాని, ప్రభుత్వ custody లోకి తీసుకోవడం గాని బరువు దేశు.

38 హరిజన కుటుంబాలు ఉండడూనికి ఇంద్లు, తినరానికి తిండి, కట్టడానికి బట్టా దేవండా, ఆ గ్రామంలో బ్రతువులున్నట్లు ఈ గోబుకూడా మనమి వార్తలు వస్తున్నాయి, దీనికి అనుమతి కారణ మేమిటంచే — పొందువుల పెటువ పోయే దారిలో ఈ హరిజనవాడ ఉండి అక్కడే ఒక కెట్టు ఉంటే, దానిచుట్టూ ఒక చిన్న అయను కట్టుకొని హరిజనులు దానిమిద కూర్చుండున్నారు సర్వమానవులు సమానమని మన ప్రభుత్వం, నాయకులు ఉపన్యాసాలు చేయడం, అవి ప్రతికలలో పడటం ఇరుగుతోంది. కానీ ఎత్తయిన ప్రదేశంలో మాల, మాదిగలు కూర్చుని మేము వచ్చిన్నాకూడా, దిగుతే దానీ ఆగ్రహంతోనే సవర్ణ పోందువులు ఆ అరుగుపు పేకి వేసి, దానిని పీకవద్దని చెప్పిన ఒక నిపాయని వైమాచేసి, ఉప్పు అంటించి పాతిపెట్టారు అక్కడండున్న కార్పూకులు

Adjournment motion Re Hooliganism in Chembuvaram 218
Village, Kurnool District
[23rd August, 1958]

వారి సానుభూతిపరులు వెంటనే ప్రభుత్వానికి యా వివయం తెలియచేశారు ఇంద్రు కాలుతుంచే fire service వారు రాగా, వారిని కూడా ఫైము చేస్తామని వాపసు పంచారు అప్పుడు వారు జీల్లా పోలీసు అధికారివద్దుకు పోయి, పోలీసు సహాయం తీసు కొని ఉంరిగోనికి ప్రవేశించగలిగారు ఈ కోజుకు కూడా అక్కడి హరిజనులు ఉంరి లోనికి వెళ్ళుటకు భయపడి, ఇంద్రు లేక పసిపిల్లలతో, కోజూ కుడా కుడాలవాడూ చలికి గజగజ వచ్చికిపోతూ, అంతులేని బాధలు పడుతున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వాన్ని వెంటనే దుండగిదులను అరెస్టుచేసి, హరిజనులకు పునర్వావాస సౌకర్యాలు కలిగించి, ఆ పూడుతీరిన అరుగును తిరిగి కట్టించే ఏర్పాటు చెయించమని, మింద్వ్యరా కోరు తున్నాను.

శ్రీ కె వెంకటరావు ఈ adjournment motion వచ్చిన తరువాత, ప్రభుత్వం వారు ఆ ఊరువు కబురుచేసే జీల్లాకెల్కెట్, మరియు డిపార్ట్మెంటులనుంచి report తెచ్చించుకొన్నారు ఈ దారుణ సంఘటన జరిగినమాట నిజమే కీర్తిని గురించి నావడ్కన డిపార్ట్మెంటులకు వచ్చిన up-to-date information తమకు కున్ని చేస్తున్నాడు తీసుకొన్న చర్చలు కూడా డారుణుగోనే ఉన్నాయి.

As a result of the objections raised by the caste Hindus over the construction of a pial in Harijanwada close to a public tap, about 100 caste Hindus and 60 Harijans clashed on 1—8—1958 evening. 9 caste Hindus and 7 Harijans were injured and excepting two on either side admitted in hospital as in-patients, the rest have received simple injuries. Both the parties were armed with stick and spears and indulged in stone pelting against each other. During the course of the riot, both the parties set fire to the thatched huts and hayricks of the opposite party. About 45 thatched huts and 2 small hayricks of the Harijans and 9 huts of the caste Hindus were thus burnt, with an estimated loss of about Rs 8,000. The D S P. and two Sub Inspectors and a Police Party rushed to the village the same night and have registered cases against the concerned. 7 Harijans and 5 caste Hindus have been arrested. A section of the Armed Reserve is stationed in the village. The A I G of Police Sri Saldanah is deputed to the place and was also asked to send a detailed report to the Government, which will be submitted in continuation, after its receipt.

[23rd August, 1958]

The rioting occurred in Sambavaram village in Siruvella Taluk (Siruvella station limits) between caste Hindus and Harijans on 1—8—1958. The immediate cause is the objection raised by the caste Hindus for the construction of a pial in Hariganawada close to a public tap. About 100 caste Hindus and 60 Harijans are reported to have taken part in the riot. 9 caste Hindus and 7 Harijans were injured excepting two on either side. Case and counter case in Criminal Cases Nos 144 and 145 of the Siruvella Station, both under Sections 148, 324 and 436 I P C have been registered and are also being investigated. 7 Harijans and 5 caste Hindus have been so far arrested. Efforts are being made to apprehend the other Hindus. A Harijan by name Munnayya who is said to have been chased by K M Tirpal Reddy and two others at the time of occurrence is still missing. This case is registered at Siruvella Station also. The man is missing and efforts are being made to trace him.

Now, the later telegram also has come. ఈ telegram ప్రశారం ఆ రిపోర్టు కనబం పొలంలో కనిపించినదని, 302 Section క్రింద కీవి కోసం కూడా case register చేయబడినట్లు latest report వచ్చింది. ఇప్పటికే Police party అక్కడే నిలవ ఉన్నది Special Officer ను పంపి investigation చేస్తున్నారు కొంతమంచిన arrest చేశారు, మరొకంతమంచిన arrest చేయడానికి నిద్దపడుతున్నారు ఇంతకంటే details నా దగ్గరలేవండి ప్రభుత్వంవారు, దారుణమైన సంఘటనక సంబంధించిన రీతిగా తీసుకోవాలసిన చర్యలన్నీ తీసుకొని, న్యాయం జరిగేటట్లు చేస్తారని మాత్రం సేను ప్రభుత్వం తరఫున చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇది “సవ్ ఆడిన్” arrests cases ఇరుగుతున్నాయి. అందువల్ల adjournment motion ను disallow చేస్తున్నాను.

Calling attention to matters of urgent public importance re

*Non-acceptance of the recommendations of the
Hanumantha Rao Report*

శ్రీ కె. సువర్ణనరావు (పాల్గొంచ) అధ్యక్ష, Government concerns లో పనిచేసే కార్యకులు నకంచి Hanumantha Rao Committee సిఫార్సులను పరిషితించి ప్రభుత్వం ఒక నిర్దిశ్యం చేసింది మళ్ళీ ఈ మధ్య I N T U. C. కసితర

[23rd August, 1958]

కార్బూక నాయకులతో సంపదింపులు జరిపి, ఉదారంగా కార్బూకుల గ్రాహివారుల ప్రస్తుతం వీటైనంతవరకు దూరం చేసింది Private industries గో పనిచేసే కార్బూకులలో ఈ విషయమై చాలా అంధోళనగా ఉన్నది వరంగలో అష్టుడే protest తెలియచేయడానికి నిర్దయంకూడా జరిగింది కాబట్టి కార్బూకుమంత్రిగారు ఆధ్యార్యాన Private Industries యజమానుల, కార్బూక ప్రతినిధుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి ఒక నిర్దయాన్ని తీసుకొంపారని ఈ విషయంలో కార్బూకుమంత్రిగారు తమ అభిప్రాయం తెలియచేస్తారా ?

శ్రీ డి. సంబిలయ్య అధ్యక్ష, ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రిందస్తు కార్బూకులకు సంబంధించి కొన్ని నిర్దయాలు తీసుకొన్నాయి హానుమంతరావుగారు తమ నివేదికగో private sector వారికూడా కొన్ని సిఫార్సులు చేశారు పీటిని అమలు జరిపే నిమిత్తం సుదర్శనరావుగారు చెప్పినట్లు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉండి అట్టి సమావేశానికి యజమానులందర్నీ గానీ, కార్బూక ప్రతినిధులందర్నీ గాని పిలవడం సంభవం కాదోమో ! కొంచెం పెద్ద పరిత్రమలుగా ఉన్న వాటిని, representative గా ఉన్న వారిని పిలచి, అటువంటి సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, త్వరలో ఆసుస్య కూడా పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది

Presentation of the first report of the Subordinate Legislation Committee

Sr1 E Ayyappu Reddy (Nandikotkur-General) Sir, I beg to present the "First Report of the Subordinate Legislation Committee "

Mr Speaker Report presented

Business of the House

శ్రీ యం నాగిరెడ్డి (మూచ్చల్) అధ్యక్ష, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వద్దడబ్బు overdraw చేసిన సంగతి విషయమై నేను నోటీస్ యచ్చాను అదిప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ కె. వెంకటరావు వానిని గురించి మాకేమా notice రాశేదు. దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు కూడా ఇక్కడ లేదు. అందువల్ల information తెచ్చించడానికి వీలులేక పోయింది.

మిషనర్ స్ట్రీకర్ . మిఱు లేటుగా ఇచ్చారేమో!

శ్రీ యం నాగిరెడ్డి లేటుగా యస్టోదండ్రి నేను రెండూ ఒకే రోజున యచ్చాను. నిన్ను, అందులో ఒకటి వచ్చింది. రెండోవిషయం రాశేదు

23rd August, 1958]

మిస్టర్ స్పీకర్ సరే ఏమి చేస్తాం.

NON – OFFICIAL BUSINESS

(A) *Bill*

The Madras Estates Land (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958

Sri B Sankarayya (Buchireddipalem-General) Sir, I beg leave to introduce the Madras Estates Land (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958

Mr Speaker Motion moved

శ్రీ బి శంకరయ్య ఈనాం రైతులను భూములనుడి తొలగిపొప్పుని నోటీసులు ఇస్తున్నారు ఈవిధంగా ఒక్క సెల్లారుజెల్లా లోనేగాక మిగిలిన అన్ని జీల్లాలలో కూడా 1957 సవంబరునుడి రైతులకు eviction నోటీసులు ఇస్తాం జరిగింది ఈ విషయాన్ని అసేకసాల్టు ప్రథమాసికి మేము తెలియజేశాము

Madras Estates Lands (Andhra Amendment) Act 1956 ను మనం చేశాము ఆచట్టం ద్వారా యినాంరైతులకు మనం యిచ్చిన రక్షణలను రద్దుజేశాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ దానిని కళా వెంకటరావుగారు oppose చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె వెంకటరావు: సేను oppose చేస్తున్నాను

శ్రీ బి శంకరయ్య మండు గవర్నరు ఆక్రిషన్సు వచ్చింది తయార్త �Act వచ్చిని 1956 నో మనం పాటు చేసిన Act లల్ల ఇనాంరైతుకు లున్నరక్షణ రద్దు అయినది హాస్టలెట్స్ కండ్రికలకు, substancial portions అన్నింటికి వట్టం చేటట్లుగా రైతులకు రక్షణ కల్పించి మరల 1956 చట్టంయో ద్వారాటన్నింటిని రద్దు చేశారు దానికి సంబంధించి ఒక amendment బిల్లు తెస్తామని 56 లో కళా వెంకటరావుగారు చేపోరు

“ఫిని వివయమై సేను నిన్నరాల్చి, ఇవాళ నామనము నో చర్చించు ఈన్నాను ముఖ్యమంత్రిగారి ఆపాదముతో ప్రభుత్వపత్రమున మిత్రులందరికి ఒక వివయాన్ని చెప్పుదలచుకొన్నాను కేసులు కెల్లించుకొంటూ భూమిని వంకపారంపర్యాముగా అను భవిస్తున్న పరిస్థితులలో ఈచ్చిల్లను injure చెయటం లేదు మళ్ళీ కొద్దిగోహల్లో ఎంతో చిల్లను తీసువవస్తానని నాతరఫునకాక ప్రభుత్వము తరఫున పభ్యులకు హామీ యిస్తున్నాను ఈ కాలవ్యవధిని కొరటాలికి కారణం ఏమంటే దానికివున్న implications ను close గా పరిశీలించి ఏవిధంగా పెడితే ఎవరికి నష్టం లేకండా పని జరుగుతుందో అవిధంగా మేముచర్య తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం తరఫున సేను హామీ ఇస్తున్నాను”

{23rd August, 1958}

ಅನಿ 1956 ಏಸಂಲ್ಲಿಗ್ ಕಳ್ಳಾ ವೆಂಕಟರಾವುಗಾರು ಚೆಪ್ಪಾರು ಇವುಟೆಕಿ ಹೋಮಿಯ್ ಯಾಚಿ 2 ಸಂವತ್ಸರಾಲು ಅಯಿನದಿ.

శ్రీ కె మెంకటరావు పోమి ఏనిషయానికి యిచ్చాడు సభ్యులు ఒకసారి
ఆలోచించండి

• శ్రీ బి. శంకరయ్య 1954 లో వచ్చిన ప్రెసిడెంట్ అర్డెన్సులో “Substantial portion of a village” అనిపుండికాని inam village అనేదితేడు దీనివల్ల substantial portion లోగల ఈనాం గ్రామంలోని కైతులకు మాత్రమే protection వచ్చింది దానివల్ల నష్టపడిన గ్రామాలు మా జిల్లాలో 75 వున్నవి అవి చిన్న కండ్రెకలు కావు Government వారి రికార్డులో అన్ని ఈనాం గ్రామాలుగా రిజిస్టరు అయిన గ్రామాలు తొలూకా వారిగా చదవుగాచే చదువుతాను

మిస్టర్ స్పీకర్ మారిచ్చట చదువ నవనరం లేదు కాని ఆపేర్లన్నిటిని మాక్షపన్యాదమలో చేర్చిసాను

శ్రీ చంకరయ్య గ్రామాలజాబితా—నెల్లారుజీల్లారో ఈనాం గ్రామాలగా ప్రభుత్వ రికార్డ్లారో వుండి ఎస్టేట్స్ కాని ఈనాం గ్రామాలు నెల్లారు తల్లాకా

- 1 ఇవరాముపురము
  - 2 జంగంవారి దొరువు
  - 3 అక్కు చెరువుపాడు
  - 4 కోదూరు కండ్రిగ.
  - 5 వడితివల్లి.
  - 6 పు~జలుారుపాడు.
  - 7 వేదాయిపాలెం
  - 8 అనపల్లిపాడు
  - 9 వల్లూరి కండ్రిగ
  - 10 మడెంపాడు.
  11. కంల్లిపాడు.
  - 12 కారితాలవూరు.
  - 13 వుతకమూడి

కులాదు తాళ్ళకు

14. ಕಂದಕಾರ್ಪಾರು
15. ದೊನ್ನಪಾಡೆ.

23rd August, 1958]

కావలి తాలూకా

16. సోమవరప్పాడు.
17. కొండన ధర్మాపురం.

ఆత్మకురు తాలూకా

18. సోమశిల.
19. ఇరువెళ్ళ కొడ్దిగ
20. నిమ్మమాచేక్కరపురము.

ఉదయగిరి తాలూకా

21. గంగులవారి చెరువుపల్లి.
22. వెంకటంపేట.
23. అయినపల్లి
24. పుల్లయపల్లి.
25. అక్కమపల్లి.
26. చెర్రాపల్లి
27. అయ్యివారపల్లి
28. దేహరాపల్లి

కందుకురు తాలూకా

29. మాదన గోపాలపురము.
30. కుల్మారుపాండు
31. పాటువబూల గోపాలపురము.
32. చిన్న కందుభగుంట.
33. పాలేటిపాదు.
34. కొండపి
35. వెల్లిటూరు.
36. శింగరాయకొండ.
37. ఎద్దూరుపాదు
38. వెంకషుపేట
39. చిన్న కండెనుంట.

రాశురు తాలూకా

40. చుట్టుపాశెం
41. అక్కమంబాపురం
42. ఇంటల కార్డిగ

[23rd August, 1958]

43. గోగుల బృందవేంచు.
44. గరిమెన పెంట.
45. కలిచేడు.
46. వేసుల చేడు
47. నయ్యానిషత్తి.
48. మలిచేడు
49. ఊట్లపాలెం
50. పెంగిలి
51. అప్పిరెడ్డిపాలెం.
52. బొజ్జునపాలెం
53. ఆదూరుపల్లి.
54. పొక్కండల

కోర్పురు తాలూకా

55. శ్రీరంగరాజశ్రుతి.
56. గంగవరము.
57. చెన్నారు
58. అనంతబొట్టచారి కండ్రెగ.
59. చవటపుత్తేడు.
60. జంగాల కండ్రెగ.
61. ఉలనపాల్
62. చెల్లాయపాలెం.
63. కాలంబొట్ట కండ్రెగ
64. వదువుపాడు.
65. పోలిరెడ్డిపాలెం.
66. గొట్టుపాలెం
67. వలిపాడు
68. వలిచెన్ల
69. కామిసెనిపాలుం
70. తిరిపిధిపాడు

ఇవికాక ప్రభుత్వానికి పంపిన 1st లో ఈనాం గ్రామములగా వుండి, ఎస్టేట్ క్రిండస రాణండ్రా eviction నోటిసుల ఇచ్చినందువల్ల కోర్టులలో తగాదాలు చేయ

23rd August, 1958]

తున్న గ్రామాలు యింకా అసేకము వున్నవి ఇవి మాజిల్లార్ సంబంధించినవి అన్ని జిల్లాలలోకూడా ఈవిధంగా నే శుండవచ్చునని నేను అనుకోంటున్నాను

“Whole” అసే పదం ఉపయోగించినట్లయితే అన్ని కేటగిరీలువస్తాయి. ‘Whole’ అసేది తీసి ‘any village granted in inam’ అని అన్నామో వాటికి అప్పఁడే పరిషరం దొరుకుతుంది. Occupancy right ను నుంచి section 23 of Estate Lands Act వర్తించటంతల్ల ఈప్రజమ్మేవన్ వస్తుంది ‘Granted more than one’ అసేది ‘Explanation 1A of clause 2’క వస్తుంది” అని ఆరోజు పెంకటరావుగారు చెప్పారు తరువాత అదే ఉపన్యాసంలో వారు “4 విషయాలలో పిల్లలమళ్ళి వెకట్టేక్కల్లుగారికి వున్న అనుమతినులే నాకు వున్నవి, అని చెప్పారు ఈ విధంగా ఒకచోటు వస్తుండని, ఒకచోటు అనుమతినంగా వుండని వారు చెప్పారు 1945 లో వచ్చిన ఒక explanation లో ఈనాం గ్రామాలలో మైనర్ ఈవాంలు ఉన్న పుట్టికి అవికూడా ఎస్టేటు క్రిందక వస్తాయనివుంది. కాని 45 తరువాత అలావున్న వాటిని ఆవిధంగా చేయ లేదు 1945 కు మందు వచ్చిన explanation లో హేజర్ గ్రాంటు ఇచ్చేమందు వుండేకాన్ని భూములు ఈయ్యాత్త లోనికి వస్తాయని చెప్పారు కాని మైనర్ ఈనాంలు వస్తాయిదానిలో చెప్పులేదు ముందుయిచ్చారా, తరువాత యిచ్చారా? హేజర్ గ్రాంటాకాదా అనే విషయం రుజువు చేసుకోవలసిన బాధ్యత నైతిక పుట్టు వుంది. తరువాత వచ్చిన తీర్పులో 56 Estates క్రిందక రాదని చెప్పారు. అందువల్ల ఒక గ్రామాన్ని named villageగా డానమిచ్చి 10 గ్రామాలు చేపట్టానానికి ఒడ్డుచేసుకొన్నట్లయితే అది ఎస్టేటు క్రిందవరాదని 1956 లో ఒక తీర్పు యిచ్చారు

ఒక గ్రామములో మైనర్ ఈనాంగా ఇచ్చేభూముల విషయములో ఆ భూముల విస్తీర్ణము వ్రాయబడలేదు Certain lands అని explanation లో ఉంది

ఒక గ్రామం మైనర్ ఈనాముగా ఇచ్చే మందు ఇంత భూమి అని విస్తీర్ణం వ్రాయలేదు కసుక, share అని వ్రాయితన్నది కసుక చెల్లుఫ్లాన్నారు. Certain lands అని explanation లో ఉన్నది. అంటే 10, 15 అని ఉండాలి. నూరవ భాగం అని, share mention చేసే Estate క్రిందక రాదు అని తీర్పు ఇచ్చారు 1956 లో ఆండ్రుకట అని సవరణ చేసినపుడు ప్రథమంత్రం తరఫున ఏమి చెప్పారంటే చిన్న ఖండికలే Estate అవుతుంటే main గ్రామం ఎస్టేటు కాకండా ఎట్లా పోతాయి అని చెప్పారు 10 ఎకరాలు ఖండికగా ఉన్న పుట్టు some extent of land అని ఉన్నది కాబట్టి శాద్ది ఎకరాలే ఎస్టేటు అవుతుంటే village ని inam grant గా ఇచ్చి ఈనాం గ్రామంగా designate అయినప్పుడు ఎస్టేటు కావండా ఎట్లా అవుతుంది అన్నారు. హిన్నెత్త తీర్పులు వచ్చాయి ఖండిక అని చేయ ఉంటే నేతప్ప ఖండిక కంటే ఎంత పెద్దదైనా చేయ లేనందున రాదు అన్నారు. మా

[23rd August, 1958]

జీల్లాలో పడుగుపాదు అనే గ్రామం ఉన్నది అందులో సత్రంవారి థండ్రిక అని 50, 60 ఎకర ల భూమి ఉన్నది సత్రంవారి థండ్రిక అనేరు ఉన్నది కాబట్టి అది థండ్రిక అవుతుంది కాని పడుగుపాదు గ్రామానికి అనుపర్తించదు అన్నారు తురకవారిపాలెం వలన అని మరొక చోట ఒకటి ఉన్నది Main గ్రామం మాత్రం ఎస్టేటు కాదు అందులో ఉండే ఒక portion అంటే ఒక పేరుపెట్టి ఇచ్చింది మాత్రము ఎస్టేటు అవుతుందన్ని 1956 సప్రణా వచ్చిన తరువాత తీర్చు చెప్పారు ఒక గ్రామంలో పైనర్ ఈనాము లున్న ప్రదు సదరు పైనర్ ఈనాములు main grant కన్న ముండే ఉన్నట్లు టైతులు రుజువు చెనుకుండే ఆవిధంగా అవుతుంది అన్నమాట కొన్ని పేరు లేకుండానే ఉరు ఈనాముగా ఇస్తారు Name mention చేయలేదు కాబట్టి ఈనాము కాదు అని చెప్పారు 1956 చట్టానికి ముండే ఈ తీర్చులన్ని పచ్చినాయి వాటిని cover చేయడానికి తీర్చులు ప్రతిబంధకం కాపుండా మిగిలిన వాటిని ఎస్టేటు చేయడానికి substantial portion any khandrika అని తెచ్చి నారు కాని ఆనాటి ప్రభుత్వం పడిపోవడావల్ల గవర్నరు ఆర్డర్ నెన్ను తీసుకోవలసి వచ్చింది, ప్రెక్షిడెంటు చట్టం కావలసివచ్చింది 1953 లో inact చేశాము 1956 వ చట్టములో substantial portion అనేది తీసి చేయడంల్ల టైతులక ఉండే protection పోయింది నా బిల్లును ఒకసారి చదవడానికి అవకాశం యివ్వాలి కోరుతున్నాను. ~

శ్రీ కె. వెంకటరావు Brief statement మాత్రమే చేయాలని రూల్సులో ఉన్నది బిల్లుగోని వివరాలు consideration చేసే సమయంలో నస్తాయి కాని introduction క్రింద రావడానికి వీలులేదు

Mr Speaker - 'If a motion for leave to introduce a Bill is opposed the speaker, after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion may without further debate put the question to the vote of the House' అని ఉన్నది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య [గన్నవరం] బిల్లులో ఉన్నది ఏమిటో తెలియ జేస్ట్రూ short statement ఇస్యవచ్చును పార్లమెంటులో —

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇది పార్లమెంటు కాదుగా!

శ్రీ పి సుందరయ్య పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయ మనేది ఒకటే కదా. అసధికారిబిల్లును గాజెటులూ ప్రకటించడానికి మన రూల్సులో అవకాశం లేదు కాననసభలో చర్చ వచ్చేరోజున బిల్లును ఎజిండాతో పాటే సైక్లోసైలు తీయించి కాననసభల్ని లందరికి ఎందుకు circulate చేయకూడదో తెలియడగలేదు

[23rd August, 1958]

మిస్టర్ స్పీకర్ ఆ విషయం Business Advisory Committee లో
అగోచించుదాము

శ్రీ పి సుందరయ్య బిల్లు కాపసి సభ్యులకు అందించడం ప్రథమ్యమైనా
చేయాలి, లేకపోతే శాసనసభ అధీను అయినా చేయాలి ప్రథమ్యంవారు తెచ్చిన
ప్రతి బిల్లును వ్యతిచేకించడమే విధానంగా పెట్టుకున్నారు. బిల్లు ఎమిలో తెలుసుకో
కండానే వ్యతిచేకించబోతున్నానని మంత్రిగారు చెప్పారు

శ్రీ కె వెంకటరావు రహస్యాగా చెప్పాలేదే.

శ్రీ పి సుందరయ్య దాచారుని సేను అనిశేషు

Mr Speaker Let us put it in the Business Committee I must
consult ఏనో ‘అడ్జన్సోలు’ కా చేస్తే ఎట్లాచి

శ్రీ పి సుందరయ్య ఆ విధంగా సైకో సైలు చేసి సభ్యులకు అందచేయ
నపుడు, brief statement లో శాఖే బిల్లులోని provisions చదివి చచితే సభ్యులు
అవ తెలుసుంది, రికార్డులోనికి బిల్లు పడుతుందా, తెల్కుదా ?

శ్రీ కె వెంకటరావు తెల్కుకండా ఉండడానికి wording ఆ విధంగా
పెట్టాడు కాదంచే రూల్సు మార్పండి

శ్రీ పి సుందరయ్య Brief statement లో బిల్లు చదువుడు డడని
వ్రాశాం ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు ‘బిల్లు చదువుడు, మొంబరు నిలబడుడు’
అని రూల్సులో ఉంటాయా ?

శ్రీ పి సుందరయ్య - అందుచేతనే చదువు వచ్చునని సేను చెబుతున్నాను

శ్రీ కె వెంకటరావు - చదువుడుడని సేను objection చెబుతున్నాను
బిల్లునే చదివితే brief statement అసేదానికి అర్థంలేదు

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి (బుగ్గారం) సభ్యులు వోటుచేయడగా ఎట్లాచి ఏమిలో
తెలియకండా కళ్ళుమూడుని వోటు చేయాలవా మంత్రిగారి ఉద్దేశం.

శ్రీ కె వెంకటరావు - కళ్ళుమూడుని వోటు చేయాలో తె రు చు క ని
వోటు చేయాలో రూల్సు ప్రాణసు చేసినపుడు అగోచించి ఉండవలసింది. Bill ను

23rd August 1958]

publish చేసే introduction stage రా[ఁ] opposition లేకండా next stage లో oppose చేసే procedure పార్లమెంటులో ఉన్నది ఇక్కడ కూడా పెడితే నావ అభ్యంతరం లేదు రూల్సు ఈ విధంగా frame చేసి brief statement సభ్యుడు చేసి ఫలానా కారణాలచేతి ప్రశ్నపెట్టడానికి పీఎల్ లేదని oppose చేసేటప్పుడు నేను ఎగి ఉన్నాతివరన మరొక procedure ఎక్కుడా లేదు ఇక్కడ కాని మదరాసు రాకౌన్సిలుకెక్కడా కాను

శ్రీ సి సుందరయ్య - బ్రిటీషు సాంప్రదాయాలను అనుసరిస్తారు కాబట్టి మద్రాసులో అవలంబించక పోవచ్చును పార్లమెంటులో ఉన్నరూలే ఇది దీనికిందనే ఆక్కడ శాసనసభ అఖీసు circulate చేస్తున్నది తనువాత introduce చేసి నఫుడు సభ్యుడు brief statement చేస్తాడు ప్రఫుత్వం వ్యతిరేకిస్తే సమాదానం విని House opinion తీసుకుంటారు ఇది పార్లమెంటులోని procedure ఈ రూలుకే ఇక్కడ మరొక అర్థగా ఇస్తున్నారు ఆక్కడ ఉండే కాంగ్రెసు ప్రఫుత్వం ప్రజాతంత్ర పద్ధతులలో ఎర్రించే అవకాశం ఇస్తున్నారు ఇక్కడ ఉండే కాంగ్రెసు ప్రఫుత్వం దానిని శ్రీ సి పుచ్చడానికి చూస్తున్నారు

శ్రీ కె. వెంకటరావు అనితే అనుకోడి ఆక్కడ ఉండే అక్కరాలునాకు అర్థమయేటట్లు చెబుతున్నాను

శ్రీ పి సుందరయ్య నేను ఇంకా ఫూర్తి చేయలేదు పార్లమెంటు రూల్సులో నుంచే ఈ రూలును ఇక్కడ పెట్టాము పార్లమెంటు ఇండియా కంతక సర్వాధికారాలు, సార్వాధికారం కల body ‘ఓ’ అంటున్నారు, ఒప్పుకోరామంత్రిగారు, ఇంటివంటి మరితులలో ఎట్లా భాధపడడది?

శ్రీ కె వెంకటరావు నేను ‘అబోవ్’ అన్నాను అంటే appreciate చేస్తున్నాను అన్నమాట.

శ్రీ పి సుందరయ్య థిల్టీ పార్లమెంటుకు సార్వాధికారం ఉన్న విషయం మంత్రిగారికి అనుమతంగా ఉన్నదన్నుమాట హేశనగా ఉన్నదన్నుమాట పార్లమెంటులోని procedure అవలంబించకుండా, బిల్లును circulate చేయకుండా, బిల్లులోని విషయాలు సభ్యులకు తెలుపకుండ మూబువాణిగా వోటు చేయాలని చెప్పడం బోగాలేదు. పార్లమెంటులో ఉన్న సాంప్రదాయమే ఇక్కడ పెట్టాలని కోరుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ “Provided that Speaker may order publication of any Government Bill” అని ఉన్నది ‘of any bill’ అని ఉంచే automatic allow చేస్తాను.

23rd August, 1958

శ్రీ పి సువర్ణ్య గజెటున సంబంధించిన విషయం అది

Mr Speaker Unfortunately the Speaker is prevented from permitting the publication of any non-official Bill

ఈక పోతే brief statement చెప్పాలని అన్నారు అంగీకరిస్తాడు తూర్పుగా చదిలం కావండా ముఖ్యమైన విషయాలను చెప్పండి 5, 6 నిమిషాల time ఇస్తాను

I know that the members should understand and know the provisions of the Bill before they decide to oppose or agree with the Bill So, I shall allow 5 or 6 minutes in which a brief reading of the Bill may be done With regard to cyclostyling the Bill and distributing to Members, I have to consult the leaders of other parties I do not want to decide arbitrarily Sri B Sankaraiah may continue now

శ్రీ బి శంకరాయ్ అధ్యక్ష, 1955 లో మనం శాశ్వత కమిటీని వేసుకొన్న ప్రధాన ప్రస్తుతిలోను provisions ఇప్పాడు ఈ విల్లుగు సంబంధించినవిగా ఉన్నవి 1956 చర్చకవచ్చినప్పుడు దానిని ప్రభుత్వము omit చేసింది

The Bill contains the following provisions

“ 2 Amendment of Section 3 (2) (d) -

In Section 3 (2) (d) of the Madras Estates Land Act, 1908 after ‘village’ in clause (1), the following shall be added

‘ or any inam hamlet of a inam or a Government village ’

(2) For the words ‘any hamlet or kandiriga’ in clause (11) the following shall be substituted

‘ any Khandriga in or a substantial portion of ’ ,

In explanation (1) of clause (11) for the words

‘village, Hamlet’ the words ‘village or hamlet’ shall be substituted ”

1955 లో Select Committee వేసినప్పుడు substantial portion అసేది మొదట ఉంది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఈనాను ఫండ్రెషన్ ఎక్కుడయతే వుండి కై తులు అనుభవిస్తున్నారో ఆలాంటి వాటిన్నింటేకి 1954 Act లో వచ్చిన protection

[23rd August 1958]

గుర్తిస్తే దానిని తరువాత estate గా చేసేదానికి పీటు వుంటుండి అందువల్ల ఈ బిల్లులో కూడా substantial portion చాలా మధ్యభాగమని ఈ substantial portion గానేది మనము ఎప్పుడుయైతే తీసి వేళామా ఈ judgment ప్రకారము అది కండ్రికఅవుతుందన్నమాట కండ్రికలను కూడ ఈనాములుగా ఒప్పకొన్నాముని చెప్పేటప్పుడు ఈనాము గ్రామాలుగా recognise అయి పరిగణించబడుతున్న వాటిపై ఇదివరకటినుంచి రైతులు హాక్కులు ఉంటాయని తీర్చుబడివచ్చాయి ఈనాములని ఎప్పుడుఅయితే తెలియలేదో అప్పుడు రెండుగ్రాంటుల ఇచ్చారని వారువ్యాఖ్యాన మిచ్చారు పంచుకొన్న తరువాత ఎన్ని విధాగాలు అయినప్పటికి చెల్లుతుంది అన్నారు పంచుకొన్న ప్పటికి రెండు grants ఇచ్చినట్లయితే దానిని మేము estate గా పరిగణించము అని చెప్పారు Substantial portion అనేది మనము కండ్రిక అని ఒప్పకొనివరువాత ఇప్పుడు మరల ఒప్పకొపోవడములో న్యాయమేవి లేదు దీని వలన రైతులకు ఏ విధముగాను న్యాయము జరగడంలేదు 2,3 లే ఎకరాలుగల గ్రామాల్లోని రైతులు 8, 10 రూాల సిస్తు కట్టుకొని అనుభవిస్తున్నారు చిన్న కండ్రికలు ఎప్పుడుయైతే ఒప్పకొన్నామో అటువంటి substantial portion అనేది తీసేనినతరువాత 2 లే ఎకరాలుగల గ్రామాల్లో substantial portion అన్నపుడు మనం అనుకొన్న విస్తరించుకొన్న పెద్ద విస్తరిములో వస్తున్నాయి అటువంటి రైతులకు హాక్కులు లేకూడా substantial portion తీసివేయడమనేది అన్యాయము President's Act లో in an inam village అని చేర్చాలో అప్పుడే ఇన్నిట్లు estates గా పరిగణించ బడ్డాయన్న మాట 40, 50 ఎకరాలు కండ్రికలో ఉన్న estate అవుతుందన్నమాట అసలు కండ్రికగా వుండి ఈ రోజున రైతులు అనుభవించే కండ్రికలు estates కావస్తుమాట కావడములేదు కూడాను పడుగుపొదు అను ఈనాము గ్రామములో ఒక 60 ఎకరాలు స్త్రం మాన్యం అని అంటే అది estate అవుతుంది అక్కురాజుగారి కండ్రిక ఒక ఎకరము వుండి రైతులు అనుభవిస్తుంటే అది estate క్రిందకు రాశండా పోతుండన్న మాట కండ్రికలను ఏ ఇండ్రేశ్వరములో estate లో చేర్చాము ఇంకండ్రికలని వుండే చోటకూడ వాటిని estates గా వర్తింపజేయాలని కండ్రికలను చేర్చితిని దానము యిచ్చేటప్పుడు కండ్రిక అని mention చేశారు. అది భుజవు పరములోచే ఈనాము అని కాని main గ్రామము ఈనాము కాదని అంటున్నారు ఈ 1958 కి Act వల్ల పెద్ద పెద్ద portions గా పున్న వారికి న్యాయము జరుగుతున్నది చిన్న చిన్న ఈనాము దారుల భూమిలను నినపోయించాలేగాని తక్కినటని estate క్రింద రావాలనిహార్చార్య. ఈ Act జేకములో 1, 2 ఎకరాలు వుండి service చెస్తున్న టువంటి ఈనాందారు లకు సంబంధించిన విషయముకాదు Minor ఈనాములన్నిటినీ మనము ఒప్పకొన్నాము. Delay చేసినందువల్ల తగాదాలు రోజురోజును ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వము

23rd August 1958]

యిచ్చిన హమిలను అమలుపరచకపోతే తగాదాలు ఎవ్వువ అవుతున్నాయి ఈ విధి ముగా యిచ్చిన హమిలను సెరవేర్స్‌ట్రాస్‌ని ప్రభుత్వం నిన్న ప్రక్కల గమయింగ్‌లో చెప్పాడు అప్పుడే 2 సంవత్సరములు అయినది గాలికి వదిలేసి. లక్ష్మిలకొలది గ్రహపము మాజీల్లాలోనే ఇచ్చిందులపాలు చేశారు రాష్ట్రము మొత్తమువింద దింస్తే ఎంతో మండి వుంటాడ, త్వరగా దానిని పూర్తి చేయవలసిన అవగాహన ఉన్నగి ప్రభుత్వము. దానికిఅఛైపణ చేయడములో సబబులేదు మేము పెద్ద గుర్తణలు నిమిత్తిసు కొనించేగు ప్రభుత్వముకు దేఖించిన పరిధిలోనే తీసుకొనివచ్చితించి దీని ప్రభుత్వము opposite చేయడము న్యాయముకాదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను

Sri S V Krishnavataram (Tadepalligudem-General) Will there be further discussion on the Bill?

Mr Speaker There will be no further discussion. The Rules only say that “. the Speaker, after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the Member who moves and from the Member who opposes the motion, may, without further debate put the question to the vote of the House ”

శ్రీ కె వెంకటరావు ఈబిల్లునుకించి నేను ప్రభుత్వముతరఫున్ �opposite చేయవలసిన ఆవస్యకత ఏర్పడింది సాధారణముగా మనం యిలాంటి ముఖ్యమైన legislations తీసుకొని వచ్చేటప్పదు court ల డెక్కు decree లను మాసుకొని మరల కోర్టులకు వెళ్ళుకండావుండే మార్గములో బిల్లు పెట్టుకొనవలయిన్ అందువల్ల నిరీక్షమైన ఉద్దేశ్యములు పెట్టుకొని ఈ విషయములో ప్రభుత్వము చర్యతీసుకొనడప్పు జరుగుతోంది మొట్టమొదట మద్రాసులో ఈనాము legislation కచ్చినప్పటినుంచి శూడ ‘n estate’ అనేదే ముఖ్యమైన అాశముగా ఉన్నది ఇదివర్క వచ్చిన amendments అన్నిశూడ ‘granted, confirmed, recognised’ అయిన వాటిని ఎస్టేటుగా గుర్తించడం జరిగింది. Inam village ల define చేయడములో వచ్చిన శేషదులను సరుకొనుటకు కొన్ని సవరణలు తేవడం జరిగింది ఇప్పుడు శంకరయ్యగారి ఉసా ఏమంతే ఒక గ్రామాన్ని ఎవరైనా దానఁ చేసినట్లయితే దానిలోవుండే భూమి అంతా estate క్రింద పరిగణించడంవల్ల ఆగ్రామములో వున్న నైతులవ occu-pancy right వస్తుంది అని ఈనాము అనేమాట అనేక రకములగా revenue terminology లో ఉపయోగించారు ముఖ్యముగా estates అనుకొన్న ఈనాములలో వున్న ప్రదానమైన అంశము ఏమంతే మేలువరం హక్కు యిచ్చివుండాలి మేలువరం కడి వరం అయితే ఈనాము అప్పుతుందా లేదా అన్నది తరువాత నిర్మయంచేసి అదివూడ అప్పుతుందని చెప్పాము పూర్తిగ్రామము కాకపోయినా కండ్రిక కుక అయితే అది

[23rd August 1958]

కూడ ఏస్టేటు అవుతునదని చెప్పాము ఆక్రమిక అంచే ఇంకాకటివుండి కమ్మలూ చెనిన amendmentలో మొట్టమొదట ఈనాము అయివుండి తరువాత రైత్వీ గ్రామసికిసంబంధింప బడినప్పటికి అదికూడ యా Actక్రిందచవస్తుండి అని అన్నాము ఆ legislation ఇంతవరక వెళ్లింది ఇప్పటే కంకరయ్యగారు చేస్తేడేమంచే నైతు వ్యాప్తి గ్రామములోనే ఈనాములు వున్నాయి దానిలో రెండుకాలు వున్నాయి గ్రామముగ్రామమంతా ఈనాములు వున్నపథ్ఫతులు కొన్నివున్నాయి కోంతచాగము ఈనాములో కేంద్రికరించబడినవి ఉన్నాయి ఆయన ప్రదానకోరిక ఏమంచే కేంద్రికరించబడిన థాగాన్ని కూడ main village estate కాకపోయినా estates గా నీర్వచించాలని సివారు గ్రామములో ఈనాము భూములు కలిసివున్నట్లయితే దానినికూడ estate క్రిందకు తీసుకొని రాజలసినదని వారి ప్రధానమైన కోరిక

శ్రీ బి శంకరయ్య ప్రదానమైనది substantial portion

శ్రీ కె వెంకటరావు అందుచెతనే కేంద్రికృతము అయిన అన్నాము ‘ఒకచోట చెర్చబడిన’ అని ఆభ్యము అదికూడ దానిలో ఎంది దానిలో సేను ఉపయోగించిన మాట అది ఇస్తి విషయము ఆ ఊరు రైత్వీ గ్రామమని ఒప్పుకొంటున్నారన్న మాట ఆ గ్రామంలో ఈనాములు ఎక్కువ ఉన్నాయినకోండి ఒక ఊరంతా ఈనామై ఉండవచ్చు కాని గ్రాంట్ క్రిందవ రాలేదు ఘలానావాడకి పట్టాక్రింద ఇంతభూసు ఇచ్చామనే ముక్క రాలేదు రైత్వీ గ్రామంలో 10 ఎకరాలు ఒకచోట ఉంటే, అది “సబ్స్టానియల్ పోర్స్” అని చెప్పిన ప్రకారం కాకపోవటంతల్ల, అది ఎప్పటినూ ఈనాము ఏస్టేటు కాదు లేదా, అక్కడే పండ ఎకరాలు ఉన్నది అనుకోండి ఆ ఊరుయొక్క విస్తీర్ణము 199 ఎకరాలు 100 ఎకరాలు “సబ్స్టానియల్ పోర్స్” క్రిందకు వస్తుండి అందువల్ల అది ఎస్టేటు చెయబడుతుండి అంచేతి ఇది ఇదివరకు అనుకొన్నటువంటి స్క్రూప్స్ కు ఎయట ఉన్న వ్యవహారము అయితే ఇప్పటి ప్రభుత్వమువిచారించవలసిన విషయము ఒకటిఁఁ స్నది ఇలా కొన్ని గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి భూభాగాలలో రైతులకు ఆక్య పేస్టీరైట్ ఉన్నది అనేటటవంటి జడ్డిమెంట్ ప్రీటీ కాన్సిల్ ఇచ్చిండి అంటే వాళ్ళకు యాఁ ఎగెస్టీగా రైత్వీ పట్ట హక్కు ఇచ్చారా? యాఁ ఎగెస్టీగా ఎస్టేట్ హక్కుల్లర్ ఇచ్చారా? — అన్నటువంటిది ఇప్పటి ఉన్నటువంటి డిస్ట్రిక్టు పాయింట్ దానిని గురించి అంత యాకీగా గపర్న మెంట్ నిర్దయానికి రావటం కష్టమవుతున్నది కోర్టు జడ్డిమెంట్ ను చాలా ఉన్నవి గౌరవ సభ్యులు 70 ఉన్నాయని ఆన్నారు చల్లాయపాలెం, చేశ్టల్ కండ్రిక విలేజెన్ గురించి, హైకోర్టు జడ్డిమెంట్ ఉన్నవి. ఇవి గపర్న మెంట్ ప్రైటీ చేస్తున్నది ప్రభుత్వం ఒక నిర్దిశియ-

23rd August, 1958]

నికి రాలేకండా ఉన్నది సేను ఒక విషయం డెఫీనిట్ గా చెబుతున్నాను ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయంలో కై త్వరీగ్రామంలో ఉన్న ఇనాములకు ఆక్యుపేన్ట్రెట్ ఇచ్చేటటువంటి క్వార్క్స్ లేదు ఎందుకంటే, పక్కన ఉన్న జిరాయితి పట్టాడు సబ్స్టానియల్ కై ట్ లేదు ఒకశేస్ సర్క్యు నెంబరులో కొంత జిరాయితి, కొంత ఇనాము ఉంచేసే, ఒక రికి హక్కు వస్తుంది ఇంకాకరికి రాదు నాట్టికి మైనర్ ఇనామ్ అని పేరు వాటికి ఎవరూ ఇంతవరకు హక్కులు ఇవ్వలేదు ఇక్కెని ఆరకంగా ఇవ్వటానికి ఈ ప్రభుత్వం సంకల్పించలేదు ఇప్పడు ముఖ్యంగా శంకరయ్యగారు అడిగేడి — ఆక్కడ ఒక కేంద్రికృతమైన ప్రస్తేశం ఉంది 4, 5 వందల లక్షరాలు ఒకచోట ఉన్నట్టయిలే, దానిని ఎస్టేట్ క్రింద మెయిన్ విలేన్ నుండి నిండా క్రియేట్ చేసి, మిగిలిన ఎస్టేటుకు ఉండే హక్కులు ఆక్కడ ఇవ్వాలసే సమాన్య గురించే వారు ఐమిగతున్నారు దానిని గురించి సేను ఇదివరకే చెప్పాను ప్రభుత్వం విచారణ చేస్తున్నది చాని ఇంకా ఎట్టి కన్కుజనకు రాలేదు “ఇది ఎస్టేటు అని చెప్పాలి” అసే విషయం ప్రభుత్వం ఇంకా నిర్ద్యయించలేదు. కనుకనే, సేను ఇవాళ ఈ చిల్లును అపోచీ చేయటము జరుగుతున్నది అందువల్ల సేను ఈ చిల్లును ప్రతిఫు టిస్తున్నాను ఇంకాక సంగతి ఏమిటంటే, “సబ్స్టానియల్” అన్న వర్డ్ లో కొంత మినిలీడింగ్ ఉన్నది “సబ్స్టానియల్” అన్నది దేనినిబట్టి నిర్ద్యయించాలి 2 99—100 మధ్య ఉన్న డిఫరెన్స్ 2 50—150 మధ్య ఉన్న డిఫరెన్స్ 2 ఈ “సబ్స్టానియల్” అసే వర్డ్ వేగ్ వర్డ్ అందువల్ల నినిని డిఫ్యూన్ చేయటానికి పిల్లీక, కర్మాలులో “సబ్స్టానియల్” అన్న వర్డ్ తీసిచేసి “ఖండిక” అన్న పదం ఉపయోగించటం జరిగింది ఆపిధంగా బండిక అన్న పదం ఉపయోగించటంలోనే సబ్స్టానియల్” అన్న పదం ఇమిడి ఉన్నది అందుచేత ఇంత వేగ్ డెఫినిషన్ ఉన్న సబ్స్టానియల్ అన్న వర్డ్ లేజిస్టేషన్లోకి తీసుకువచ్చి తీటిచేసన్న పేరచి, ఇప్పడు లేనటువంటి హక్కులు కిలగ భేయటానికి గాని, ఉన్నటువంటి హక్కులు తీటిచేయడానికిగాని, ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేక పోవటంవల్ల సేను ఈ చిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను ఈ చిల్లును సభవారు నిరాకరించాలని కోరుతున్నాను

(శ్రీ)పిల్లలమరీ వెంకట్ క్వార్టర్ [నందిగాను]. ఆ భూముల నుంచి ఎవ్వు చేయవండా చూస్తారా?

శ్రీ కం. వెంకటరావు ఇక్కడ ఎవ్వున్న చేయవద్దని గవర్నర్ మెంట్ ఇదివరకే ఆర్డర్ వేళాలు.

Mr Speaker The question is

“That leave be granted to introduce the Madras Estates Land (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1958”

The motion was negatived

[23rd August, 1958]

*Point of clarification regarding press report on the
statement made by the Revenue Minister on the Andhra
Pradesh ceiling on Agricultural holdings Bill, 1958*

- శ్రీ కె వెంకటరావు అధ్యక్ష, మిముందు ఒక్క విషయము విశదికరించడలచుకొన్నాను ఈ దినము ఉదయము, నిన్న సాయంత్రమ్ వచ్చిన News Papers చూచాను వాటిలో నేను ఇక్కడ బిల్లును గురించి ఇచ్చిన reply తప్పగా ప్రచురించబడింది ప్రైగా paper లో ఆ విషయము పెద్ద heading క్రింద చూపించి ప్రచురించారు ఏమని అంటే, sugar factory కసంబంధించిన clause ను తీసి వేయటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉన్నట్లుగా వ్రాళారు. నేను అలాంటి విషయము నా వాబులో ఎక్కుడనూ చెప్పులేదు అలాంటి సూచన అయినా చేయలేదు ప్రభుత్వంకూడ అలాంటి నిర్ద్ధయము తీసుకొనే లేదు. నేను విషయర్థకులకు చెప్పున సమాధానము ఏమిటంటే, ఆ క్రొజూలో 1—10—1950 అని తేది ఉన్నది అది కాదు అనేటటువంటి వారు అప్పును అని చెప్పే విషయర్థకులకు ఇది పాపోతుక మే నని Select Committee వారు భావించినపుడు ఆ తారీఖు తీసి వేయ పచ్చనని నేను చెప్పాన Next step ను గురించి నేను చెప్పాను కాని, అక్కడకూడ sugar factory కి సంబంధించిన exemption clause ను తీసి వేయటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధముగా ఉన్నదని నేను చెప్పులేదు Press వారు దానిని ఏ విధమున అర్థము చెపువున్నారో కాని, ఈ విధముగ చెప్పునిది చెప్పినట్లుగా బహిరంగముగ పేపర్లలో రావడము వ్యారా ప్రచారము కావడముటల్ల, నేను ఈ క్రొజూన మి వ్యారా తెలియకేయవలని వచ్చింగి గణడ చెబుతున్నాను.

Mr Speaker Press people will please note

- శ్రీ కె వెంకటరావు. ఇష్టుడు నేను ఓచేది ఏమిటంటే, ఇష్టుడు దానిని మరల మార్పుతూ equally good publication యొ statement క యువ్యమని నేను ఓచుతున్నాను.

- శ్రీ కె వెంకటరావు. Sugar factory లను గురించిన ఆ తారీఖును తీసి వేస్తే అన్ని sugar factories కు కూడ �exemption అనేది ఓచుండని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు

- శ్రీ కె వెంకటరావు. తారీఖును తీసి వేయటానికి నిర్ద్ధయము జరిగి ఉంటే “If” అని ఉన్నది కానీ ‘But’ అని లేదు ఇది మండి “select committee” వారు చూడాలి మరల ఈ సభలవారుకూడ చూడాలి.

235 Point of clarification regarding press report on the statement made by the Revenue Minister on the Andhra Pradesh ceiling on Agricultural holdings, Bill, 1958
 23rd August, 1958]

శ్రీ పి. సుందరయ్య అధ్యక్ష, ఇప్పడు రెవిన్యూమంత్రిగారు చెప్పిన దానినిటి సేను అర్థం చేస్తోగలిగింది ఏమిటంటే 1—10—1950 వ తేది లోపల రిజిస్ట్రేషను అయిన Sugar Factories కు తప్ప ఆచేది తరువాత రిజిస్ట్రేషను అయి Sugar Factories కు exemption లేదు గనుక వాటికొడు ఏనహాయింపు యావ్యా లని అంటున్నారని అనుంటున్నాను. కాబట్టి ఇప్పడు ఆ 1—10—1950 వ తేదిని తీసివేస్తే, ఆచేది తరువాత రిజిస్ట్రేషను అయినవికొడు ఏనహాయింపు చేయబడుతాయి అన్నమాట అదేనా మంత్రిగారి యొక్క అభిప్రాయము?

శ్రీ కె వెంకటరావు అదికాదండి ఆచేడికి దరిమిలావచ్చినవికావు మంగు ఉన్నవికావు సేను చెప్పిన దానికి just the opposite సుందరయ్యగారు అర్థము చేసుకుంటున్నారు మరల ఒకసారి ఆక్కాజూను చదువుకుంటే అర్థమువుతుంది. ఇప్పడు ఆ 1—10—1950 తేది తీసివేశామనుణోండి అలాంటప్పడు ఏ Sugar Factory కొడు exemption ఉండదు అన్నమాట అంటే దీనినిగురించి informalగా చెబుతున్నాను. ఇప్పడు బోధన చక్కర ఛ్యాక్ట్ ఒక్క టై exemption క్రిందకు నస్తందని అను కుంటున్నాను. 1—10—1950 అనేది తీసివేస్తే, ఆ exemption ఆ బోధన సుఎర్ ఛ్యాక్ట్ రింకొడ పోటుంది. అలాంటప్పడు అన్న ఛ్యాక్ట్రీలను సమానముగా ప్రభుత్వం మాపుగాదన్నమాట ఈ protection ఒకదానికి ఇచ్చి, డింకోకదానికి ఇవ్వఁడండూ ఉండదడునేది ఏమిలేదు మొత్తముమిద ఏ factory కి గూడ protection' అనేది ఉండదు అనిసేను చెప్పాను.

శ్రీ పి సుందరయ్య పత్రికలవారు publish చేయటానిక్కునా Select Committee వారు అంగీకరిస్తే, అప్పడు అన్నింటికొడు ఒకేవిధముగ చూస్తాము ఆనే కదా! “సాలెక్ట్ కమిటీవారు అంగీకరిస్తే” అనుపదము చేర్పుక పోవడము వల్ల సేనా, పద్ధి కేవన్ లాండ్ న్ను భారతాటు?

మిస్టర్ స్పీకర్ Select Committee వారు అంగీకరిస్తే అన్నికొడు ఒకే విధముగ చూస్తాము అంటే, అన్నింటికొడు exemption తీసివేస్తాము అని కొడు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు

శ్రీ కె వెంకటరావు Let the stress be noted Exemption ఇవ్వడమూ, అక్కరలేదా అనేదే ప్రక్క. Act లోని Section లో ఉన్నది ఏమిటంటే 1—10—1950 తేదీకి తుర్వము ఏ Sugar Factory కి అయినా స్వంతముగా భూమి ఉంటే దానికి యా లీలింగు apply చాదు. అంటే ఆ తేదికి దరిమిలాన కచ్చిన Factories భూములను కొనుత్కుంటే వాటిక ceiling ఉంటుందని అర్థము.

ఇప్పుడు ఆ 1—10—1950 తేదికూడ తీసివేసే, ఆతేదికి హర్షము ఉన్న factories కుండె ఖూమలకూడ నీలింగు ఉంటుందని అర్థము

మిస్టర్ స్పీకర్ Production విషయమేవిటి?

శ్రీ కె వెంకటరావు Production అనేది తరువాత విషయము దాని consequences తరువాత చూడాలి ఇప్పుడు ఆతేది ఈక్కల్లాలో ఉంచాలా లేక తీసి వేయాలా ఆనే విషయము ఇంకు చర్చలలోనే ఉన్నది దానినిగురించి ఏమి నిర్ణయము జరగచేదు 1—10—1950 న తేది తీసివేయడమనివల్ల ఆతేదికి తరువాత వచ్చిన factories క exemption ఉండదు ఆ తేదిని అక్కడ ఉంచడమనివల్ల ఒక దానికి exemption వస్తుంది ఇంకాకొనికి రాదు అన్న factories ని కూడ సమానముగ చూడాలని Select Committee వారికి చెప్పాడు ఆఖాము గసుక సెలైట్ కమిటీవారిలో prevail అయితే, అప్పుడు అదికూడ నీలింగు క్రిందన తీసుకునిరాశాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ ‘సెలైట్ కమిటీ వారికి ఇప్పటికే—అంతేవా?

శ్రీ కె వెంకటరావు అంతే

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి (వికారాబాద్—జనరల్) Exemption కావాలని అంటున్నప్పుడు, 1—10—1950 క హర్షయం ఉన్న factories కు కూడ �exemption లేవండా చేయటానికి యాఫ్టును apply చేస్తాడు అనిఅంటే, దానిఅర్థము ఆతేదికి తరువాత వచ్చిన factories కు కూడ exemption ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వానికి అలోచన లేదని మంత్రిగారి అభ్యుప్రాయమేపోనని సేను అనుకుంటాను

మిస్టర్ స్పీకర్ 1—10—1950 తేదికి హర్షము ఉన్న వాటికి exemption ఉంటుందని, తరువాత వచ్చిన వాటికి లేదని

శ్రీ కె. వెంకటరావు అను ప్రభుత్వానికి—ఉన్న అభ్యుప్రాయము “No exemption” అని కాని 1—10—1950 క హర్షము ఉన్న వాటికి యిం conce-
ssion వుంటుందని యిప్పుడువున్న బిల్లులో ఉన్నది ఇప్పుడు అదికూడ ఉండకూడదని అన్న factories ను ఒకేవిధముగ చూడాలని, ఆతేదిని తీసివేయాలని ఉద్దేశ్యము బోధక factory ని ఒక విధముగాను, తక్కిన factories ను యింకాక విధముగాను చూడకూడదని సెలైట్ కమిటీలో వాడన జిగింది. కాని సేను మాత్రం అన్ని ఉన్న ఒకే విధముగ చూడాలని, బోధక ప్రాక్రటి విషయముకూడ ఆలోచించవలనినదని సేను అన్నాను ఇంత clearగా సేను చెప్పాను.

23rd August, 1958]

Business of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తేనపల్లి) సేను ఒక చిల్లను పంపించాను దాని విషయములో ఏమి అంఱినో తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్. ఆ బిల్లును సరించి నేనే చెఱుతాను వినండి గోపాల కృష్ణయ్యగారు Official Language తెలుగులో ఉండాలని ఒక Non-Official Bill ను పంపించారు కాని ఆచిల్ల విషయములో నాకు ఒక సందేహము వచ్చిని Official Language తెలుగుగా ఉండాలని, అది అమలులో పెట్టాలని అనిసే ప్రథమానికి ఇప్పటికంటే ఎక్స్‌ప్ర ఖర్చు అవుతుంది Typewriters వ్యక్తాలు కావాలి ఎంతో ఖర్చు ఎన్నో విధాలగా ఉంటుంది కాబట్టి ప్రథమానుయొక్క financial position effect అవుతుండేష్టానస్ట్రీ అనుమతాను నాకు కలిగింది. ఎక్స్‌ప్ర ఖర్చు అవుతుండని సేను వద్దుని చెప్పడమనుఁడు ఖర్చు అయితే కావచ్చును. కాని ఇది Money కి సంబంధించిన బిల్లు గసుక, కినికి గవర్నరుగారి పర్మిషన్సారకు పాపవలని వస్తుండేష్టానని అనుమతాను కలిగింది కాబట్టి ఆచిల్లను గవర్నరు పంచించే, ఆ విషయము వారే ఆలోచిస్తారు Permission అవసరము అని వారికి లోనే, Permission ఇస్తాడు ఆ ఉద్దేశ్యములోనే, ఈ బిల్లును మింపరిష్టను అవసరమా, లేదా, ఆక్కరించేడు అంటే, ఇక్కడ సేను పర్మిషన్ ఇస్తాను, లేదా మింపరిష్టను అవసరమని లోస్తే, Permission, ఇవ్వడాడి కాబట్టి డా. విషయమును సురించి మించే ఆలోచించండి” అని గవర్నరుగారికి ప్రాశాము. Permission ఇవ్వను అని గవర్నరుగారు చెచితే, సరే అది వారి ఇష్టం అంతేకాని ఆ బిల్లు మందుగా నావడక రావడము, వానికి Permission అవసరమా, లేదా అని మనము పరిశీలించడము, త్రిప్పి పంపడము ఇది అంతా అక్కరించండా ఒకేసారి గవర్నరు పంచుతూ ప్రాశాము వారు Permission ఇస్తే, మాకేమి అభ్యర్థితరములేదు. కాబట్టి డిప్పడు ఆచిల్ల ఈ Session లో రాజు నచ్చే సమావేశములో మాచుకోవచ్చును

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. అధ్యక్ష, ఇలాంటి బిల్లును introduce చేసే విషయమును సరించి ఒక్క విషయము మించుపోకి ఉద్దేశ్యమును న్నాను ఇది కరకు ఇలాంటి బిల్లును ఇక్కడ introduce చేయటానికి ఇంద్రేంద్రి సమస్య వచ్చింది అప్పము గవర్నరుగారికి Permission కారక ప్రాశాము అలాంటిది మూడు బిల్లులు పంపించాము వాచిమాడ ఒక్కసారి దాని విషయములో గవర్నరుగారు ప్రాశించి చమువుతాను

మిస్టర్ స్పీకర్. అందులో ఇలాంటి విషయమే ఉన్నదా?

[23rd August, 1958]

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఇంటిదేనండి అసికూడ 'Money Bill' అనుమతి

మిస్టర్ స్పీకర్ 'Money Bill' అని అంచేశారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య Money Bill కావచ్చి ప్రభుత్వం యొక్క expenditure affect అయ్యిటటువంటి బిల్లు అందులో ప్రభుత్వం ప్రాసిపంపిం చిసిబడుతున్నాను వినండి. త్రిప్పేరుగా గవర్నరుగా ఉన్న ప్రభు 12-9-1955 తేదిన వచ్చింది "As regards the Andhra Agrarian Bill 1955, I am to inform you that Government have advised that the Bill requires the recommendation of the Governor under Art 207(3) of the constitution only for its consideration and not for its introduction కాబట్టి introduction stage లో మాత్రము గవర్నరుగారి permission అక్కరించదని, అది ఒక వేళ Money Bill అయిన కావలని ఉంటుంది అని అందులో ఉదహరించారు. అట్లాగే ఇంకాకటి ఉన్నది. ఏమని అంచే,—

"As regards the Andhra Land Revenue Revision Bill 1955 I am to inform you that the Governor, on the advice of the Government, has decided to withhold his recommendation under Art 207 of the constitution, the introduction of the Bill, because it is touching the Taxation itself ఆ తఱవాత ఇంకాకటి కూడ వచ్చింది. దానిలో "With reference to your letter cited above, I am directed to inform you that Government have held that the Andhra Moratorium Bill 1955 given notice of, does not require the recommendation of the Governor under Art 207 of the constitution" అని యా విధముగా మాచింటి విషయములోనూ మూడు విధములుగా ప్రాసి పంపించారు, అంచే ఈ Andhra Agrarian Bill Money Bill అనుమతి గనిక ప్రాశారు అంతకుమందుకూడ ఇది ఒకసారి వచ్చింది. దానీమిద ప్రాట్, introduction stage లో మాత్రము గవర్నరుగారి permission అక్కరించని ఆన్నారు. ఖండకంచే Andhra Agrarian Bill ఒకసారి publish అయింది. Introduce

23rd August 1958]

చేయడముకూడ జరిగింది ఆ తరువాత ఆ గవర్నర్ పైంటు పోయింది మరల ఎన్నికలు జరిగిన ల్యాబ్ ఆసంబ్లీ form అయించి అంగువల్ల పురల గవర్నర్ పైంటును వ్రాయలు వ్రాసే ఒచ్చిన జవాబు ఏచ్చిటం చేసి, “*this introduction stage* లో గవర్నుయగారి పర్మిషను అక్కురలేదు *consideration stage* లో మాత్రము గవర్నర్ పర్మిషను కొవాలని అన్నాను అందువల్ల ఇసికూడ అబాంటి చిల్డ్ ఎసుక, గముక consideration stage లో మాత్రమే దినికి గవర్నరుగారి పర్మిషను కావపసివస్తుం చేయా కాని, *introduction stage* లో అక్కురలేదని గవర్నరుగారు వ్రాసిన ఉర్తరములోనే ఉన్నది. కాబట్టి ఈ విషయముకూడ ఆసోచించుని కొగుతున్నాను

మిస్టర్ స్టీకర్ అయితే ఇదివరకు ఒకసారి ఇది *reject* చేయబడిందిగా దా అయితే దానిని మరల *introduce* చేయటానికి ఎంత ఔము కొవాలి అనే విషయము కూడ ఒకటి ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ఈ ఒక్క విషయమునే మిం దృష్టికి తీసువని రావలని వస్తున్నది ఎందుకంటే, *introduction stage* లో వారియొక్క Permission అక్కురలేదని మిం తెలియజ్ఞున్నాను

మిస్టర్ స్టీకర్ - 151 క రూలు క్రింద అడికూడ ఒకజింస్ ను డి. The safest thing is, let us have it in the next Assembly Session

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య : అడినికే మింయొక్క రూలింగును నేను question చేయడములేదు *Introduction stage* లో గవర్నరు permission అక్కురలేదని గవర్నరుగారే చెప్పారని మిం దృష్టికి తెఱ్పున్నాను

మిస్టర్ స్టీకర్ . All right, I am glad you have told me about it now. మరొక విషయముకూడ చెయుతాను 151 క రూలును చదువుకొండి దానిలో “When a Bill is rejected by the Assembly a Bill relating to the same subject-matter shall not be introduced or moved within a period of six months from the date of its rejection ” అని ఉన్నది ఇప్పుడు ఆ ఆదు సెలల period కూడ ఈ రోడ్మోనే భూత్తి అవుతున్నదని అంటున్నారు. కాబట్టి

23rd August 1958]

దినిని గురించి వచ్చే సమావేశమూర్తి చూడడము మంచిది కాని ఆప్యాడు introduce చేయనివ్యండి అం అాటే, నాములై ఏమిహోయింది ఆప్యాడు గవర్నర్సుగారు ఆఫోర్మెంట్రింగ్, ఏచ్చెస్టోర్స్ తెలియదు నారు మహానువ్వులు వారు ఏమిచెస్టోర్స్ ఎవరికి తెలుసు ? దాకి ఎవరు ఏమి చేయగలరు ?

శ్రీ సుందరాయ్ అధ్యక్ష, వచ్చే సమన్‌రాం రావచ్చును కొండి ఇక్కడ ప్రీన్సిపల్ ఒకటి involve అఱవది మంచిర్స్, శ్రీనాన్స్ బిల్స్ అయినప్పుడు మాత్రము గవర్నరుయొక్క పర్మిషన్ లేనిదే introduce చేసే దానికి కూడ విలులేదనేది జనరల్ గా థిల్లీలో ఉన్న ఉపయంచి పార్ట్ మెంటరీ సాంప్రదాయము ఇతర రకాల బిలులకు బిలు ప్రాన్స్ అయిన తరువాత అమలు జిఫేటప్పుడు వచ్చేటటు వంటి financial liability కిరణ consideration stage లో గవర్నరు స్యూక్స్ పర్మిషన్ కావలసి ఉంటుంది గాని introduction stage లో—అది మసీల్స్, శ్రీనాన్స్ బిల్స్ కాదు కమ్యూన్ —అది పూర్తిగా స్పీకరుగారి చేతులలో ఉన్నది ప్రతి బిలును వ్యతిశేఖించినట్లుగా సే ప్రభుత్వం క్రిందిని కూడ వ్యతిశేఖించవచ్చుననుకోండి, అది పేరే సంగతి కసిసం ఓటింగ్ అయినా జరగవచ్చు ఇటువంటి బిలులుగా గవర్నరుగాకి ప్రశ్నకే రాదు శ్రీనాన్స్ బిలుస్, మసీల్స్ వచ్చినప్పుడు గవర్నరుయొక్క పర్మిషన్ “even for introduction క కూడ కావలసి ఉంటుంది మిగిలిన బిల్స్ క గవర్నరు దగ్గరకి పోవలసిన అవసరమే లేదు consideration stage కి వచ్చినప్పుడు financial commitment ఉన్నది కాబట్టి గవర్నరుయొక్క అనుమతి,—ప్రభుత్వంయొక్క అనుమతి అనుకోండి—కావలసి ఉంటుంది ప్రభుత్వం ఏకి అనుమతించదు ఇప్పుడు త్రోసివేసేది అప్పుడే త్రోసివేయవచ్చు, ఇటువంటి బిలులను గవర్నరు దగ్గరకి పంపించి నట్టయితే మన హక్కును గవర్నరుకి అనవసరంగా యివ్వడం అవుతుంది.

NON-OFFICIAL BUSINESS

Resolution re Formation of Tappers' Co-operative Societies in Telangana

lost

Sri B Dharm Bhiksham(Nakrakal) Sir, I beg to move .

“ This Assembly recommends to the Government to discontinue the present system of giving excise contracts by auction and instead

[23rd August, 1958]

to form Tappers' Co-operative Societies in Telangana, and entrust the said work to the Societies."

Mr Speaker Motion moved

(*Sri P.V. Narsimharao in the Chair*)

శ్రీ వి భర్త చిత్తం : అధ్యక్ష, తెలంగాణాలోని మహారు 12లక్షల గీత కార్బూనలకు సంబంధించిన చాలా ముఖ్యమైనటువంటి తీర్మానం ఇది జనాభాలో చాలా ఎక్స్‌ప్రొవెమండికి యదివ్యతిగా ఉన్నది Financial గా మాన్యమాప్తికి మన రాష్ట్రానికి పెద్ద మౌత్తిం ఈ Excise Department నుంచే లభిస్తున్నది ఈ వ్యతి మండి రాబట్టుకొనే దానిలో ప్రభుత్వం ఒకరకంగా నిర్దిష్టం చేస్తున్నదసే చెప్పాలి. కొంతమంది Contractors యొక్క ప్రయోజనాల కొరక ప్రభుత్వం ఒకరకంగా సహాయపడడంవల్ల తాను రాబట్టుకొనుటలో విఫలత చెందినదని నేను చెప్పుదలచాను. చాలామంది Contractors కొన్ని లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి శాకీ ఉన్నారు ఇదివరకు Hyderabad Assembly ఉన్నస్వాదు ఈ లక్ష్మింస్తు పెట్టాను అవస్త్రాన్ని ఇప్పుడు మిగి మందు పెట్టుదలిస్తే చాలాసమయం పోతుందని ఉద్దేశ్యంతో నేను పెట్టుటకు సిద్ధపడడం లేదు. ప్రైవెరాబాద్, సికింద్రాబాద్ నగరాలలోనే బన్కెట్లార్ బ్యాంకులే రెండు లక్షల రూపాయలు శాకీ ఉన్నాడు. అదే విధంగా శాపయ్య ఒక లక్షవుపైగా శాకీ ఉన్నాడు అదే విధంగా ది ది ఇటాలియా 88 వేల రూపాయలు ప్రైవెరాబాద్, సికింద్రాబాద్ దుకాణాల శాపతే బకాయ ఉన్నాడు పీట్లు మొత్తం జెల్లాలో పెద్ద Contractors గా ఉన్నారు పీట్ల బకాయలు పనూలుచేసేందుకు ఏమాత్రం శ్రద్ధమాపక పేద గీతపారిక్రామికుల యిల్లను జప్తు చేసేటందును, వాళ్లను వృత్తులనుండి తొలగించేటందుకు ప్రభుత్వం నిర్దాక్షిణ్యముగా ప్రయత్నం చేస్తూ ఊండడం మనం గ్రామాలలో చూస్తున్నాం ఎన్నో సంఘటనలు యిదివరకు Hyderabad Assembly లాను, అంధ్ర ప్రాంత ఏర్పడిన తటవాత ఈ అసంబ్లీలోను కూడ చెప్పుడం జరిగింది. బకాయల మాఫీలనే పేరుతో పెద్ద Contractors కో, మంత్రుల యిల్లకు పోయి అన్ని రకాల influence చేయగలిగిన వాళ్లకే మాఫీలు తప్ప, పల్లెలలో ఉండే గీతపారిక్రామికుల బకాయలను మాత్రం మాఫీ చేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధపడడంలేదు ఇంకా కావాలంపై ప్రభుత్వం ఒక Enquiry Committee ని వేసి బకాయల మాఫీలు ఎవరికి జరుగుతున్నాయా తెలుసుకుంటే మంత్రిగారికి స్పష్టం అపుతుందని మిద్యారా తెలియ జేస్తున్నాను, ఇదంతా ఒక తత్తంగంలాగా కనబదుతున్నది ఇది ఒక నాటిదికాదు చాలాకాలంపంచి సాగు తేస్తున్నాటకం అని నేను చెప్పుదలచాను Financialగా ప్రభుత్వానికి ఏ విధంగా నష్టం వస్తున్నది, గీతపారిక్రామికులను దోచుకునేటందుకు ఏ రకంగా అవకాశం

[23rd August, 1958]

కులగురున్నది, 2, 3 points ద్వారా ప్రభత్య దృష్టికి తీసుకరాదలచాను ఇదివరకు Hyderabad రాష్ట్ర ఆదాయం 11 కోట్లు అందుగో 8, 9 కోట్లు Excise Department నుంచే వస్తుంది ఈ 8, 9 కోట్లు ఆదాయంలో 3, 4 కోట్లు రూపాయలు ఎప్పుడూ బకాయలే ఉంటాయి ఈ 3, 4 కోట్లు రూపాయలు బకాయలు ఎవరిష్టుగ్గా అంటే యిందాక నేను వరుసగా మాపించిన పెద్దలవే సామాన్యంగా గీత పారిక్రా మికులు బకాయలు పెట్టిరు పెడితే చెట్లుదగ్గరవు పోనియ్యిరు పోనియ్యికపోతే చెట్లు పోతాయనే భయంతో ఏదో ఉంటాలు పడి తీసుకొచ్చి చెలిస్తారు చిలాయ్ నంబర్ శేరుమిద పెనాల్టిలు శేస్తారు నంబర్లులేకండా గీకారని ప్రభత్యం పెనాల్టిలు వేసిన లెక్కలు ఒకసారి మిద్జ్యప్రికి తెస్తాను 1950 నే Hyderabad రాష్ట్రానిలో మొత్తం 21లక్షల చెట్లు allot చేయబడినాయని ప్రభత్యలెక్కల చిలాయ్ నంబర్లకు నంబింధించిన తాడి, ఈత చెట్లు 25 లక్షలు 21లక్షలుగో పంచనామా చేయబడిన చెట్లు 5 లక్షలు మాత్రమే. ఆ చెట్లుమిద పెనాల్టిలు వేసినది 9 లక్షల రూపాయలు కాని వసూలు చేసిన డబ్బు 52 వేల రూపాయలు మాత్రమే ఇంతవరకే ప్రభత్యము వసూలు చేయగలిగింది అంటే బుటకం. పెనాల్టిలు అనేది బూటకగా, వసూలు చేయడంకూడా బూటకమేని తేలులోంది గమల్కవారి నుంచి వసూలు చేయడంలో చెట్లు ఏమైనా వదలిపెట్టారా అంటే ఒక చెట్లుకూడా వదలిపెట్టటండా ప్రభత్యం లెక్కకడుతున్నది అట్లా లెక్క కడుతున్నదని ముస్తా దర్ మిదకనుక పీకాయత్ చేశారంటే అక్కడి Excise Sub-Inspector ఆదారు వాలు వార్డు అంతా కలిసి ఆ కలాయ్ల మిద చట్టప్రకారగా గీసేవాదు అఱు నప్పుటికి నేరస్తుడు కాబట్టి డైలులో పెట్టాలని case నడువుతారు ఎన్నో ఘట్లాలు ప్రభత్యదృష్టికి తేబడినాయి ప్రతికలలో ప్రకటించబడినాయి ఉదాహరణకు మూర్ఖాయి పేట తాలూకాలో వర్ధమాన పేట గ్రామంలో అట్లా వండమండి పెడితే వార్షు ప్రతిసథా రెండుసార్లు లారీలు కట్టుకొని కోర్టుకు రావలసిన గతి పట్టినది ఆదే విధంగా మూర్ఖాయి పేటతాలూకా సరికాండ ఆనే గ్రామంలో మొత్తంగీయబడిన చెట్లు 803, numbered చెట్లు 291, un-numbered చెట్లు 508 ప్రభత్యం ఆబ్బారి చట్టాన్ని మార్చి కసిసం తనకు రావలసిన డబ్బుయినా థిజానాలోనికి సరిగా కచ్చెటట్లు చూస్తూ గీత పారిక్రామికుల యొక్క ఆర్థిక పరిథితిని జాగుచేసేటందువు ఆలోచన చేస్తుందనే ఉద్దేశ్యంలోనేను ఇదంతా ప్రభత్యం దృష్టికి తీసుక వస్తున్నాను.

చట్టమును మార్చుఖోతున్నామని శ్రీ వెంకటరావుగాను చెప్పినారు ఒక సభ - కమిటీని వేశారణకొండి. ఆది వేసినది వేసినట్లుగా నే ఉన్నది ఆ కమిటీలో ఎక్కునైజిపార్ట్ మెంటు వారిని వేశారు వారు రుచిమరిగినవారు కాబట్టి వారి రికమెండెసన్లు కూడా అట్లాగే ఉన్నాయి ఉకముదు ఏమి చట్టము తెస్తారో తెలియదు కాని, తగ్గ విధంగా నట్టము చేయకపో కేమాత్రం చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏన్నడతా

23rd August, 1958]

యని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయాల నన్నిటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, చాలామండి శాసనసభ్యులు రాజకీయ విచక్కన లేకండా, గీతకార్మివులకు పొరిక్రామిక సంఘాలు ఏర్పరచి వా రందరికీ ఎంపాయ్ మెంబర్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వయ్ దృష్టికి తెచ్చారు సహకార సంఘాలు అసేస్మెంట్ నికి మాత్రం మన ప్రభుత్వం అంగీకరించింది తక్కినవిను యాలను మాత్రం ఒములలో పెట్టుడానికి ఇద్దంగా లేదు ఇది స్పృష్టమైన విషయమే జిల్లాకు ఒక సహకార సంఘం ఇస్తామని ప్రభుత్వంవారు అంటున్నారు కొంగ్రెసు. శాసనసభ్యులు, ప్రతిపక్ష శాసనసభ్యులు — ప్పేత్తం 7వ మండి కలిసి ప్రభుత్వయు సవు ఒక మెమురాండము సమర్పించారు శ్రీ కొండా లక్ష్మింగారు, దాత్మ్త్వ పశుస్నేహిగారు కూడా ఆసభ్యులలో ఉన్నారు 1957 వ సంవత్సరములలో మెముంగా డచు ఇక్కడం జరిగింది. జిల్లాకు ఒక సహకారసంఘం చూపున పెడితే అని ఏకంట్రాక్టరు చేపిలోనో పడిపోతాయి కౌబట్టి లాలాకాణ ఒక్క సంఘం చూపున పెట్టాలని వారు మెమురాండంలో కోరారు డొ కొర్కెక్రమం జయప్రచంగా భరగడానికి ఇది ఒక ఎక్స్‌స్పూరిటెంటు తథిని చేప్పాడు అఱుతే, శ్రీ కళా కెంకటర్చుగారు దానిని ఇప్పుడు నిర్లక్ష్యం చేశారు అంతేగాదు శాసనసభ్యులంతా అలాచనచేయండా ఏపో కాగితాలు పంపుతారని కిమూర్కుకూడా చేశారు దీనినిబట్టి శాసనసభ్యులంపై మంత్రులకు ఎంత గారథము ఉన్నాయి తేలుతోండి 7మండి సభ్యులు చెప్పిన సూచను నిర్లక్ష్యం చేశారు. మియరు సహకార సంఘం పెట్టురాదా, మిగిలినాటికి వలాసేటినికి కూడా మేము సహాయము చేయకపోయాడో అని 1956 వ సంవత్సరములలో శ్రీ కొండా కెంకటరంగా రెడ్డిగారు అన్నారు దానిని పురస్కారించుకొని నల్గొండ జిల్లాలలోని నూర్చుసెట్లు, చిలికూరు, నక్కరపల్లి, నారాయణపురం తాలూకాలలలో తాలూకాఫ ఒక సంఘం చూపున రిజిస్టరు చెయించడం జరిగింది ప్రభుత్వంవారు వాటి విషయం 1956 లలో చూడనిలేదు. 1957 లలో మాత్రం జిల్లాకు ఒక సహకార సంఘమును తెరుస్తామని ప్రకటించారు అట్లా ప్రకటించి గానే, లక్షులకొలది రూపాయలు బకాయి ఉన్న కంట్రాక్టరులందరు ఇక్కడము భవిష్య మంత్రుల ఇంట్లు నిండిటోయినారు జిల్లాలు నిగిలిపెట్టి బ్రౌదరాబాద్ నగరంలలో camp చేసి, మౌక సహకార సంఘములు ఇస్తే నడువుతాము మేమండ్రా వందాలు ఇచ్చేచారం, పెద్దలం మేము లేకపోగే మియరు ఏమి పని నడువదు అని చెప్పుకొన్నారు ఆ పైన, సంవత్సరం క్రితమే రిజిస్టరు చేయబడిన సహకార సంఘాలను ఏమి లక్ష్యంలేకండా వారికి తప్పం వచ్చినట్లుగా ఇస్యుడానికి నేథం అయినారు ఈ విషయములన్నీ కూడా శాసనసభ్యులు మెమురాండములలో తెలియపర్చినారు దేశకొండలో గనక్కువాట్టు, లాడిచెట్లు కూడా లేసిచోట్ల ఖక సంఘమును పెట్టివారు తంగేదుపల్లి తాలూకాలలో కూడా గ్రామానికి 7 మైల్ దూరంలలో ఒక సంఘమును పెట్టినారు అ ప్రాంతశ్రీ శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వం దగ్గ

[23rd August, 1958]

ఈ రాయభారం కూడా పెళ్ళినారు దానిని డృష్టిలో పెట్టుకొని త్రికా పెంకట రావుగారు మార్చినారవునింటాను తంగేడుపల్లికి బబులు నూర్చుమైపేటు గాని సారా యింపురమనక గాని ఇవ్వాలని మేము చెప్పినాము. మంత్రిగారు మార్చుమైపేటు ఇచ్చినట్లుగా అర్దరు పంపించారు కాని, ఆ మరునాడే కంట్రాక్టరును అంతా కతిని రాయభారం పెళ్ళి దేవరకొండక మార్చించారు ఈ పరిశీలనుచ్చి, సహకార సంఘ ముల సాపెనకూడా డబ్బు గలవారి చేతులమిదచే ఆధారపడి తుందని తేలుతున్నది సహకార సంఘములు వద్ద అని ఎవ్వరూ ఆనడం లేదు 20—7—1957 తేదిన యాకోఆపరేటివ్ సాసెటీలన ఫోసించుటలో selling population కంటే tapping population కే ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వాలి, అంటే tapping population ఎవ్వువగా ఉన్నచోట నే యా సహకార సంఘములను పెట్టవలెనని ప్రభుత్వంవారు అర్దరు జారీ చేశారు ఎవో ఒక కంట్రాక్టరు ఉండి, దుకాణము పెట్టుకుంటే—తంగేడుపల్లిలో 200 కుటుంబాల గీతకారిక్కువలు ఉండగా వారంధరిసి కూడా నిర్దిష్టమైం చేసి దేవర కొండలో షాప్ (shop) పెట్టారు నల్గొండ పరిశీలికి కూడా అడేవిధంగా ఉన్నది అనేక ఇతరచోట్ల ఖడే పరిశీలి జరిగింది కోఆపరేటివ్ సాసెటీలు కావాలంటే సంత కాల చేసి తీసుకురండి, ఇస్తాము అని కికసారి త్రి పెంకటరావుగారు చేపాచు ఇప్పుడు సేము 9 మంది శాసనసభ్యులం, నల్గొండ జీల్లామంచి, కనిసం జీల్లావు ఒక సంఘమైనా కావాలని కోరినాము నల్గొండ తాలూకా త్రికొండా లక్కుచోగారి నియోజకవర్గములో నున్నాడు మరొక సభ్యునిని నియోజకవర్గములో నున్నది ఆప్రాంతాలో జనం ఎవ్వువగా ఉన్నారు ఎక్కు స్పెరిషన్టులో గా వయ్యా చేస్తారనే ఉడ్డోకంలో అక్కడ సంఘములను ఏర్పాటు చేయమని మేము రికమెంటు చేశాము చేస్తే, 9 మంది శాసనసభ్యులు చేసిన మూచనను ప్రక్కనుణ్ణి, మంత్రులు influence చేయగలిగినహారున్న మరొక చోటు మార్చుచోతువ్వారని సాత తెలిగింది. నల్గొండకో, భోయిరికో ఇస్తారట మార్చుపేట సాసెటీని ఆక్కన్డంచి మిసహోయిస్తూ ఆర్దరు పంపించారు నిన్నానే, నేను Excise Commissioner గాకి phone చేసి తెలుసుకొనగా ఆ రెండూ మిసహోయించ బడినాయి, మాన అర్దరు అట్లాగే చూచ్చాయి అని వారు చేపాచు సహకారమనేది అండరికి వరించాలి Experimental సమస్య గళ సంవత్సరమే పరిష్కారమైపోయింది ఈసంవత్సరం తిరిగి ఈ సమస్య ఎందుక వచ్చింది ? అయితే, దినికి ఒక కారణం ఉన్నదసుకాంటాను. పెద్ద కంట్రాక్టరుల ఎదులు, సహకార పద్ధతిని సరిగా అమలు పెట్టడానికి ఈప్రభుత్వమై జంకురున్నదని నేను చెబుతున్నాను ఈ మధ్య సుమారు 47 మంది శాసనసభ్యుల తాలూకావు ఒక సాసెటీ కావాలని పెలిగ్రామల ద్వారా, రాయబారాలద్వారా ప్రభుత్వమికి పెలియంబరచినారు కాని, మనస్తుత్వమైం యావిషణ్ణు ఏమి చేయాడనంఁఁడు ఇది ప్రమాణకరమైన పరిశీలికి దారిశ్చుంది ఆప్పుం చేసినట్లులుతే

23rd August, 1958]

కంట్రాక్టర్లునంచి డబ్బు అజానావు రాదు వారు డబ్బు చెల్లించేందుకు ఆసేకరకాలి ఆటంకాలను తెస్తున్నారు ప్రైకోర్టుకు WRT పోయి, ఏవో లైక్షికల్ కారణాలను చూపించి తిప్పించుటపోతున్నారు పెనాలిటీ బకాయాలన్ను రద్దు చేశాము అని ప్రభుత్వం మొన్న నేడ్ ప్రకటించింది.

చెట్లను గీసుకునేవారు సంవత్సరాల తరబడి కెల్లిస్తు నేడ్ ఉన్నారు ప్రభుత్వం చెట్లవిధమైన చర్యలు జరగవగండా చూడవలని గొన్నుగి ఈ వృత్తిమిదవచ్చే ఆదాయం అంతా అజానావు వచ్చేటట్లు చూడాలి బిగిలినది పారిక్రామికులను చెందు నట్లుగా చూడాలంటే గూర్చివులను రద్దు చేసి ఏ ఉరికి ఆ ఉరికి సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేయాలి కావాలంటే క్రైనాన్నియిల్ అఱ్యారాస్సు తీసుకొనిఇస్తే సరిపోతుంది ఆవిధంగా చేస్తే టె, టి సెలల్లో ప్రభుత్వం అడ్డాన్ని తీసుకొనటుగాది కాబట్టి కెల్లించిన తరువాత ఎగవేస్తారానే ఇబ్బందిలేదు ప్రభుత్వం దొకి కూడా నిధిపడటగా లేదు కో-ఆపరేటివ్ స్టాస్టిలలో కూడా కంట్రాక్టురులను పెట్టడానికి క్రైనాన్లో అవకాశం కల్పించబడింది. ముండుగా 1000 రూపాయలు వాటా కట్టినట్టయితే ఇస్తే రట అయితే 25, 30 రూపాయలు తెచ్చుకొనే గీతకార్యిసులను 1000 రూపాయలు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి వారెట్లా కట్టగలరు 2 అయితే నారికి 50 రూపాయల వాటా కూడా ఉన్నదని కొప్పవచ్చు పదిమంది కంట్రాక్టురులు చెరి పెట్టుబడి పెట్టుకొండుంటే 50 రూపాయల వాటాదారు ఏమి చేయగలడు 2 ప్రభుత్వం యతర స్టాస్టిలు సహాయం చేసినట్లుగానే ఈ సంఘాలకు కూడా లోన్న ద్వారా నో ఎయిడ్ ద్వారానో సహాయం చేసినట్టయితే ఇవి జయప్రదం అవుటాయి, ఇందుకు ప్రభుత్వం ఖానుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అంతేగాని, కంట్రాక్టురుల మిదనే ఆధారపడి ఈ సంఘాలను నాడిపి తేమాత్రం వారు ప్రకటించిన ఆశయం సేరేరదు. కాబట్టి ఈ తీర్మానం ద్వారా ప్రభుత్వం ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని అబ్బారీ చట్టాన్ని, రూల్చును, క్రైనాన్నా మార్కెట్టానికి ఖానుకోవాలని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను

Sri Vasudeo Krishnaji Naik (Sultan Bazaar) Sir, there are seven resolutions on the agenda and the time left is only 2 hours I think it is better if some time limit is prescribed for every speaker so that all resolutions could be finished today and movers of all resolutions could get opportunity to speak It is only one day we get to discuss resolutions of this type

మిస్టర్ క్రైర్స్ కిలిల్ హర్డ్ రూల్ ఏమిలేదు. గారవసభ్యులు యొవిధముగా చెప్పి తే ఆవిధముగా చేయవచ్చును. కాబట్టి యిప్పుడు న్నటువటి

[23rd August 1958]

7 resolutions వు కొత్త time allot చేసి ఇవన్నీ ఈరోజునే మగించడానికి ప్రయత్నము చేయవచ్చును ఒక్కాక్కు తీర్మానము తీసుకొని ఆ తీర్మానముపై చర్చ జరిపి దానిని మగించవచ్చును సభవారు యేచిధముగా చెప్పి తే ఆవిధముగా నడుషు కుంటాను

- బి ఎల్లారెడ్డి ఇప్పటు ఈసభ మగించడానికి $1\frac{1}{2}$ గంటలు time వున్నది ఈకొద్దికాలములో యాతీర్మానాలనిన్నింటిపై చర్చజరపటము సాధ్యముకాదు వాట న్నింటిపై త్వరత్తుర్తగా చర్చ జరిపి తే దేం తీర్మానమువక్క న్యాయము చేసినవారము కాము అందుచేత వరుస్కిమములో ఒక్కాక్కు తీర్మానముపై చర్చజరిపి మిగిలినవి postpone చేయవచ్చును లేకపోతే ballot అసేదానికి అర్థంలేకండా పోకుండి

మిస్టర్ ఛైర్మన్. Orderన change చేయవలసిన అవసరంలేదు చాలాఅఱ దుగాయి non-official day వస్తుంది కాబట్టి పీలియనన్ని resolutions పై చర్చజర పడుమమంచిదని వారంటున్నారు

శ్రీ బి రత్నసభాసతి (బద్యులు) అధ్యక్ష, ఒక్కాక్కు resolutionతీసుకొని ఆ resolutionమను సంపూర్ణముగా చెప్పించడము మంచిది మిగిలిన resolutionsను తరువాత సహాయమునకు postpone చేయవచ్చును అందుచేత తీర్మానములు వడలి చేయడము మంచిదికాదు

మిస్టర్ ఛైర్మన్ వడలిచేయమని వారు చెప్పులేదు

Sri Vasudeo Krishnaji Naik I have not said that they do not come up according to the order I only said that some time limit must be prescribed for each resolution so that all might get opportunities to speak

Mr Chairman We shall try

శ్రీ ఇ చిన్నప్ప (మహాబాబ్ నగర్) అధ్యక్ష ఆresolutions చాలా ముఖ్యమైనవి వాటిలో కాసనసభ్యులు అందరకు సంబంధించిన resolutions వున్నవి వచ్చే కాసనసభ గమాచేసానికి కొన్నింటిని postpone చేయడము మంచిదికాదు అందుచేత దూసహాయేశములోనే అన్నింటిపై చర్చజరిపితే శాశంటుండజి మసవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ సభవారిలో యావిషయమై థేడాబిప్రాయాలున్నవి మారు చెప్పిన ప్రకారముగాను వారు సాధ్యమైనంతకరకు ఈరోడించేని సమన్వయపరచి సభాకార్యక్రమమును నడిపించవచ్చును. శ్రీ ధర్మాచిత్తముగారి resolutionsపై యతరో లేవ్వులైన మాట్లాడడలచుకుంటే మాట్లాడవచ్చును.

23rd August, 1958]

(శ్రీ) ఎన్. వి. కె ప్రసాద్ (చెన్నొరు) అధ్యక్ష, ఈ అబ్బారీ చట్టము తెలంగాణ ప్రాంతమలో అమలుగోనికి రాలేదని చెప్పవచ్చును. చాలాగోళుల నుంచి యాచట్టమును దిక్కురించడము ఒరుగుతున్నది

మిస్టర్ చౌథ్రున్. మారు 10 నిమిషములలో మగించవలని వుంటుంది

(శ్రీ) ఎన్. వి. కె ప్రసాద్ అంధ్రప్రదేశ్ రీవ్యూడక శార్యుము కొంతమింకి పెద్ద కంట్రాక్టరు భూస్వాములూ ఈ అబ్బారీ వ్యాపారమును గుత్తుతీసుకొని అటు ప్రభుత్వమును యిటు కల్గిత పారిక్రామికలను తీవ్రమగా నవ్వపరచుచున్నారు ప్రస్తుతము వున్న యా contractor పద్ధతిని మార్పి ప్రభుత్వ ఆదాయం పెంపాంసే రీతిగాను కల్గిత పారిక్రామికలకు ఎక్కువ సదుపాయములు కలిగించే విధముగాను చేయవలా నని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడక శార్యుమునుంచి ప్రయత్నములు జరుగుతూ వచ్చినవి అప్పుడు శ్రీరంగారెడ్డిగారు Excise మంత్రిగా వున్న ప్రయత్నమును యాపథ్తి అమలుగోనికి వచ్చింది దాని అనుభవముల దృష్ట్యాగ్యా యాపథ్తిలోని మంచిషడ్డలను పరిశీలించి, దానిని రద్దుచేయడము జరిగినది మరొక అనుకూల పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టటక ప్రయత్నములు జరుగుతూవుండగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినది ఈ contact పద్ధతిని రద్దుచేసి సహకార సంఘాల ద్వారా దానిని నడిసించే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టటవలననదిగా కోరద్దమైనది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాతకూడ వెనుక తెలంగాణాలో వున్న పద్ధతిలోనే పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకు గుత్తు యివ్వడము, వారు సంవత్సరము పొడుగునా అనుభవించి చివరక ప్రభుత్వమునక బకాయి పెట్టడము జరుగుతూ ఒకవైపు ప్రభుత్వమును రెండవ వైపు కల్గిత పారిక్రామికలకు వివరించున నవ్వము కలిగినది ప్రభుత్వము యా వినయమును సమగ్రమగా అర్థము చేసుకొనక సెమ్ముదిగా సహకారసంఘాల పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టటక ప్రయత్నిస్తున్నది కానీ యానమస్య అంతసులభముగా పరిష్కారముకాదు. తెలంగాణాలో గ్రామాలకుపోయి పరిశీలించినట్లుయితే, యా పెద్దపెద్ద భూస్వాములు యొవిధముగా యా అబ్బారీని తమప్రధానవృత్తిగా చేసుకొని లాభార్జున్ నే తమ దృష్టిలోనుంచుకొని కల్గిత పారిక్రామికలకు దోషిడిచేస్తున్నార్కో అర్థమవుతుంది ఉదాహరణ వరంగల్లు జిల్లాలో విష్ణురాధారెడ్డిక్ మథ్తగారు అనే ఒక పెద్ద భూస్వామి వున్నారు వారిపేరు చరిక్రాత్కర్మనది వారు ప్రజలందరికి చిరపరిచితులు. ఈపరిశీలని వారి అదాయము, యాఅబ్బారీ వ్యాపారమును ప్రభుత్వంనుంచి గుత్తుతీసుకొని సంవత్సరములల్సరున ఒకలక్క లేక ఒకలక్కన్నర రూపాయాల వరక ప్రభుత్వమునక బకాయి పెట్టడము జరుగుతున్నది దానినే వారు తమప్రదాన ఆదాయముగా పరిగణించుచున్నారు రెండవ సంవత్సరము తనపేరిటకండా తమప్రదాన వేరిటీలేక తనదగ్గరపుచేస్తున్న నాకర్లపేరిటనో యాఅబ్బారీక్రూమునవ్వ బకాయి పెట్టడము జరుగుతున్నది, ఈపరిగణించుచున్నారు జరుగుతున్నది కాని ప్రభుత్వ Excise Department

23rd August, 1958]

గోవడమ చాలా అశ్వర్యకరమగా వున్నది ఈ విధమయిన పెత్తండ్రారీని చలాయిస్తూ ప్రభుత్వమను ప్రజలసు తీవ్రముగ నష్టపరయస్తాన్నారు ఇంకాక ఉదాహరణ చెప్పవలె 50చే జనగామ తాలూకాలో 10 లేక 12 గ్రామాలలో ఈతాడి వ్యాపారమ చాలా విపరీతమగా వుంటుంది ఈతాడి వ్యాపారమ వండల వేల సంఖ్యలో జరుగుతూ వ్యంటుంది కొన్ని గ్రామాలవాగు కలని ఒకొక్కు సంవత్సరమ ఒకొక్కు contractor ఈ యిస్తారు అసంవత్సరమ గుత్తక తీసుకొన్న contractor ప్రభుత్వపైకం చెల్లించకుండా బకాయి పెట్టడమ జరుగుతున్నది ఇంకాక సంవత్సరమ తమ ఏజంటు ద్వారా ఆ contract ఒప్పుకొని ఆ సంవత్సరమకూడ బకాయి పెట్టుతాడు ఈ విధమగా శ్రీ విష్ణురామ్ దేశ్ ముఖ్ గారు అఫనగామ తాలూకాలో కొన్ని లక్షల రూపాయలు సంపాదించినాడు దీనిని జిల్లా కలెక్టరువారి ద్వారాకి తేవడమయినది అప్పుడు జిల్లాకలెక్టరు surprise check చేసినారు ఆ enquiry లో అంతా శ్రీ విష్ణురామ్ దేశ్ ముఖ్ గారి సాకరులో, లేక ఏజంట్లో అని యిదమిధమగా తేలింది అయినప్పటికి మరుసటి సంవత్సరమనుంచి అంణామామాల పద్ధతిలో జరుగడమ ప్రారంభించినది శ్రీ విష్ణురామ్గారు ఈవిధమగా చేస్తన్నప్పటికి దీనిని అంకట్టుడానికి ఎవరును సాహసించలేకపోవడంవల్ల Excise Department ను తనగప్పిటలో పెట్టుకొన్నట్లు సుట్టు మవుతున్నది. Excise మంత్రిగారు దాదాపు రి కోట్లు రూపాయలకు పైగా బకాయి వున్నవరి వెల్లడించినారు ఈబకాయలు సంవత్సరమ సంవత్సరమనక accumulate అయిపోతున్నవి ప్రభుత్వముకూడా విపరీత నష్టమునక గురిఱవుతున్నది అందుచేత ఈ విష్ణురామ్ దేశ్ ముఖ్ గారినుండి ఈబకాయలు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వమువారు శ్రీనికొనకపోవడం చాలా శోచసియమగా వుండి వెంటనే ఈవిషయములో ప్రభుత్వము తగు శ్రీ వహించి ప్రభుత్వమునక బకాయల రూపంగా రావలిసిన కోట్లు రూపాయలను realise చేస్తారని నమ్మిచు సాన్ని ను. ఎవరూ ఏది చేయలేరసే థిమ్ వారికి ఉన్నది వారికి ఉన్న సంబంధాలు influence అలాంటివి అలాగే వెంకటాపురం అనే గ్రామంలో మరిపురాల వీరంగు రాపుల బాలకృష్ణరెడ్డి మెడలగు పెద్ద భూస్వాములు ఉన్నారు వారు పెద్దకల్గిత కంట్రాక్టరులు ఈ సంవత్సరం వారిమాద చాలామంది రిపోర్టు చేశారు ఎక్కువు ఇన్ స్పెక్టరు ద్వారా కూడా ఒక రిపోర్టు పోయింది జిల్లా ఆధికారి తనక యిప్పం లేకపోయినా surprise raid చేయలని వచ్చినది కారణం ఆ కంట్రాక్టర్సు చేసే విషయాలన్ని M L As తదితరులండరికి తెలిసిపోయింది Surprise raid చేయ నిచో తన సెత్తిమాదక వస్తుందని చేయగా కొన్ని వందలచ్చట్లు పట్టుబడ్డవి తరువాత అయిన పోలీసువారికి రిపోర్టు' చేశారు ఆ నెలువదిరి సభ్ ఇన్ స్పెక్టరుక పై ఆధికారులనండి ఏది information వచ్చిందో లేక ఏది ఒత్తిడి వచ్చిందో తాన్ని 40, 50 ఫేల రూపాల ఘర్షణ fine వేయలపేన ఆ కేసును శ్రీకృష్ణ వేశారు ఈ విధంగా

[23rd August 1958]

ప్రభుత్వానికి బకాయిలు పెట్టడమేగాక బిలానంబరు చెట్లను గీస్తూ ప్రభుత్వానికి ఎంతో నష్టాన్ని కలిగిస్తున్నారు అందువల్ల నేడువంటి ప్రదేశాలలోనైనా సహకార సంఘాలను నెలకొల్పాలని మేము ముదలినంచి కోరుతూ వచ్చాము వరంగల్ జిల్లాలో ఎక్కుడో మాలానఁకును నర్సన్ పేట తాలూకాలో ఒక సంఘాన్ని స్థాపించారు. కానీ అక్కడ కల్గిత పారిశ్రామికులు గాని, చెట్లుగాని ఎక్కువగా లేవు కాబట్టి అలాంటి ప్రదేశాలలో గవాకార సంఘాలను స్థాపించిననూ ప్రయోజనం ఉండదు జనగామ తాలూకాలోను, వరంగల్ తాలూకాలోను గీత పారిశ్రామికులు, చెట్లు ఎక్కువగా ఉన్నవి జనగామ తాలూకాలో విసున్నారి రామచంద్రారెడ్డి $\frac{1}{2}$ లక్షల వరకు బకాయి పెట్టాడు అటువంటి చోట సంఘాన్ని ఎందుకు స్థాపించరు ? కాబట్టి చెట్ల గీత, పారిశ్రామికులు ఎక్కువగా ఉన్న, బకాయిలు ఎక్కువగా పెట్టిన ప్రదేశాలలో వారి యిష్టం వచ్చినచోట సంఘాలను ఏర్పరచసమనండి. అంతేగాని కొంతమంది కొంగ్రెసు పెద్దలవెనుక ఉన్న కంట్రాక్టుర్లు తరవున కొంత పటుబడి పనిచేసినందున ఒక మాలాలోఁకున్న చోట సంఘాన్ని ఏర్పరచారు.

శ్రీ కె వెంకటరావు, - I strongly protest against that allegation ఈ ప్రాంతంలో కంట్రాక్టుర్లు ఎవరో నామ తెలియదు వారి పెనకఁన్న పెద్దలంటే నాక apply కాదా?

శ్రీ ఎన్ వి కె ప్రసాద్ మిండ్గరు వచ్చిన పెద్దలవెనుక ఉన్న కంట్రాక్టుర్లు అస్థాన అండి

శ్రీ కె వెంకటరావు : నా దగ్గరు వచ్చిన పెద్దలకు వెనుక ఎవరూ లేదు. పెద్ద కంట్రాక్టుర్లు అను అభిమానం నాక ఏ మాత్రమూ లేదు. ఘంచి income వచ్చునటి ప్రాంతాలనుగూడ సహకార సంఘాలకు ఇచ్చాము

Mr Chairman : Please keep to the substance of the resolution

శ్రీ యన్ వి కె ప్రసాద్ Resolution ను దృష్టిలో పెట్టు కొండి మాట్లాడుచున్నాను నేను పై చెప్పిన మాడు విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకని సంఘాలను స్థాపించిన ప్రభుత్వానికి బకాయిలు తగ్గుతపి తరువాత ఆపారిశ్రామికులక కొండ లాభం వచ్చి వారి బాధలు ఈడేరుతపి తృధర్యభిక్షంగారు నా కంచె serious విషయాలు కొన్ని చెప్పారు కానీ ఆ సందర్భంలో మంత్రిగారు House లో లేక పోవుటవల్ల వారు వినిష్టండక పోవచ్చు కొబట్టి రూజీయ దృష్టితో కాకండా గీతపనివారి శైయన్ను సే ప్రధానంగా పెట్టుకని సంఘాలను స్థాపించాలి తరువాత జిల్లావు ఒక సంఘమలి నాక ప్రతితాలూకావు 1, 2 చౌప్పున ఉన్న పోతులన్ను ఉండి ఆత సంవత్సరం కొన్ని ఇచ్చారు. అని fail వాడి మంత్రిగారు

[23rd August 1958]

చెప్పటలేదు ఈ సంవత్సరమైన సేను చెప్పిన నూత్రాలననురించి వ్యవహారమైన ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను

(శ్రీ) డి. హానుమంత్రరావు (జగత్క్ష్యాల) - అధ్యక్ష! తెలగాణాలో కల్గిన పనివారి సహకార సంఘాలను ఏర్పరచాలి అనే తీర్మానాన్ని సేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను గత సంవత్సరం ఇచ్చిన ఈ సహకార సంఘాలు ఎంతవరకు ఈకల్గితపారిక్రామికలకు ఉపయోగ పడినవో చూచిన ఈ తీర్మానానికి ఆన్మారమే కనుపించదు కంట్రాక్టర్లు, వ్యక్తిగతంగానో లేక కొండదిలో కలించో ఈసంఘాలలో share amounts జమచేయించి థాగస్యాములై వ్యవహారాలన్ని వారే నడుపుచున్నట్లు మనకు తెలుస్తూనే ఉన్నది అంతేగాక వ్యక్తిగత కంట్రాక్టరుకు లేని సాకర్యాలను ఈ సంఘాలకు కల్పించినా ఈ సంఘాలవారు ఈడు బకాయిలు పెట్టడమేగాక అక్రమ వర్యులు, అవస్తి పద్ధతులద్వారా పనిచేస్తున్నట్లుకూడా ప్రతికలద్వారా సేగాక ప్రభుత్వానికి కూడా వివరాలు తస్తన్నవి కాబట్టి విధినిర్మించే పరిశిలించిన సహకార సంఘాల స్థాపనా నినాదమే అధివృద్ధికరమైన పంథాకాదు కల్పించే ప్రభుత్వానికి ఒకపెద్ద asset దినిని సహకార సంఘాలద్వారా నడిపించిన కొద్దికాలంలోనే ఈ సంఘాల బకాయిలు పెట్టి అసలు ఆదాయానికి ముఖ్య వాటిల్లాగందని మిద్యారా పొచ్చరస్తున్నాను అందువల్ల ప్రభుత్వం మాసేచీరియల్ సాసైటీని స్థాపించి, వ్యక్తిగత కంట్రాక్టరు దగ్గరి గీత పనివారు exploit కాండా చూడవలయిను తరువాత 5, 10 గ్రామాలను కొద్దికిరించే పద్ధతి గాకండా ప్రతి గ్రామంలోను ఒకాక్సిక్సె చిన్నదుకాణాన్ని ఏర్పాటు చేయించిన గీతపనివారు వాటా ధనం కొరకు ఇచ్చాడి పద్ధతిలోనిన పనిఉండదు అందువల్ల పెద్ద తెద్ద కంట్రాక్టర్ల ప్రాచుల్యం ఉండదు గీత పారిక్రామికలు exploit కాదు లేనియోడల వ్యక్తిగత కంట్రాక్టరు పేరున గాకపోయినా, మరొక పద్ధతిలో ఈ exploitation ఉండక మానదు ఈ సాసైటీలకు యిచ్చిన సాకర్యాలలో మాండునెలల “బ్రైరక్స్టులు” తీసుకొండా, ఒక్కసెల “బ్రైరక్స్టు” తీసుకొండి వ్యక్తిగత కంట్రాక్టరు అవిధంగా సాకర్యాలు లేకున్నా, మాండునెలల “బ్రైరక్స్టులు. తీసుకొని, ఆ deposit మొదలైనవికట్టి వ్యవారం చేస్తున్నారు కొన్ని Societies వ్యక్తిగత contractors వలెనే 8 సెలల “బ్రైరక్స్టులు” యిన్నా, సామ్య deposit చేసి వ్యవహరం చేస్తున్నట్లు మనవద్ద reports ఉన్నాయి ఏ కాగ్గుకులకు అయితే కీవనోపాధి కల్పించాలనే ఉండ్డాడినో ఈ Societies ప్రారంభించ బడ్డాయో ఆ ఆశయానికి ఈనాడు భంగం కలుగుతోంది ఈ ప్రభుత్వం నూతనగా ఒక Managerial Society లి ఏర్పాటు చేసి దానిని exploit చేయడానికి కొన్ని సాకర్యాల కలగ చేస్తున్నారని తమ దృష్టికి తీసుకొని తస్తున్నాను

23rd August 1958]

కల్పతో బెల్లన్ని, చక్కరను తయారుచేయవచ్చు నీటిని తయారుచేయాడాకి చిన్న చిన్న పరిశ్రమల పెట్టి capital సమకూరిస్తే, ఈ వు తీలోకస్సు వారిని ఆప్సెప్ట diversify చేసి వారికి వేరేట్టుత్తిని మాపి, మేలుచేసిన వారహాతాము Exploitation ను సమాజంపుంచి లోలగించిన వారహాతామని మనవి చెస్తున్నాను ఇంక సూతనగా ప్రభుత్వం Societies ను ప్రారంభించి వాటికి స్టాకర్యాలు కలిగించదలిస్తే, groups పడతి కావండా, వాటిని విడుచిసి individual auctions, వానికి చిన్న చిన్న దుకాణాలను ఏర్పాటుచేసి వాటికి సహాయంచే స్తే, కల్పగీత కార్బ్రైకులకు లాభంచేసినవారవుతారు ఈ విధంగా చేయమని కోరుతూ ఈ తీర్మానం అవుటరు లేదని చెబుతున్నాను

(శ్రీ) డి నరసయ్య (ఎల్లండు-రిజిస్ట్రేషన్) :— అధ్యక్ష! తెలంగాణాలో కల్పగీత కార్బ్రైకుల సమాన్య ఈ చేశ మనవ క్రాత్తకాదు ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడక శుర్వాంపుంచీ ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నాడి దీనికిర్ణాళక తెలంగాణాలోని కల్పగీత కార్బ్రైకులంభా ఆంధోళనచేయ్యా వచ్చారు శ్రీ కొండా కెంకటరంగారెడ్డిగారు ఈ పదుతిని దాదాపు అంగీకరించారు ఆవిధంగా గీతకార్బ్రైకులందరికి నాగ్దానగఁడూడా చేశారు దిఱవ్వల దళారీపుప్పతి పోయి, గీనేవానికి చెట్లు మావ్కవచ్చి, తమ శ్రీమ థలికం తమన దవ్వుతుండని గీతకార్బ్రైకులందరు ఆ కి 0 చా దు ఆ పదుతి నమసరించి — మంత్రిగారు అంగీకరించిన ప్రకారం — నల్గొండజిల్లాలో ముఖ్యమైన ప్రదేశాలలో co-operative పదుతిపైన సంఘాలు పెట్టుపలసిందిగా కార్బ్రైకులు కోరుతూ వచ్చిన సంగతి అందరికి తెలుసు ప్రభుత్వం నూత్రప్రాయంగా అంగీకరించిన దానిని అమలు చేయకపోవడం దురదృష్టి విషయమని ప్రజలందరు భావిస్తున్నారు మందు ఈ సంఘాలను experimental గా పెడతామనిచెప్పి, జిల్లాలు 1 లేక 2 పంపకం చేస్తున్నారు నీటిని ఎటువంటి ప్రశ్నాలలో ఏర్పాటుచేస్తున్నారో గమనించమని కోరుతున్నాను ప్రభుత్వం లాగేడ చేసిన వాగ్దానాన్ని విధంగా నైనా వాపసు తీసుకోవాలని తలన్నోంది. ఆ ఉస్టేశంటోచే పీరు తునాదు ఏర్పాటు చేసే సంఘాలను failure అయ్యోట్ల experiment చేస్తున్నారు ఈవిధంగా experimental గా అవి failure అయినపుని మాపించి ఈపదుతికి స్వీసే చెప్పాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది ఉదాహరణగా గతసంవత్సరం నల్గొండజిల్లాలో డేవరకొండ గ్రూపు వ్యవహరించాడు; యిదిపంత నగ్నాసత్యమో బౌధపదుతుంది డేవరకొండలో కల్పలుకాణమైతే ఉండికాని, కల్పలుచే తాడి, తంత్రచెట్లు లేవు ఒక వేళ ఒకటి, అరా ఉన్నా గీనేవారు మాత్రం లేద తంత్రాంటి పరిస్థితులలో డేవరకొండకు experimentalగా ఎందుకయిచ్చినట్లులో దానివల్ల ఎంత చక్కనిఫలితాలు వచ్చాయో మంత్రిగారు పెలవిస్తా రమకొంటాను ఈ Co-operative Society వేయతో అక్కడి కంటూత్తరుగారికి 80 పేలు లాభంవచ్చినట్లు, దానిలో కొంతభాగం పంపకాలుకూడా జరిగాయని వింటున్నాము ఇది వాస్తవంకాదా? ఆ society నే గమక గీతపారిక్షామికు ఉన్నచోట పెట్టినచో ఆ లాభం వాటికి వచ్చేడికదాని

[23rd August, 1958]

అను దేవరకొండలో ఎట్లా జరిగించో ఆకథనుగనుక చెబితే చాలా ఆశ్చర్యికరమైన విషయం మనకు అర్థహతంది

శ్రీ కె వెంకటరావు అధ్యయనానికి అను దేవరకొండ bid రు 4 వేలనుంచి 40 వేలకు తీసుకొని వచ్చారు Allegations కూడా 'స్వీపింగ్' గా చెయడం న్యాయం కాదు Devarakonda ల ఏకారణాల చేత యిచ్చారో చెప్పవచ్చు చేస్తే figures అంత high గాచెప్పి, వారికి ఏదో లాభం వచ్చిసట్లు, అది పంపక మైనట్లు చెప్పడం న్యాయమైన విషయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ డి. సరసయ్య సేనుచెప్పేదికాదు లోకం అనుకొంటుంది.

శ్రీ కె వెంకటరావు శాసన సభ్యులు బాధ్యతాగల వ్యక్తులు గనుక లోకం అనుకొనేదానిని touch stone వింద పెట్టిన తరువాత, శాసనసభలో చెప్పడం మంచిది

శ్రీ డి. సరసయ్య ప్రభుత్వం పద్ధ దానికి సంబంధించిన లెక్కలు ఉంటే తెలియచేసినచో ప్రజలలోని అనుమానం తొలగిపోవడానికి పీలుంటుంది. ఆ ఉండే శ్యాంతో సేను శాసన సభలో మనవి చేశాను దేవరకొండ గ్రూపుక ఏ విధంగా యివ్వడం జరిగిందో దానిని జ్ఞాపకం చేసికోవడం తప్పా? సూర్యాపేటలో తాడి, ఈతి చేట్లు చాలా ఉన్నాయి. ఆక్కడ కొన్ని వందల గీత కార్బ్రిక కటుగాబాలు న్నాయి అక్కడి కల్లు దుకాణాగచాలా పెద్దది పరిష్కారం పెడతామని చెప్పి వాగ్దానం చేసిన దుకాణాలలో అది మొట్టమొదటటిది అక్కడి కార్బ్రికులు తిసం వత్సరాల క్రితిం సహకార సంఘాన్ని పెట్టుకొన్నారు. చివరి తుణండ్రాకా సూర్యాపేటకే యిస్తామని సార్వకాశన సభ్యులకు కూడా వాగ్దానమని చేసి, అఖరు క్షణంలో దేవరకొండకు ఏ ఉండేశ్యంతో మార్పారు? సూర్యాపేట తాలూకాలో కూర్చుల్నా పేట దుకాణానికి ఇస్తే ఏమి నష్టం పస్తుందని మార్చారు? గతసంవత్సరం అది ఒక పెద్ద చరిత్ర ఈ సంవత్సరం వచ్చింది అనగా యింకొక దుకాణం ఎక్కువగా యిస్తామన్నారు. భేదినిలో మంత్రులనుంచి, కాంగ్రెస్ ప్రపాఠంలో పరవ వ్యవహారం చేశారు. ఇవస్తే దేసికోసరమని అడుగుచున్నాను. జెల్లా లోని శాసనసభ్యులందరు ఏక గ్రీవంగా ఎక్కడ కావాలని అడిగితే ఆక్కడ ఇస్తామని మంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు మేము 9 మంది M L As సంతికం పెట్టి సూర్యాపేటలో పెట్టమని కోరినాము ఎందుకట్లా కోరినాశ్శూ కూడా వివరించాము. దాని తరువాత శ్రీ కొండా లక్ష్ముచోగారు నల్గొండ కావాలన్నారు. శ్రీ కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు భువనగిరి కావాలని కోరారు. పీరిద్దరికి తగాదా వస్తే దానిని చార్పి తగాదాగా చేసి, విఫరక మేము తొమ్మిదివంది కావాలన్న సూర్యాపేటసు వెనుకకు నెట్టి భువనగిరికి దానిని allot చేశారు.

23rd August, 1958]

ఆని తేలకపోతే నల్గొండ, భువనగిరి, సూర్యాపేట ఈ మాడుబోట్లుకున్నదుకా జాలను హర్షాజా చేయకుండా మిగిలినవి వేయమని మేము కోరాము ఈ సందర్భ ముల్లో కాంగ్రెసు ప్రపాణిదెంటుగారక్కడకు వెళ్లి ఈ విషయంలో జోక్క్యం కలుగ చెసినాని పెద్ద రాధాంతం కలుగ జేస్ట్సున్నారుచి వింటున్నాము ఈ విషయంలో కంట్రాక్టరు శాగా ఫండ్సు ఇచ్చారనివింటున్నాము ఈ విషయాలన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టువున్నట్లు తే దురభీషాయాలు కలుగడానికి ఆవకాశం ఏర్పడుతుంది

శ్రీ కె వెంకటరావు : ప్రతి విషయ న్ని వినికిడి అని చెప్పడం మంచిదికాదు

శ్రీచుత్తి టి లక్ష్మీకాంతమ్ము (ఖమ్మం జనరల్) వినికిడి అసేపదం అసెంబ్లీలో ఉపయోగించవచ్చా?

మిస్టర్ మెర్నెన్ వినికిడి అసేప perfect parliamentary word

శ్రీ డి నరసయ్య . వినికిడి అని చెప్పకపోతే ఆగారిటేటివ్ గా ఆదారాలు వోకడం కష్టం మంత్రులు నాయకులు అంతా ఈ విషయంలో జోక్క్యం కలిగించు కుంటున్నారు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలో చెసిన తీర్మానాన్ని అచట అమలు జరుప చుసికి ప్రయత్నిస్తున్నారు ఈనాడు ప్రథమ్యం భువనగిరికి, నల్గొండకు ఏ ప్రచల మైన కారణాలు చెప్పుతున్నాము అంతటి ప్రచలమైన కారణాలు సూర్యాపేటకు కూడా ఈన్నాయని సేను మనవి చేస్తున్నాము తోమైనిమంది యం యల్ ఏ లు చెప్పిన ముఖ్య విషయమిది కనుక గీతపారిక్రామికుల కోర్కెలను తిర్చుడంలో ప్రథమ్యం కాద్ది ప్రేద్ధ వోంచి న్యాయంగా నిర్వహించాలని మిద్దారా మంత్రిగాంకి మనవి చేస్తూ ఇంకటికో మరిస్తున్నాము

శ్రీ అమృతలాల్ శుక్ర (సెవిసిల్-జనరల్) , అధ్యక్ష, ఈ నాడు కల్ప గీరి సుమస్తు పెద్ద సమస్య అయినది కల్పతాగితే కలిగే మత్తు చికిత్స చేస్తే తను తుంది కాని, ముప్పాదర్లకు కలిగే మత్తు చొల్తుం జీకానికే బాధము కలిగిస్తున్ని పూర్వం కల్పగీత వృత్తి చేపట్టి డానికి ఎవరూ ఇష్టపడేవారు కాదు ఈ వృత్తి చెడ్డ దని థావించి ఎవరూ పోటికి వచ్చేవారుకారు కాని ప్రస్తుతం ఈ వృత్తికి పోటి ఏర్పడి పెట్టుబడిదార్లకు స్వార్థపరులకు ఈ వృత్తి ఎక్కువ ఆదాయాన్ని తెచ్చి పెట్టి గలగుతోంది తెలంగాంచాలో కల్ప గీతమై జీవించేవారు 12 లక్షులకుంది ఈన్నారు భూమిపై పన్ను వేసే అధికారం కానన సఫ చేతుల్లో ఉంటుంది కాని కల్ప చెట్టు పై పన్ను వేసే అధికారం అచ్చుట ధనవంతుల చేతుల్లో ఉండటం వల్ల ప్రజలు గూఢ పదుతున్నారు భూమిపై పండించిన పంట నిలవ ఉంటుంది కాని గీసిన క్లూ ఆ కోంబ అమ్మకపోతే జూడిపోతుంది ఇంత కష్టపడే గీత కార్బ్రూషలు పెనకబడిన జాతి

[23rd August, 1958]

వారిక్రిగ పరిఖణింప బదుతున్నాడు “దుస్సేవారికి భూమి, గీనేవారికే చెట్టు” అనే నినాదము ప్రైదరాబాదు ప్రభుత్వ కాలములోనే వచ్చింది ఈ నినాదాన్ని అంగీకరించి అమలులో పెట్టడానికి జరిగిన తంత్రములు హనస్త తెలియనివి కావు. స్థానికిలకే చెట్లను ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు కానీ లాభాలు ఓంపేవారి వ్యులమ్మ కినీని హనస్తన్నారు ఈ సమస్య మనకే కాక కాంగ్రెసు పోర్టీవారికి కొడు నుఖ్యమైనదే హనమతరావుగారు చిన్న చిన్న గ్రూపులకు ఇవ్వకండా గ్రామాన్ని ఒక రూపానిట్ గా చేసి ఇస్తే బాసంటుండని చెప్పాయ సహకార సంఘాలకు గ్రూపులకు కావడా చిన్న చిన్న రూపానిట్టు చేసి ఇస్తే కల్గితపారికి ఆశ్చర్యం కలగదని మని చేస్తున్నాను సహకార సంఘాలలో భూస్వాములు, పెట్టుబడి దారులూ చేరకండా చేసినా ఈ సమస్య పరిష్కరించ బదుతుంది సహకార సంఘాలకు ఇచ్చిన తర్వాత పూత్రుల చుట్టు కాంగ్రెసు ఆఫీసులచుట్టు తీరుతూ ఉండ టం అందరికి తెలిసిన విషయమే ఏలా పనిచేస్తాయో చూడడానికి ఎక్కువిమంటల్ గా సహకార సంఘాలు పెట్టబడ్డాయని మంత్రిగారు చెప్పారు ఇకమందు శీతిని నడపణండా ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు గీత పోర్టీక్రామికులకు అనమానం కలుగుతున్నది నీళిసెల్లా సంఘం రెండు కౌతాలు maintain చేస్తులాభాల కావాలను ఒకభావిలో ప్రాస్తు మరొక కౌతాను ప్రభుత్వానికి హాపిస్తున్నారని వినికిడి విషయాన్ని చెప్పడం మంచిదికాదని మంత్రిగారున్నారు వినికిడి విషయాలు అఖధాలని చెప్పలేము ప్రతి విషయానికి proof తేవాలనేడి కట్టమైన పనే.

ఆక్కడ పరిశీలను చూసి చెప్పే ప్రజలున్నారు ఈ సంఘాలను కావాడు కౌతాలని అనేక సలహాలు ఇర్కున్నారు త్రాగుచుంచికిటాదు అయినను త్రాగుచును తగ్గించుటకు కూడా పదుతులు వేకేళున్నవి అంతేకాని గీత పనివారిని నిరుద్యోగులుగా చేసే పద్ధతి మంచిదికాదు ప్రదానమైన ఈ గీతపనివారి సమస్యను దృష్టిలో పెట్టుకొని వ్యవహరించవలెనని మంత్రిగారికి విన్న వించుకంఁఁన్నాను

ఈ కె వెలకటరావు అధ్యక్ష, ఈ తీర్మానాన్ని నేను వ్యక్తిగతికించక తప్పడంలేదు ఏ రోజున తెలంగాఢాలో కూడా మడ్చు నిషేధాన్ని ప్రవేశ పెట్టి నిఫ్ట్యుల కొరికు చూర్చిగా తీర్చుకొలు వస్తుందా అని ఎదురు చూస్తున్నాను. అమృతలాల్ కుక్కాగారు కూడా త్రాగడం మంచిదికాదనే అంటున్నారు. ఎప్పుడికైనా మడ్చు నిషేధాన్ని ఇక్కడ కూడ ప్రవేశ పెట్టక తప్పదు. ఆ కుఫోదయం ఎప్పుడు వస్తుందా అని మనస్సులో ఆతురత పడేవారిలో నేను ఒకళ్ళి కాని వచ్చిన అంగీకారాల వల్ల పురోధివ్యక్తిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తెలంగాఢానోని పరిశీలనమ్మి, ఈ కోసాననే దుక్కాలు మానిసి వేసే పరిశీలి వీర్పుడనందుక చింతిస్తున్నాను. మద్రాసు రాష్ట్రాంగో Prohibition కాఫుంత్రిగాండి ఇక్కడ Excise కాఫుంత్రిగా నేను

23rd August, 1958]

చేయవలసివచ్చినందుక శాధగానే ఉంది. చిన్నప్పటి నుంచి 1955డిసెంబర్ 20 లు పోగొట్టుకొని నా portfolio కు వచ్చిన excise వ్యవహారాలను పరిపాలన చేయువసి వచ్చినందుక మనస్సులో నావ విచారం కలగుతున్నది కాని ఈ portfolio ల్లసు కన్నప్పటినంచి నావ ఒక కోరిక ఉన్నది ఈ డిపార్ట్మెంటులో 5 కోట్ల రూపాయలు బకాయలడి ఉన్నది. ఆనేక వేల పిటివస్తున్నాయి మామిద పెనాట్లే వేళారని కాలవ్యవధి నిప్పించాలని ఇంకా ఎస్సై రకాల పిటివస్తు ఉన్నాయి 20, 25 సంవత్సరాల క్రితం బకాయలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి ఈ puzzle లో నుంచి ఎట్లా తెటుకు రావాలి అనే విషయం విచారణ చేసినతరువాత ఒక G O వేసినాయి మనూలుకావుండా ఉన్న బకాయలను కొన్నింటిని రద్దుచేకాము కొన్నింటిపై తగిన చాము — మిగిలిన తెల్తులైన రీ సంవత్సరాల వాయిదాలలో మనూలు చేయడానికి నిర్దయించాము కంట్రాక్టరు నన్ను చూడడానికి ఎవరూరాలేదు ఎటిగి ఉన్న కంట్రాక్టరేవరైనా నా రగ్గరకు వ్స్టే interview కూడా ఇవ్వాలు ఈ దయ్యి మనూలు చేయడానికి యత్నమే చేయరు పెద్దవాట్లు ఇందులో ఉన్నారు అనడంలో అర్థంలేదు 43 స్కూలు డిఫ్యూచీ తాసిల్దారులు, రాజెన్యూ ఇన్స్పెక్టరులు వారికి సంబంధించిన staff బకాయలను మనూలు చేయడానికి ప్రత్యేకంగా నియమించాము ఆ పని జరుగుతున్నది అర్థాంచకు తినాడానికి తిండిలేసివారు కూడా ముస్తాజిల్లాలే, ఒక మూల లభ్యాధికారులు ముస్తాజిల్లాలే సిజమో, అబద్ధమో సాము తెలియదు కాని కీరిలో కొండరి ఇండ్లలో జప్తు చేయడానికి సరిపోయిన సామానులు కూడా లేవట, మరొక G O ను కూడా వేయవలసి వచ్చినది Civil Procedure Code క్రింద జప్తు చేయడగ్గ వస్తువుల నన్నింటిని జప్తు చేయడగపల్ల అటువంటి వారికి చాలా ఇబ్బందులు కలగుతున్నాయిని అట్లా పల్లకాదని G O వేళాము చిన్న వాటికాసమే ఏ కృషి జరిగినా జరుగుతోంది కాని పెద్దవాటికాసం ముఖ్యంగా జేసువచ్చిన తకువార జరగడంలేదని జేసు ఘంటావథంగా చెప్పగలను ఏపోవిధంగా ప్రథమాన్ని అనాలి, ఆంశములు చేయాలి అనుకుంటే తప్ప అలా అనడంలో వాస్తవం లేదని మనచి చేపున్నాము బకాయలను వడలి పాట వేస్తున్నారని చెప్పారు దాకికి కారణాలు చెప్పారు పెద్దవాట్లు పాడుకుంటారు చెల్లించరు మరొకరి వేరతో పాడతారు, అన్నారు జేసు సగర్యంగా చెబుతున్నాను గతి సంవత్సరమ 96% మనూలైనది 100 రూపాయలు పాట ఉంచే 96 రూపాయలు మనూలు చేశామన్నమాతు మిగిలిన 4% నే బకాయ అంటారా 2 ఇదివరు 1 కోట్ల రూపాయలు బకాయ అంటారా 2 ఈ విషయంలో వచ్చిన మార్పును గుర్తించి ఎంత కలిసంగా వ్యవహరించున్నామో చూడాలని కోరుతున్నాను ఈ సంవత్సరం కూడా అదే పద్ధతిలో సెప్పెంబరు సెలాఫరులోగా వర్తమానంలో ఉండే పాట మొత్తాలు మనూలు చేయబడుతున్నాయి ఈ విషయంలో ఏ రకమైన favour ఏ పరిస్థితులలోను

[23rd August, 1958]

ఎవోచ చూపడం లేదు ఆఖరున ఈమ పరిస్థితులు వచ్చాయి, వాయిదా ఇప్పించండి అన్నాను ఇవ్వాలుడా కరినంగా న్యూవసారిస్టున్నాం పెనార్టీలు బిల్లు మక్కాలపిషయం తీసుకుంచే ఒక కరీంగార్ జీల్లాలోనే చాలా నదిబర్బమిద పెనార్టీలక్రిండ 9 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేరాము ఒక లక్ష చెట్లు పట్టుకో బడ్డాయి రాష్ట్రం మొత్తం • మిద లెక్కలు నాచేతిలో లేవు ఆ file ను ఈ మధ్య నే చూడడంవల్ల జాపకం ఈన్నది ఈ విషయంలో ఏవిధమైన ఆశ్రద్ధ చూపకపోవడంవల్ల నే గడుచిన సంవత్సరం 96% పాట మొత్తం వసూలు చేయడానికి కారణమైనది ఇక్కడ స్ట్రీంచిన చిత్రం — ఎవరికో favour చూపడానికి, ఎవరిల్లనో లాభ సాటి పరిస్థితి ఉండడంవల్ల, అంతా అంకలసుబట్టి ఎదో కరుగుతోండి అనడం కాని, జరిగే వ్యహపరాన్ని బట్టి కాని చూస్తే వాస్తవం కాదని తెలుస్తుంది. ఇటువంటి మాటలు ఏమాత్రం పెద్ద మనుష్యుల మధ్య మాట్లాడుకోవలసిన విషయాలు కావని చెప్పగలను. బనికిడినల్ల ఏమైనా చెప్పవచ్చు వెంకటరావుగారింటికి మొన్న రాత్రి ఎవడో 50 వేలు రూపాయలు పట్టుక వెడుతున్నాడు, నేను చూచాను అని చెప్పవచ్చును ఈ వెంకటరావు ఎవడు, అతని previousous history ఏమిటి, అతడు ఇట్లాంటి వాట్టి రానిస్తాడా, రానియ్యడా ఆసే విషయం కూడా చూడకండా అలాంటి ఆశాపణలు చేయడం ఏవిధమైన న్యాయంగాను లేదని సోదర సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. మరొక ముఖ్య విషయం ఏమిటంచే వారు 1950 సాటి figures quote చేస్తున్నారు తప్ప ఉంటే దిద్దుకోడానికి సిద్ధంగా ఈన్నాను 9 లక్షలు ఇవ్వపలసివస్తే 50 వేలు వసూలుచేకారని 1950 ని, 1958 కి apply చెసి చెప్పడం న్యాయంగా ఉండడు డండవ charge, ఎక్కడో వెడకి ఎవరికో ఇస్తున్నారని, పెద్ద పట్టణాలు పెద్ద గ్రూపులు గురించి చూడడం లేదని. ఈ ఏదు కరీంగార్, నిజమాళాడ్, అధిలాళాద్, మహబూబ్ సగర్, నాఱుగూ జీల్లా కేంద్రాలకే ఇచ్చాము. ఒక చోట కి లక్షల 98 వేల రూపాయల పాట ఈన్నదానికి కూడా ఇచ్చాము

శ్రీ బి. ఎల్లా రెడ్డి కంట్రాక్టరు ఉపయోగపడుతోంద సేచించున్నది

శ్రీ కె వెంకటరావు. అది డండవ charge, పెద్ద ప్రదేశాలకు ఇవ్వఁ తస్తుది మొదటి charge. ఇచ్చారా, లేదా, అంటే ఇచ్చారు — అది ఓఱుంది. ఇక కంట్రాక్టరు ఇస్తున్నారనే charge ఉన్నది. నా దృష్టిలో కంట్రాక్టరైప్పర్ ఇవ్వలేదు. కంట్రాక్టరు society లో interests ఉన్నాయా, లేవా, అనే charge న్యాయమైనది ఈ విషయములో ఎక్కడైనా ఏమైనా ఉంటే విచారణ చేసి ఉర్ధ్వ తీసుకొనకతప్పదు. నా దృష్టిలో కూడా ఈన్నా ఈన్నాయి ఒక్కడికి కంట్రాక్టరున్న వాడికి ఇవ్వలేదు — ఈ minute వరకు. 30 న తారీఖునాటికి ఒక conference పిచిచాము. Excise, Co-operation Department వారిని కిలిచి మెహిసీగారు నేను

23rd August, 1958]

హార్పుసి bye laws లో ఉండే తేడాలు ఏమిటో ఎటువంటి అన్యాయం జరగడానికి ఆశాకృతం ఎట్లా పస్తందో విచారించి, పాతలి ఏడు, క్రొత్తతి తోషియై నీతి విషయాలై చేయవలసిన హార్పులు ఆలోచిస్తాము

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి ఇప్పుడు చేసిన హార్పులు ఏమిటో సాలవిస్తారా ?

శ్రీ కె వెంకటరావు 30 వ తారీఖున conference ఉన్నదంటున్నప్పుడు ఇప్పుడే ఏమి చెబుతాను తరువాత ఎల్లారెడ్డిగారు దయవుండి వస్తే తెలియజేస్తాను

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి ఈగోపల allot అయిపోతాయి కదా !

శ్రీ కె వెంకటరావు ఈ సంవత్సరం ఇవ్వడలచున్నవి నిశ్చయం చేసు కున్నాము ఇప్పుడు హార్పుదలచుకో లేదు ప్రదేశాలను గురించి లేదు నడిపించడం గురించి వచ్చిన విమర్శ. వెంకయ్యకో, పుల్లయ్యకో ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్దించి చుకోవాలి, ఆటువంటప్పుడు ఆసేక సందర్భాలను గురించి ఆలోచించుకోవాలి

దేవరకొండ గురించి ఉదహరించారు గత సంవత్సరము అక్కడ ఇచ్చారు. కె ఎల్లారెడ్డి విషయము హార్పుదుతూ కొన్ని ఉదహరణలు చెప్పారు నేను ఆ కోఱాననే అభిసువు పెచ్చి దీనిమాద చర్య తీసుకొన్నాను దేవర కొండ పరిశీలి ఏమిటి? ఎంతమంది members వున్నారు, ముస్తాజరీ ఎంతమందు; దీనిప్లు లాభము ఏమి కచ్చింది, ఎపరికి పంచిపెట్టారు? దీనికి అప్పుడే enquiry చేయమని అందులు concerned officers ను అడగ లేదు కల్పించును ఈ విషయములో enquiry చేసి report యివ్వాలని చెప్పాము ఇంతవరకు దేవరకొండవన renew చేయలేదు ఈ enquiry మనము అవకాస్నాపకరము జరిగినట్లయితే, నేను విన్నవివయాలు నిజమైనట్లయితే, 18 మంది మెంబర్లు వున్నారు ఇప్పటికి 34 గురు అయ్యారు Tappers ను ఇంకా మెంబర్లక్రిండ చేయ్యకోలేదు, అని వచ్చినవి పాటిని గురించి విచారణ జరుగుతోంది ఈ విచారణ సంతృప్తికరముగా లేకపోతే, తప్పు జరిగిందని లోన్నే దేవరకొండ ఈ సంవత్సరమే cancel చేయస్తాను దానిలో ఏవిధమైన అనుమతము లేదు 'Enquiry అప్పుడే నడుస్తున్నది. 2, 3 సోంజాలు తెలుస్తుండి త్కులియగానే చర్య తీసుకొండాను ఎటువంటి చర్య తీసుకొనడానికి నాకు అభ్యర్థింతరములేదు నా దృష్టిలో కొన్ని ఉన్నాయి. ఏకైనా కళ్ళు మూడుకొని చేయదలచుకోలేదు అన్యాయము జరుగరాదు. ఏ వ్యక్తి లాభము కొరకగా ఏనియోగించుకొన్నట్లు రుజువు అయితే ఆ contractor ను రద్దుచేస్తాను కొత్త సంవత్సరమునక ఇంకా renew చేయలేదు కొత్తగా ఇవ్వక పోపడమే కావండా వున్నదానిని రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధమగావుండి, అని మనవిచేస్తున్నాను ఇంకా ఏ సౌమ్యాలగురించి అయినా గారవసభ్యులకు తెలిసిన

[23rd August, 1958]

త్వరలో సాక అందచేయవలసినదని కోరుతున్నాను ఎప్పుడు contractor permanent కాదు Co-operative Tappers' Society తున్నంత హార్టెన ఫీరమగా వారికి యస్తామనే నిర్ణయమిలేదు వారు చేయు ప్రతి తప్పుక వారు బాధ్యత తప్పుకసుక తున్నట్టియితే contract రద్దు అవుతుంది Single Village Society ప్రథమిలే బాగుంటుండని మనవిచేకారు ఇది అంతా Experimental Scheme బాగున్నది అనుకొన్న తరువాత ఒక్కమారుగా పోచ్చు number కి ఇవ్వడానికి అభ్యర్థమేమి వుండదు బాగున్నదని గుండమిద చేయ వేసుకొని ఇప్పుడానికి ప్రథమిలే తగిన పరిస్థితిలోలేదు ప్రతితప్పునువారు ఫినిలోతున్న లోపాలను బసారంగ పెదుతున్నారు విషయాలన్నింటిని పరిశీలించడండా కర్యల తీసుకొనడం సబబు కాదు వచ్చే సంవత్సరమలో ఒక Village Society కి ఇచ్చి experiment చేయ దానికి నిర్ణయించాము అమృజిల్లాలో ఒక Village Society కి ఇచ్చి ఆ ఒక్క గ్రామానికి ఇచ్చి ఎలా operate చేస్తుందో చూస్తాము Group లో ఈ లోపాలు కనుపిస్తున్నాయని అంటున్నారే Village పెడితే ఏలాపాట వస్తాయి? ఆక్కాడ influence వస్తువి Real tapper కి వస్తుందో లేదో అనే విషయముకూడ దృష్టిలో తుంది అయితే చేయబోవే సవరణలో ఏదైన సూచనకుండి చెప్పుపున్నారు ఒక ప్రథమినే నూవనగా మనస్సుక తట్టింది తప్పుతున్నాను ఈ స్టోర్చెటీలలో కల్లున ఎంత మంది కూరీలక్రింద ఎంతమంది భాగస్వాములక్రింద గీస్తున్నారో వారు అంతాసుడ ఈ స్టోర్చెటీలో members గా తుండేవారికి contract ఇస్తాము లేకపోతే ఇస్తాము అంతకాఁచే assurance అక్కరలేదు

All the members who tap the trees under that Society to bring the amount of sendhi needed, they must be members in that Society and should be beneficiaries of the profits that may arise out of it. వారు అందరు స్టోర్చెట్లుగా వుండాలి They must all be tappers. ఈ హార్టెన Society by-laws లో తీసుకొనివే అలోవన నా దృష్టిలో తుంది దానిని పేషణ చెప్పించి ఈ ఏడు ఇచ్చు contract లో ఒక clause పెట్టి దానిని enforce చేసి యావ్యాలని అనుకొంటున్నాము

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి Share amount ఎంత పెట్టుతున్నారు?

శ్రీ కె. వై.కటురావు : ఇ సంవత్సరమల సగటు మొత్తము ఇదివరకు 1 రూపాయ Share ఉండి 1000 రూపాయ Share తునది 1000 రూపాయ అన్నది తీసి వేయవచ్చును ఒక సంవత్సరం order సెప్టెంబరు సెలాఫరులో పడేంది అందుచేత వారు deposit కట్టవలసి వచ్చింది డబ్బుకళ్ళీ వారందరు మెంబర్లుకావలినారో నేను వారు వెళ్ళి దానిలో Share వేయడముకొరకాదు అవుత్తిలో తున్న వారు

23rd August, 1958]

కూడ Share ల పేసుకొనడానికి అన్కారము కల్పించగాడించి నేను ఎటున ప్రకారం ఈ అనవసరమయి లేదానినికూడ తీవ్రి వేయి వాగున.

శ్రీ గ. ఎల్లూర్లెండ్రి: ఇస్తుడుఉన్న రాష్ట్ర ఇంకాకిటిను ద్వంద్ర 50 రు ॥११७ లక్ష్మీకృత బోర్డు Share అనివుగఁ 3 రకాలు కూడు కూడు విజసే 10, 50, 1000 రూపాయి Share ఏలి మాడర్కాలున్నాయి.

శ్రీ క. వెంకటరావు: A, B, C అని లూడుర్కాలు వున్నాయి అన్న మాట ఎంపిడు ఏమాకావాలగఁ యు?

శ్రీ గ. ఎల్లూర్లెండ్రి: ఈ దరిం ఏమాడుగుగా వుండేటిన్ను ప్రతి Shareholder 10 రూపాయి 15 రూపాయిలు ఎడిగే గాగుటుండని అందరు తీర్చారా పీయాడని చేస్తున్నాయి.

శ్రీ క. వెంకటరావు: ఈ వివయాన్ని ఆలోచిస్తానని చేస్తును. ఆలోచిస్తాను. Tappers దానిలో ఉండాలసేది అందరికి యిష్టిసే కంా ఎక్కువ Share Capital వున్నా అతడు ఎచ్చుకుండు ఉంచువచ్చును ఇంగ్లీషు Share Capital కి సరిపోయిన లాభమయినా అయిన చేస్తే ఈ లిప్పున అయినను వస్తే చాప సంఖ్యల్లో ముగ్గుడు ఆ రక ఈ ప్రాణ organisation మనము develop చేయావచ్చును అని ఆశిస్తురావ్వును ఈ నుండి వుండు ఈ experiment succeed అయితే మాండు సంప్రదము ఇంకా ఎక్కువ చేసుకొనడానికి పీపురుండి. Village society గుడించి చెప్పారు Experiment జాగు తోండి. అసిహూడు ఫలప్రదమైతే ఇంకా అశేషచోట్ల పెట్టుడచ్చు ఇంకాకి విషయాలు చెప్పారు కొంతమంది కలిగిన గ్రామానికి ఇస్తానని చెప్పానని కొంతమంది సభ్యులు చెప్పారు. ఈ, చ తప్పకండా ఇస్తానని నేను అంగీకిరించడము. రాష్ట్ర, కొంగ్రెసు కమిటీ ప్రైవెటెంటు అయినానాకి ఇంకాకి 10 లో ఏ అయినా సరే మాంత్రి అయినా సరే. ఫలానా వ్యారికి ఇమ్మంటే నేను ఇచ్చేరుము కాదు ఇచ్చును. ఎక్కువునాకు చెప్పుడను లేదు కొడ్దాను.

శ్రీ బి. ఎల్లూర్లెండ్రి: మనము మానవమాత్రుల ను

శ్రీ క. వెంకటరావు: వారు కూడ మానవమాత్రులే సీనిలో influence తీసుకొని పోలసిన అవశ్యకత నావ కనుఫించడము లేదు. స్థోదరాబాద్ అయిగే, వీకిందరాబాద్ అయితే ఏమిటి తేడా అని నా మానస్సులో వున్న బాధ.

శ్రీ బి. ఎల్లూర్లెండ్రి: కర్కాంతానికి brothers వున్నారు.

శ్రీ. క. వెంకటరావు: ఎవరో కర్కాంతం గోపాలరామ్మి అని ఒకరు వున్నారని విన్నాను ఈ మధ్య వారిని నేను మాడలేము అందుచే ఇక్కడ ఆపేర్లు చెప్పుడం

[23rd August, 1958]

న్యాయము కాదు ఎందుకంటే వారు ఇక్కడక వచ్చి defend చేసుకొనలేదు అనం ఇక్కడ వున్నాముకదా అని పైవాళ్ళ పేరు చెప్పడం న్యాయంకాదు I say then, Varakantham whoever he is, he has never come to me during the last 1½ years that I have been here నా వద్దక ఎందరు కాంగ్రెసువారు shop ఇవ్వ మని వచ్చినారో అంతమంది కమ్యూనిస్టు మెంబర్లు వచ్చిరి

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి వారికి లాభమయ్యాది. హిరికి లాభము కాలేదు

శ్రీ కె పెంకటు రావు వారు చెప్పినలాభము కోరి వారు వచ్చినారా? అక్కడమంచి 40 పేటు వచ్చాయని అది పంపకము జసిగించి అని allegation చేచే అందుకొరకే వారు వచ్చారా? పీరు వచ్చినట్టే వారు వచ్చారా? కొంచెము ఒక level లో ఉండాలి ప్రతిపత్తి సభ్యులు అంతా సత్యహిత్యగ్రంథులు అయి జస్తించి నట్లు ఇవతల వున్నవారు అంతా ఇంకాకరకమైన మనష్యులైనట్లు మాట్లాడుతున్నారు అంతా ఒకటే అందరిగి ఒకటే heart అంతా ప్రజలకు దేవచేయుటకే ఇక్కడక వచ్చాము 9 మంది సభ్యులు సూర్యాపేటకు ఇవ్వమని వస్తే వారు ఏదో మనూలుచేసు కొని వచ్చారని సేసుకూడా అంటే ఎంత irresponsibleగా వుంటుండి? ఒక level లో మనము కొంచెము అలోచించుకొని ఒక మార్గములో పెళ్ళాలికాని వారు సంతకాలు పెట్టియస్తే అంతా పెద్ద మనష్యులు ఇచ్చినట్లు వారు ఫలానా ఫూరికి ఇవ్వమని సంతకాలు పెట్టియస్తే 50 పేటు రోక్కం కేబులో వేసుకొని వచ్చి యిచ్చినట్లు ఎంచడంలో ఎక్కుడయినా న్యాయముండుందా?

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి ఏదయినా ఆధారము వుండాలికదా ఏ ఆధారము లేక పోతే ఏట్లా? 2

శ్రీ కె. పెంకటరావు వారి దృష్టిలోవున్న సూర్యారావుపేటకంటే ఇంకాక వూరికి ఇస్తే మంచిదని సేసు అసుకోవచ్చు ఇంకా నల్గొండలో ఎవ్వరికి ఇస్తేదేదు. 100 మంది వచ్చి అడిగితే 99 మందిని తోలిగించి ఆ ఒక్కరికి ఇస్తే ఆ 99 మంది ఆధారము లేదని అంటారు. వాడు కూడ మనముపెట్టిన conditions క నచ్చుకాడో లేదో చెప్పలేదు అందచేత friend అసేవాధు పుండుటు. ఇది అంతా వారు చెప్పినట్లు కల్లుక సంబంధించినదే. ఏ నిమిషములో ఏరకముగా వస్తుందో నాకు తెలియదు

శ్రీ యెన్ వి కె ప్రసాద్ చెట్లు ఎక్కువగా వున్నచోట యివ్వాలని వుండికదా

శ్రీ కె. పెంకటరావు చెట్లు ఎక్కువగా వున్నచోట యివ్వాలని విర్ణయము లేదు. అడిగిన వారికి ఇవ్వాలని నిర్దయచుటే తెలంగాణాలో సున్న వద్దతి వీషంటే

23rd August, 1958]

ప్రెదరాబాద్ లో చెట్లు అనలు లేసేతెవు ప్రెదరాబాద్ వారు కరీమసగర్ జిల్లాలో నుల్లూనాబాద్ తాయాకాలో ఇస్తున్నారు

శ్రీ చి. ఎల్లారెడ్డి ప్రెదరాబాద్ కె సిం. Society అవసరమిలేదు

శ్రీ కె. వెంకటరావు మొన్న టిపరచ లుటట్ గ్రాం " ఇస్తున్నారు. చెట్లు ఉన్నచోటణే ఇవ్వాలనే నియమము ఎక్కుడా పాటిలు లేగు ఈ experiment వల్ల గితకార్యకలకు ఉపయోగము చేయాలని నా కోరిక గిత కార్యకలు అన్ని చోట్ల వున్నారు కొన్ని సిఫ్రాంత లము, కొన్ని administrative difficulties లు దృష్టిలో పెట్టుకొని centre select చేయాలదుతుంది. కాని ఇంగ్లెం కాగణం ఏమి లేగు దానికి extraneous influences ఏమిలేవు

శ్రీ చి. ఎల్లారెడ్డి ఇదయనా గితకార్యకల సంఘ్యము దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకటరావు అది అఱునా దానికిభగ్గాన్న వచ్చిన గితకార్యకలు 4, 5 గారు తుంపాను ఒక్కటేరికము వారు న్నారు అచుకోండి ఎంచుకున్న తీసులు దృష్టిలో ఇస్తున్నాము. ఎవ్వరికో ఒక్కటి తేసులూ గారూ దేహాయ్యలీకా దాటి అండరికముగా ఇంక్వరి కదా!

శ్రీ చి. ఎల్లారెడ్డి - ఆ సంఘ్యము దృష్టిలో పెట్టుకొని అఱునా చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకటరావు - తప్పచండా సంభిలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తాము. ఇదినికఁ సంభిలనేరు కాన్నట్టి, ఇప్పటికు కంపల్చిగా ఆ వీరియాలో గిస్తి టండ్రి ప్రతివారు దానిలో మొంబు అఱుతోలనే స్థీల్వ్యాలేవునీ ప్రోటింగ్ గా పెడకాపుని చేపోవు. వాళ్ళండరికి లాభం కలించాలనే దృష్టిలోనే ఆవిధంగా పెడకాపుని చేపోవు. ఈ రిబోయ్లాఫ్స్ చాలా ట్రైన్ గా ఉన్నది. ఇంకా పోల్చా జాలస్తు తూర్పుగా పూర్ణయాలనే భూమం యా తీర్చుకునఁ స్ఫురించఁ కేస్తోండి. గిర్జు మెంట్ యా లిషయ్ క్లెవ్ ఎక్స్ పెరిమెంట్ అయి, సాండ్ ఎక్స్ పెరిమెంట్ ప్రైవ్ లో ఉన్నాము నిండి ఎక్స్ పెరిమెంట్ లో నుసం సోసీటీ అయితే, సీసిఐ ఇంచా చాలా వైఫ్ గా చేయాలని ఉన్నది అనుండం చేయటానికి నాక ఏపిధ స్కూన అభ్యంతరమిలేదు. ఆ స్కూన్ పేటీస్ జయవ్రదం కాబట్టానికి నుసంచరించాలని కోరుతున్నాను. ఆక్కడ ఎక్సాంట్ ప్రానేవారు, ఆ వ్యవహార మంత్ర చూసుకొనేవారు గితపారికామిలే. వారందరు తోడ్పడి, ఇది జయవ్రదం చేసినట్లయితే ఇంచా గీసిన విత్తుతం చేయటానికి అభ్యంతరం ఉండదు. కాబట్టి యా తీర్చునాన్ని ఉపనశారించు కోవాల్సిందిగా భర్తువిక్కం గారిని కోరుతున్నాను.

[23rd August 1958]

శ్రీ కె. సుబ్బారావు (హిందువూర్ జనరల్) - కన్నోయిక్కును నూడ లాభం కలిగేటట్లు చూస్తారాలి చెచ్చిన లాభాలో వారికి కూడ పంచటానికి చూస్తారాలి

• **శ్రీ కె. వెంకటరావు** - ఏరోజున ఎకరికి దీనితో అఱచ్చిని ఏర్పడితే వారు రోయ్లుతోగట్టుంటారు దారిన పోయేవారండరిని ఒకరిజిష్ట్రులో ప్రాయటం వీలులేదు, ఎనుక, వారికి అమువంటి లాభం కలుగజేయటం అసంభవమైన విషయము

శ్రీ కె. సుబ్బారావు - కన్నోయిక్కును నూడ మెంబర్సగా ఉండవచ్చని పెట్టివచ్చును

శ్రీ కె. వెంకటరావు - ఎవరో రహస్యంగా కాలక్షేపం చేస్తున్న వారిని ఖచొరంగంగా లిస్టులో పెట్టిపుంటారాలి (నవ్వు)

శ్రీ కె. సారవసభ్యుడు - రహస్యం అంటూ మనసేంలో లేదండి. ఇకక్కడ ఖచొరంగంగానే దుక్కాకాలు పెట్టికొని అమ్మకాంటున్నారు.

శ్రీ బి. ధర్మబ్రిషం - ఆసేక మాన పిటీషన్స్ మంత్రిగారి దగ్గరక రచ్చాయి నూర్చుపేటుండి 1,200 మంది సంతకాలు పెట్టి ఇచ్చాడు 9 మంది శాసనసభ్యులు వచ్చి చెప్పారు కాని పుంత్రిగారు వారిపత్రమున ఉన్న వారిపొటలక ప్రామాణ్యత ఇచ్చి, మాట్లాడారు. వారిప్రక్కన ఉన్న వారు చెప్పినవానిని అంగీక ఈంచటం పుంత్రిగారి పద్ధతాలని అడుగుచున్నాను. మంత్రిగారు దీనికి ఏమి జవాబు చెప్పి తెల్పాడు. కాబట్టి నా శీర్పునమను ఓటుకు పెట్టిపలసిందిగా కోరుతున్నామ.

Mr Chairman : The question is

"This Assembly recommends to the Government to discontinue the present system of giving excise contracts by auction and instead to form Tappers' Co-operative Societies in Telangana, and entrust the said work to the Societies"

The motion was negatived

Sri B. Dharmabhiksham : Sir, I demand a division

The House then divided

Ayes ..	31	Noes ..	69
---------	----	---------	----

The motion was negatived

*Resolution re
Extension of Educational Facilities to the poor*

శ్రీ సి. రసింహాయాం రి - అధ్యక్షుడో, “సద్గుల్లి బాటులు, వెనుక వేయి గారులను ఎవ్వుడు ఇవ్వబడుతున్న విద్యా గొకర్యములను, కుప మత విచద్దిం పాటిందికండా, రాష్ట్రిఱిగోవున్న సేద విద్యాభు పందిరకు, త్రిప్పు కేయుటున్న సాధ్యతేసంత త్రైలో ఆపున్నాను, ర్యాలు ట్లోన వలైనదిగా యీ విధానాన్ని ప్రభుత్వ ఒనగ్ల వాంచున్న చేయుచున్నారు, అసెటుపంచే యీ తీర్మానాన్ని సెను ప్రతిష్ఠాయస్తున్నాను. మన నీరూపమ స్వాతంత్ర్యము లభ్యము కూడా ప్రార్థిస్తున్నాను, మన యుచ్ఛ ఎందిన త్ర్యమునకు కారిగాయి జీ మారోని అవిద్య, అభ్యాసము ఆగా మన దీరి గాంధీ కాంగ్రెసుకు అధ్యర్థ్యం పాపించి సంఘంసిన యోగ్య గాంధీగారు అన్నాను కాప్ట్రి మచోల్పుగాంధీ ఆవయాప సనుసంచి, ఏర్పణలో విద్యాన్ని త్రిప్త అధికంగా క్రమిచేయవలసిన ఆవర్జ్ఞకెను, అవసరమును కాంగ్రెసుపోర్ట్, తిటిలిర రాజకీయ పాట్రీలు ఎంతగానో గు త్రించినపాప. మనకు స్వాతంత్ర్యము లభ్యమైనతిర్మాని, కాంగ్రెసీ పాట్రి అధ్యర్థ్యమున ప్రభుత్వము నడుప ఉతులున్నారి యింద్ర్యగాంధీ ఆవయాపై ప్రమాత్ములు న కాంగ్రెసోపరిశాఖ, సెనుక బడిన బాటులయొక క్రెటివ్స్ట్రిక్ట్ ప్రదరిస్తున్నాగా ప్రముఖోని కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఆసేక శాసనాల ద్వారా కార్యకలాపములుసాగిప్పాయి. శాసనముల అధికృత్తికి ఎంతగానో క్రమిచేస్తున్నది. శాసనములక ఇళ్ళ ఫలములు ఇచ్చుటు, ఉచిత విద్యాసౌకర్యములు ఇర్పించుట, ప్రశ్నేకంగా ఉద్యోగ అవశ్యకములను కల్పించుట ముందునై పనులు చేయుచున్నది. శాసనములక, సెనుక బడిన బాటులనారిక ఆసేక సొఇర్యములు ఇలుగ కేయుటలో యో ప్రభుత్వం చేస్తున్న క్రమి చూలా ప్రశంసాపూర్వి పూర్వి ఈ ప్రభుత్వం ఇంకా అధికంగా క్రమిచేసి, యా వెను గాను జాములవారిక, శాసనములక అసేక పొకర్ణిలు, సదుపాయములు కల్పించాలి కోరుతున్నాను.

అందువల్ల ఈ నాడు శాస్త్రీర్మానమున ప్రతిష్ఠాపించడములో ఈ ఉద్దేశ్యమును చెలియున్నదలచు కున్నాను. అధికముగా వెనుక బడివున్న శాసనమైతర కూలాపారి విద్దులు విద్యార్థివులి దెందపొం ఈపుచ్చాక్రమైనను అవశ్యకములేదు. అందువల్ల వారందరు నిర్వంటస్యాపై, విద్య అసేక లేకండా నిలచిపోవలసిన వఃథితి ఏగుడు తున్నది అలాంటి కటుంబములవారు మనదేశములో నూచీకి 70 వంతులు ఉన్నారు. నారివిద్దులలోకూడ ఎంతో విధ్యానమంతులు కాగలవాయి వున్నారు. అలాంటి విద్యార్థివులి ఉగటువానికి అవశ్యకములేకండా పోవడము ఉన్నది వారందరు ఈ ఉడడ కుంటములలో జన్మించిన కారణముగా అవశ్యకములేకండా పోవడముసేది గురదుష్ట కరేవ నే చెప్పాలి. అవశ్యకము లేకపోవడమువల్ల నే వారందరు ఎన్నాడ్నిగాడినపాప. అభ్యాసముగా సే ఉండి పోవలసి రష్టున్నదని ప్రభుత్వము గుత్తించాలి. ఈ విషయము

ప్రతి తాల్యనికి తెలియనటువంటిది ఏమాత్రముకాదు పేదవలములలో పుట్టిన కారణము నీసేతి, ఎరి విద్యకు అవకాశములేకండా ఉన్నది హరిజనులకు సౌకర్యాలు కలిగించిన లిధుముగా హరిజనేతర పేదవలాలపారికికూడ అఛేహాదిరి సదుపాయములు ఇలిగిం నడము కస్పించదు విద్య విషయములో అన్నికులములపారికి విద్యాసౌకర్యాలు కమానస్థాయిలో కలుగ జేస్తూ ముఖ్యముగ పేదవలములలో పుట్టిన విద్యార్థులనుకూడ ఆన్నాతీగపారినిగా విజ్ఞానవంతులుగ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ఈవిషయములో ఎంరికునులకు ఇంచ్చే సౌకర్యములు హరిజనేతర కులములకూడ కలుగ జేయటానికి ప్రభుత్వం ఇంతపడు ఏలాంటి చర్య తిథినుకోలేదు. ఇంకసు ప్రభుత్వము తగుచర్య తీసుకొకుండా ఉపాంచించినట్టు లేకే, ఇంతకుమరిన్ని రెట్లుగా హరిజనేతర కులాలలో అజ్ఞానము విపరీతముగ పెరిగిసోకతప్పదు మనదేశములో ప్రభుత్వము సౌకర్యాలను కలుగ జేయటానికి మిన్నుకుండా పుండేట ట్టు లేకే, ప్రపంచములోకల్లా మనదేశమే ఎక్కువ అజ్ఞానములోకూడిన దేశముగావుండిపోకతప్పదు మనదేశములో ఏదోకొన్ని కుటుంబము ప్రారపు, సెద్యాచివృధిద్వారా విజ్ఞానవంతులు, ప్రవిష్టిలు అయిన వారు కొద్దిమందే వుంటున్నారు మనదేశములో విద్యాసౌకర్యాలు అన్నికులములపారికి కలిగేటల్లును ప్రభుత్వము తగుచర్యతీసుకుంచే విజ్ఞానవంతులసంఖ్య తప్పక పెరుగుతుంది మనది పేదదేశము అనిచెప్పుకొనాడుక. దానికితోడుగ అజ్ఞానమునుకూడప్రబలంజేసుకు సేదానికంటే, ఆపరిధితినుంచితప్పించుకొనిబయటపడివిజ్ఞానమునుసంపాదించుకోటానికి ప్రభుత్వం తగుచేయాతనివ్యాలి అంతేకావండా పేదవలములో జన్మించినంత మాత్రము చేతు, ఆకటుంబములలోని విద్యార్థులకు కావలనిన సదుపాయములు దొరకకపోవట లు వినారకర మైన విషయము ధనవంతులుగానున్న వారు ఏదోవిధముగా ఉమదొక్క గ్రథినమును ఖర్చుచేసి ఆయినను తమబిడ్డలకు స్వేచ్ఛగా నదుపుచెప్పించుకొనే అవకాశము తున్నది పేదవారికి ధనము లేకపోవడమచేత, ఆదిబక ప్రతిబంధకముగాప్రపుడి, వారి బిడ్డలకు విద్య సేర్చుకొనే అవకాశమే లేకుండావున్నది. అలాంటివారి విషయములో ప్రభుత్వం ప్రధానుకోవాలని నామాఖ్యప్రాయము ఆవిధముగ ధనము వ్యయపరచి అయినను రుసాబిడ్డలకు సదుభుజెప్పించుకొనే క్రీతిగలవారు నూటికి పదిమందికంచే ఎక్కువ జేదు. ఈవిషయము మనకండండీకి తెలుసును తమబిడ్డలను విజ్ఞానవంతులుగా తయారుచేసుకోవాలి అని ఉఱ్లాసపడేవారు పేదవలాలలో నూటికి అర్థపైమందిదాకా వుటులారు. ఇది విద్యాసౌకర్యాలు కలుగ జేయాల సౌపడము, ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసుకోక పోవమనదేశమునకు చూడాయికముగా పరిమించుతున్నదని పెబుతున్నాను

రచనాత, కల, నుత తత్వరహితమైనటువంటి సమాజసిర్మాణమే మన ప్రభుత్వం తెఱుక్కు ప్రధానలక్ష్మీముని ప్రజలలో ప్రభుత్వమువారు ప్రచారము చేస్తున్నారు. కాని ఆవిధముగ పెబుతున్న పుటు హరిజనులలో బాటు హరిజనేతర కుటుంబములకు కూడ

సమానస్తాయిలో విద్యా స్కాకర్యాలు చేయక పోవడంవల్ల కులతత్వం పెరగడము, ఈ తానీ హవంతులకు తిగిన విద్యా స్కాకర్యాలద్వారా విద్యలేకణోవడము నిజముగ విజ్ఞానవంతులు కాగలవారికి అవకాశము లేకపోవడము కనబదుతున్నది దీనివల్ల కులతత్వ నిర్మాలను నమ అవకాశమేలేదు ఇంతకముందు III Form వరకు ఉచిత విద్యా స్కాకర్యాలు, హరిజనులకు, వెనుకబడినబాటులకు ప్రభుత్వం కలుగజేశారు కాని మిగిలిన సామాన్య పేదకటుంబాలకు చేయలేదు ఈతీర్మానమును సభివారు ఆపోగిస్తారని ఆశిస్తా ప్రవేష పెట్టియున్నాను ఈతీర్మానముతాదించినపై తే, ప్రభుత్వానికి మరింతథర్మాన ఎక్కువ అవుటుండేచూచి అనుకోవచ్చు అధికముగ ధనము విద్యకొరకు ఇర్చుచేయవలసి వుంటే, దానికి సేచు ఒకసూచనవ్యవధిలచుకున్నాను ప్రభుత్వోద్యోగులలోకాని, ఇంద్ర వ్యాపార రంగములోగాని, జీతాలు, లాభములు పేలరిాలడి సంపాదించుకునే ఎను అసేకులు ఉన్నారు ప్రభుత్వం విద్యనిది అని ఒకట ఏర్పాటుచేస్తూ విద్యావంతుల వద్దనుంచి, విద్యామానులు, ఉదారవంతుల వద్దనుంచి కావండా, ప్రభుత్వోద్యోగ స్థలపుంచి యానిధిని వసూలుచేసినపై తే, తద్వారా కొంతసామ్య సేకరించటానికి అవ కాశము ఉంటుంది అనిధితో విద్యసేర్పుకోవాలనే ఉత్సాహవంతులకు సహాయము చేసినపై తే నిరక్తరాక్యల తప్పక లగ్గిపోతుందని నానమ్మకము ఈంధిని నిరంతరాయి ముగ ఏర్పాటుచేయవచ్చు ప్రభుత్వములోను మనదేవములోను అనుభవమ్మలైన విద్య నంతులు ఎంతోమంది ఉన్నారు వారినంబరిని యానిధి ఏర్పాటును గురించి నంప్రదించి దీనికి ఒక పథకము తయారుచేసి అమలు పరచినపై తే, ప్రభుత్వానికి అధిక వ్యయలు వుండడు. విద్యసేర్పుకునే ఉత్సాహవంతులకు విద్యా స్కాకర్యాలు కలగుంాయి ఆ మూలముగ ఈతీర్మానముయొక్క ఉద్దేశ్యముకూడ తప్పక సరవేరగలదని నా నమ్మకము. అందువల్ల యాతీర్మానమును ఆపోగించ వఱిందిగా ఓఁసుతున్నాను.

Sir, I beg to move

"This Assembly recommends to the Government to take necessary steps as early as possible to extend the Educational Concessions now given to the members of the Scheduled Castes, to the poor members of the other communities also irrespective of Caste, Creed and Religion "

Mr Chairman Motion moved

శ్రీపి రాజగోపాలనాయకు, అధ్యక్ష, విద్యా విషయకంగా నేను శ్రీ మేదూరు సాగ్స్యరరావుగారు కూడ మాట్లాడి యున్నాము. ప్రముతసు అనుచిత వ్యాపార ప్రభుత్వపు విద్యా స్కాకర్యాల కొరకు ఇస్తున్నటువంటి గ్రాంటులు చూలా లిక్కావగవున్నవి ఇంటి పెంపు చేయవలసిన అవక్కుకి ఎంతైనా ఉన్నది. ఈ స్కాకర్యములు అందరికి కొరకడములేదు.. విద్యసేర్పుకోవాలనే అస్తిగలవారి

కోరిన విధమగ స్కాకర్యాలు లభించకపోవడంవల్ల విద్య రాకండా అజ్ఞానంలోనే ఉంటున్నారు ఇష్టము ఇస్తున్న గ్రాంట్లు పరిమితిని మించి యివ్వువలసి ఉంటుంది ఇదిగాక గ్రాంట్లను ఇచ్చే తేది కూడా మార్కెట్లని ఉంటుంది హరిజనులు, సెనుక బడిన జాతులలో బాటు ఇతర శేడ కులములవారికి కూడ సమాన ఫోయలో విద్య స్కాకర్యాలు సమకూర్చెటట్లు ప్రభుత్వం తగు క్రెడిట్ వహించాలి. వారికి విద్య లభించక చిస్క్తులు ఏర్పడినవి చదువు గొపాలని ఆసక్తిలో ఉన్న విద్యార్థులు నూటికి నూరు పాట్ల విద్య స్కాకర్యాలు లేక బాధపడుతున్నారు అలాంటి పారు పేదవలములలో ఉండడంవల్ల వారికి ప్రోత్సాహము కనబడడములేదు అందువల్ల వారికి పారు విద్య విద్య స్కాకర్యాలు లేక బాధపడుతున్నారు అలాంటి పారు పేదవలములలో ఉండడంవల్ల వారికి ప్రోత్సాహము కనబడడములేదు అందువల్ల వారికి పారు విద్య విద్య స్కాకర్యాలు లేక బాధపడుతున్నారు గాని పేదవారైక్కున్న కటుంబాలు స్కాకర్యములు లేన్న కారణంచెత తమ బిడ్డలను దూర ప్రాంతాలకు పంచుకోలేని పరిధిలో ఉన్నారు వారికి ఏ విధమగా సైనన స్కాకర్యాలు కలుగ జేయటానికి బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహించాలి దీనికి తగిన ప్రాతిపదికలు ప్రభుత్వము ఏర్పాట చేసి అమలు పరచాలి అందులో ముఖ్యంగా మొదటిది merit విద్యార్థుల సైపుణ్ణమును అనుగరించి స్కాక ర్యాలు కలుగ చేయాలి. ఈ తీర్మానము ఆమోదించినట్టే తే రాష్ట్రములో ఉని పేద కటుంబములలోని బిడ్డలండరీకి తప్పనిసరిగా స్కాకర్యాలు లభించే అవకాశము ఉంటుంగి విద్య సేర్చుకోవాలనే నిర్వంధం ప్రతివాడిమిద రేకపోయనను ప్రభుత్వము కొంతవరకు బాధ్యత వహించినట్టే తే అజ్ఞానమును పోగొట్టే అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ ప్రయత్నము ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చేయాలి పేద కటుంబములలో ఉన్న ఎంతో మందిని విజ్ఞానవంతులనుగా చేయవచ్చు అందరికీ సమితిమాన స్కాకర్యాలు కలుగ జే స్తే పోడలిస్తు సమాజ నిర్మాణమునచు నోహదము కలుగ జేసి నట్టవుతుంది శేడ కులములలోని వారి బిడ్డలనుకు డా వీలుఅయినంతమందిని ప్రతిభావంతులగ చేయాలని ప్రభుత్వము ప్రధాన లక్ష్యముగా పెట్టుకోవాలని నా అభిప్రాయము

ఇదిగాక ఈనాడు వర్షాంతర వివాహములను చేసుకొన్న కుటుంబాలు ఎన్నో ఉంటున్నవి ఈ వివాహములు కల మత తత్వములను పోగొట్టుతున్నవి గనుక అలాంటి వర్షాంతర కటుంబాలలోని బిడ్డలనుకూడ ప్రాత్మపొంచాలి వారికి first priority ఇవ్వడము మరచిది రాష్ట్రములో వర్షమత శేడముట్టు పోగొట్టాలని ప్రభుత్వం అసుకుంటున్నప్పాడు వరాంతర కుటుంబాలు వారి బిడ్డలకు తగిన విద్య స్కాకర్యాలు కలుగ జేయడమనేది ప్రభుత్వం ప్రదానలక్ష్యముగా పెట్టుకొని first priority ఇచ్చే టట్లయితే, వర్ష శేడాలు పూర్తిగా నిఱిచిపోయే అవకాశము తప్పక చేకురుతుంది అందువల్ల యా రెండు ప్రాతిపదికలమిద విద్యను సేర్పించే ఏర్పాటు ప్రభుత్వం

చేర్త ఈ కటువులూ ఆర్కి సంపత్తుకూడ పెంపాంద చెయివచ్చు ఈ కారుముట దృష్టిగ్రామ పెట్టుకొని యి తొర్మానము ఆపోదించవలసినదిగా కోరుతూ మనిషున్నాను

శ్రీ బి. రామూర్చెండ్రి [మొరుకూరు] అధ్యక్షే, నరసింహమాత్రి గారు విశాం దృష్టవర్ధనతో ఆగోవన చేసి యి రెసల్యూషన్ తెచ్చినట్లుగా నావు లోస్టోండి. ఆపారం ఎంత మాట్లాడే ప్రజాశాసనికి ఇప్పటి యి నాగరికతా ప్రపంచంలో విద్యుత్కూడ అంతమాట్లాడిని సభ్యుల్ని దేశం నాగరికత విషయంలో చాలా పెముఖి ఉన్నదని, విద్యుత్ విషయంలో చాలా పెనుకబడి ఉన్నదని మనం పడే పడే అవకంటున్నాం అందుచేతనే వెనుకబడిన జాతుపాఠు ధనాభావం చేత విద్యుత్ సేర్కులోచానికి అవకాశం దేదు కష్టపడుతున్నారు అనే ఉద్దేశ్యం చేతనే వారికి తనుడైన సాకర్యాల కల్పించినారు అలా కల్పించడంలో చాలా దూరం పోయినారని సేపు చెప్పుతున్నాను దానిల్లి ఒకవిధిమైన కష్టం కూడ కలగుతోంది హరి జనులక, Scheduled జాతుల వారికి విద్యుత్ విషయంలో అప్పుతల గురించి ఒకవిధిమైన మినహాయింపులు ఇస్తు వచ్చారు ఇతరులక 60, 70 మార్కుల రాపలని ఉంచే హరిజనుల వుగ్గాలక 40 మార్కుల వస్తేచాలు అని పెట్టారు ఇది ఒక విధంగా మంచిదే కాని హరిజనులు “మనక 40 మార్కుల వస్తేచాలు మనక ఉన్నో కాలు వస్తాయి” అపే ఉద్దేశ్యములో వారు ఉన్నారు కాబట్టి 60 మార్కుల తెచ్చు కుంటేనే ఉన్నాగమలభిత్తిందునేదిలేకండా 40 మార్కులచాలను అంచే వాళ్లను సోమసిపోతులగా చేసే దానికి యిది ఉపయోగపడుతుందని నాభావం ఏ సంస్కరణాలునా పెట్టికలు వేయాలుడదు. సాధారణంగా రైతాంగంలో ఏకొద్దిమందో తప్ప ఏగ తా వారందరుకూడ సామాన్య రైతువులుంచికలు రైతుకులేలు, బీదపాఠు పాఠు సహరులలో ఇర్చించారనే సాపం చేతిను, ఒకవిధిమైన ధనికలు అనే భావంచేతను వారికి ఏ విధిమైనటువాటి సాకర్యాలు కలిగించుకుండా ఉండటం ప్రథమానికి ఇర్చుం కాదు కేవలం ధనాభావం చేతనే చెయుడందేని అనుకోచానికి పీట దేదు సత్కర్మాలు యి ప్రభుత్వం ధనాభావాన్ని లెక్క చెయ్యడు అపేదానికి ఉదాహరణగా ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు ఖరు పెట్టి ఖచానాక నటం చెయ్యకొని ప్రజాశాసనికి, యతర బీద వులుంచోలక కష్టంగా ఉన్నదని మర్యాదాన నిఱ్చేదాన్ని ప్రతే చెట్టినారు. ఇంత ఉదాహర బుద్ధిలో సత్కర్మాలక థనం ఒక అక్కంకుగా లేకుండా చేసిన ప్రభుత్వం సత్వప్రజాశాసనకు విద్యుత్ పాండగలిగే హన్కును కల్పించాలని నా కోరిక మిత్రుడు రాజగోపాలసాయుధగారు వర్ణాంతర విపాఠు చేపుకొన్న వారికి యి సాకర్యాలు కలగ చేసామనే ఏల ఒకటిపెట్టమన్నారు అని పూర్వం మన దేశంలో Christians చేసిన చెడ్డవని అని కెప్పుతున్నాను వర్ణాంతర విపాఠు చేసుకుంచే శాసంయుంది కాని

“ బలవంత్ బ్రాహ్మణం ” మాదిరిగా విద్య చెప్పిస్తామని బీదవానికి వ్యాంతర వివాహంచేస్తే అటవంటి దాంపత్యం ఏ విధమైనటువంటి సాఖ్యాన్ని కలుగచేయదు కాబట్టి దానికి దీనికి ముడి పెట్టడం సమంజసం కాదు

విద్య వస్తూ ఉంటే నాగరికతా ప్రపంచమలో వ్యాంతర వివాహాలు వాటికి తీవే జరుగుతూ ఉంటాయి కాబట్టి కేడ విద్యార్థులకు విద్య చెప్పిస్తామని వ్యాంతర వివాహాలు చేసుకొమని చెప్పడదం మంచిదికాదని సేను వారికి గుహా యస్తూ ప్రభుత్వానికి మిద్యారా మనవి చేసుకొంటున్నాను బ్రాహ్మణులు, ప్రేశ్యులు, సవర్ణ హిందువులు ఆని పిలుపు డేవారు, ప్రతిషారిలో కూడ 100 కి 50 మంది పైనే బీదవారు ఉన్నారనే బిషయం అంధ్ర దేశంలో అందరికి తెలిసినదే రాయలసీమ, తెలంగాణ ప్రాంతాలలో రత్నాలు ఎన్నో ఉన్నాయి వాటిని సాన పెట్టితే ఎట్లా ప్రకాశిస్తామో, అట్లాగే బీద విద్యార్థులందరికి స్తునై సౌకర్యాలులు ల్యించి విద్య చెప్పించి థావి థారత హారులగా తయారు చేయవలసినటువంటి బ్రాహ్మత ప్రభుత్వము మిద ఉన్నది అటువంటివారికి సహాయపడి వారిని విద్యాపంతులగా చేయవలయినని కోరుతున్నాను వ్యాపివిత్తత లేకండా ఎవరైతే బీద విద్యారిగా ఉంటాడో సవర్ణ హిందువుడైనపుటికి కూడ హంజనుల మాదిరి విద్యా సౌకర్యాలు కల్పించనడెనని ప్రభుత్వానికి మిద్యారా మనవి చేసుకొంటున్నాను

త్రీమతి సి. అమృతార్పా (అత్తిలి) అద్యాత్, ఈ బిషయా నా మన స్మృతి చాలకాలంగా ఉన్నది. మన గత్రు మెంటు మద్రాసలో ఉన్న ప్పదు బీదగా ఉన్న కులాలవారండని Backward Communities జాబితాలో సేసి అయినా వాళ్లక సౌకర్యాలను కల్పించమని చెప్పినప్పదు గోపాలరెడ్డిగారు “ మిది ఎట్లా Backward Community అవుతుంది ? క్రి సర్ కులార్కురెడ్డినాయుడుగారు ఉన్నది Backward Community అవుతుండా ” అని ఆన్నారు “One swallow does not make a summer ” అన్నట్లుగా ఎవరి సర్ కులార్కురెడ్డినాయుడుగారు గత్రురు అయినంత మాత్రంచేత అకలం అంతా forward అసానికి పిలులేదు కాబట్టి కులాన్ని అనుసంఖిగాక బీదతనాన్ని అసునరించి విద్యాసౌకర్యాలు కలుగచేయాలి “ థామి దాశం ” అన్నట్లుగా నే విద్యా దాశం ఉన్న వాశ్య అసేకమంది ఈసౌకర్యాలు దేక బొధపడుతున్నారు కొంతమంచికి వేరే వృత్తులకూడ చేతకావు ఏసో ఉన్నోగాలరిచే చేసుకో గలగుతారు కావి మిగిలిన వృత్తులన్నీ చేతకావు చేసే ఉన్నోగం చేయాలి లేకపోతే ఏమాలేదు అటువంటివాశ్య ఎంతోమంది బీదరకంతో బొధపడుతున్నారు ఇదిపరిష ఎప్పుడూ సేను urban constituency కి representative గా ఉండేడాన్ని ఈ సారిమాత్రం rural constituency కి representative గా ఉన్నాను ఇప్పుడు నాక బాగా తెలుసు పెద్దలుగాలు అనుమతున్నవాళ్లలో ఎంత బీదకం ఉన్నదో, ఎంత బొధ పడుతున్నదో, చద్వులు లేక ఎంత వెన్నబడి

23rd August, 1958]

ఉన్నారో మాత్ర తెలుపుండి Cooly class అని పెట్టండి ఒక్క హరిజనలే కూరీలు అనుషంఖున్నారు కానేకాదు కూరీకి రెట్ల వెదుతున్నారు. కాప్పలు వెడుతున్నారు కిమ్మువారిగే అంటేగా కానుడని సేను అనుకోవడం లేదు (Interruption) నావ తెలియన రెట్లు, కాప్పలా, విర్ము ఉండ్చుపుక, కోతలు పెల్లి పనిచేస్తూ ఉండడం సేను చూచాను విశ్వందరిం పెద్దకూలు అనీ ఉపై వాళ్ళో ఈ సౌకర్యాలు లేకండా చెయ్యడం చాల అన్యాయాన్ని వివయం విద్య అందరికి అంచుబాటులో ఉండెటిల్లు చెయ్యడం ప్రభుత్వంయొక్క కసీంధుర్మం

మార్గుల difference ఒకటి ఉన్నది ఈసారి సేనుకూడ అనుధవించాను విశాఖపట్టణం జీల్లాలో పెద్ద ఉన్నోగస్తుల బిడ్డలైనప్పటికి జీల్లా అర్థతనల్లి వాళ్ళకు నీట్లు వస్తాయి కసీంధుర్మంల రాకపోయినప్పటికి కులం, జీల్లా, ప్రాంతం కుపద్ధతుల్ని re-caste చెయాలని సేను సంబిలఫెడ్గారికి మనవిచేకాను ఇదివరక ఎన్నడు అపిచి ఉన్నోగాలు ఎరగనివాళ్ళకయతే concession అంటే దానిలో న్యాయం ఉన్నది తలతరాలనుంచి చుట్టుకొని ఉన్నోగాలు చేపున్న కటుంకూలకు కూడ విద్య సౌకర్యాలు యిస్తున్నారు Strictly to the point, మాటల్లదటంలేదు. కాని యిలాండి దేవాలు చాల ఉన్నాయి కాబట్టి చాల బీదరికంగా ఉన్న వారికి scholarship యిచ్చి నిచించడం చాల భర్మం Madras లో సేను వాలిక్కువారి shop కి వెళ్లినప్పుడు ఆక్కుడడక కాపీసం పరించి కి ఏప్ల బ్రాహ్మణాక్షువాడు ఒకడు అయిం పుస్తకం కొనురొక్కావాలపి వచ్చాడు దాని ఇరీకు 1/2 అ. ఆ ప్రైసులకూడ అతివద్దగుర్తేను ఆణడబ్బుల లేదన్నా ఆయిం పుస్తకం కొని చుట్టుకొవాలన్న ఆక అతనిలో ఉన్నది కాని అక్కాశంలేదు ఎవరో చూచినవాళ్ళు ఆ ప్రైసులయినే ఆ పుస్తకం కొనురొక్కి చుట్టుకొన్నాడు తినడానికి తిండి లేకపోయినప్పటికి చుట్టుకొవాలనే ఆక ఉన్నవాళ్ళక అవకాశాల కలుగచేయడండా చుట్టు అంటే ఏ మాత్రం శ్రద్ధలేక, ప్రైసు వచ్చే అవకాశాల లేకపోయినప్పటికి వాళ్ళక సౌకర్యాలు కలిగిపున్న ఉండటం, వాళ్లాడు ప్రైసు తేజి తీఁఁపువరావాలనే ఉండ్చుంటో అయినప్పటికి ఏగిలిన వాళ్ళక కూడా సమానమైన సౌకర్యాల ఇన్వెన్టరీ ఉంటుండి కాబట్టి బీదరికాన్ని ప్రాతిషికిగా తిసుకొవాలి “వాళ్ళు ఏదో హరిజనులటం వాళ్ళు నాన్నగారు పెద్ద Gazetted Officer అయినప్పటికి వాళ్ళక scholarships ఉంటాయి బీదవాళ్ళు నప్పటికి యిచ్చు లేవు లాండ వీమ లేవు” ఆ పిల్లల జెప్పుకోవడం College లలో, School లలో వింటూ ఉన్నాము నారిజనులక కావలసినన్ని యిచ్చుకోండి కాని ఇతర బీడ వాళ్ళక కూడ ఈ సౌకర్యాలు కల్పించి ఈ అన్యాయాన్ని తొలగించేయడానికి Government క్రీగా తూనుని Central Government కూడ దినికి సహాయ పద్ధతిలో recommend చేసి ఈ ఉన్నాయాలును తొలగించాలని కోరుతూ తిరిని ఒచ్చు కొనాలని కథా చెంకబుట్టగాటికి విజ్ఞాపి చేస్తున్నాము

శ్రీ సివేచ. రాజేష్వరరావు (చొప్పదండి) అద్యకు, నేను ఈతీర్మానమును బలపరుస్తున్నాను జేడ విద్యార్థుల ఏ వర్షానికి చెందినవారైనా, వారు ఎక్కుడు వున్నాకూడా ప్రభుత్వం తరఫుషుంచి సహకారం లభించడం ఆ సేసి ముఖ్యమైన విషయం హరిజనులపు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి ప్రత్యేక స్కార్యాలు కల్పించాలనే నీర్ణయం భారతరాజ్యంగంలోనే ఉన్నది కాబట్టి అది ఆచరణలో సాగుతోంది దాని ఆచరణలోకూడా కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో ఆక్రమాలు జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితులు చూసుకొవుండి, తమ బిడ్డలను చక్కగా చదివించుకొనగల ఈ క్రిగిల వారుకూడా స్కూలర్ పిక్చుకోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు పెద్ద ఉద్యోగములలో ఉన్న వారు, ఇతరమైన పెద్ద ఆదాయములు గలవారు కూడా వారిబిడ్డలకు స్కూలర్ పిప్పులు పొందుతున్నారని రిపోర్టులు ఉన్నాయి అది వాస్తవమే, ఏమీ సందేహము లేదు వారు హరిజనులయినా, వెనుకబడినవారు అయినా, బిడ్డలను చదివించుకొనుటకు చక్కని అవకాశం ఉన్నప్పటికీ కూడా, ప్రభుత్వంచే ఇతర ఇద విద్యార్థులకు చెందవలసిన డబ్బును తీసుకోవడం ఆ సేసి స్తోఱదికాదు దీనిని తప్పకుండా (షెక్యువ్) పరిశీలన చేయాలి. ఇదివరకు ఉన్న check up లో ఏమైనా బలహీనత పుంచే, దానిని తొలిగించి ఇప్పుడు strict గా enforce అయ్యేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను మిగతా వర్షాలను గురించి చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడినారు ప్రామ్మణిలుగాని, రెడ్మగాని—ఏ వర్షానికి చెందినవారైనప్పటికీ, జేడవారు ఉంటూనే ఉంటారు తమ బిడ్డలకు ఏదువు చెప్పించుకొనగల స్థితిలో చాలామంది లేదు పెద్దవారు పట్టకాలకు వేళ్లినప్పుడు మిగు ఎవరు అని ఎవరైనా అడిగితే రడ్డి అనో, రావు అనో చెప్పుకోవడం జరుగుతోంది దీనిని బట్టి రావు, రడ్డి అంటే వారు కాస్త కలిగినవారు అనుకోవడం తటుసిస్తోంది దీనిని తొలిగించవలసి యున్నది. జేడవారు ఏ వర్షానికి చొదినవారైనప్పటికిని తప్పక సహాయం చేయాలి నిజంగా జేడవాడు అనే విషయం ప్రభుత్వమునకు, ఇన్స్ట్రిచ్యూన్యాషన్కు తెలిసినట్టయితే ఆ జేడ విద్యార్థికి తగు విధంగా స్కూలర్ పిక్చుకొని అవకాశం ఉంటుంది జేడ విద్యార్థులలో చాలామరది మంచి చుకువగా చదివి మంచి మార్కులతో ఉ తీర్చులదేయవారున్నారు. ఇటువంటి విద్యార్థులు అసెంట్లి సభ్యుల క్వార్టర్సులో అప్పుడప్పుడు మమ్ములను కలుస్తూ ఉంటారు. వారం దరికి సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వంయొక్క ఇప్పుడున్న పాలనీలో ఎక్కువ అవకాశాలు లేవు హరిజనులపు, వెనుకబడిన వాళికి ప్రత్యేకించబడిన స్కార్యాలు ఉండునే ఉన్నాయి ధనాధారం అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం అంతహక్కుతమునకే పరిషించేయకుండా ఇతర కలములలోని జేడ విద్యార్థులకు కూడా స్కూలర్ పిక్చుల రీత్తుతగు సహాయం, స్కార్యాల చేయించాలని కోరుతున్నాను అట్లా చేసేటట్లయితే విద్యార్థి విద్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడమే కావుడా, విద్యార్థులను ప్రోత్సహించినవారమన్న కా

271 Resolution re Extension of Educational Facilities to the poor
23rd August 1958]

ఎండు, ప్రమాద్యుం యో సూచనను బాధ్యతగా గుర్తించి సాధ్యమైనంతవరకూ సహాయం చేయాలి కోరుతూ యో తీర్మానాన్ని బలపరుస్తు, నేను విరమిస్తున్నాను

మిస్టర్ షైర్లైన్ ఇంక మంత్రిగార్హి మాట్లాడవని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మాచార్ణ (పాతపల్నాం, జనరల్) అధ్యక్ష, ఇది చాల్స్ ముఖ్యమైన తీర్మానం ఈ పేళ ఇన్ని తీర్మానములు వూర్తికావలేను అని ఎక్కుడా ప్రాణిజరు లేదు కాబట్టి, దీనిమాద మరికాంతనేష్టు చర్చ సాగించినట్లయితే అందరి అన్నిప్రాణుల తెలుకోడానికి నిలయంది

మిస్టర్ షైర్లైన్ ఇప్పాడు ఈ తీర్మానమీద చర్చ అంటూ ఏమి జరుగుట లేకు అందరు ఏకీభువిస్తూనే మాట్లాడుతున్నారు విధేయించేవారైవ్యరు లేదు. మంత్రిగార్హ మాట్లాడతారు ఒహుళా, వారుకూడా ఏకీభువించగలచేవా నిరీక్షించవలని యాన్నది. కాబట్టి, దీనిమాద ఎక్కువ చర్చ చేయవలసిన అవసరంలేదు

Sri E Ayyappu Reddi There are various aspects of the resolution Sir It is not a question whether there are differences of opinions or not Each member is trying to bring to light some aspect of that resolution Please permit 10 or 15 minutes more for discussion

Mr Chairman Each Member has been saying the same thing There is no new contribution If hon Members can co-operate we can stop this discussion and let the hon Minister reply

Sri E Ayyappu Reddi There are 3 or 4 Members who want to speak on this resolution. I request that we may be given atleast 2 or 3 minutes to speak

Mr Chairman I have no objection, if that is the sense of the House

Sri L Lakshmana Das The House is in favour of having discussion for some time more At least the sense of the House is not in favour of closure I would therefore request you to allow us to speak

Mr Chairman I now call upon Sri L. Lakshmana Das to speak.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మిందాన్ అధ్యక్షు, ఇప్పుడు ఈ తీర్మానం చదివితే చాలా ఆచారమోగ్యంగా, ఆచారమోగ్యంగా, అందరికీ ఇష్టం ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తోంది. కానీ, ఇది ఎంతవరక సాధ్యం అనే విషయం ఆలోచించాలి ప్రస్తుత విద్యావిధానం ఎంతవరక పనికిష్టస్తున్నది, ఆవిద్య ఎంతవరక ఉపయోగపడుతున్నది ఆనే విషయం ముందుగా తెలుసుకోనవలయిని నేను సభ్యులనందరినీ కోరుతున్నాను ఏమైనపుటికీ, ఈ నాడు కలిపిస్తున్న విద్య కేవలం ఉద్యోగాలకు సంబంధించినదే అని స్పష్టం అన్న తున్నది మాత్రాలో ప్రైమార్కులులేదు ఈ నాడు ప్రైమార్కుల్నాలో చదువు తున్న విద్యార్థులందరు ఉద్యోగాలకోసమే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు కానీ ఇతర వృత్తులవట్ల నారు అనస్తి చూపుట లేదు మన ప్రభాస్వామిక దేశంలో ముఖ్యంగా విద్య అవసరం ప్రభుత్వం ప్రతి ఒక్కరికి విద్య ఇవ్వాలి అందరికి కూడా ఫీర్జీ ఎడ్యుకేషన్ ఇవ్వాలి ఆఫీర్జీ ఎడ్యుకేషన్ ఎంతవరక ఇవ్వాలి 2 ఎంతవరక సాధ్యమైతే అంతవరక ఇవ్వాలి అనేదాంట్లో ఏ విధమైన భేదాభిప్రాయములు లేవు అందరికి విద్య సేర్పాలి కానీ, ప్రస్తుత విధ్యావిధానం అటువంటిది అప్పనా కాదా, అనేది పరిశీలించాలి ప్రస్తుతమన్న విద్యావిధానమును గురించి కొంత వ్యుతిశేకత ఉన్నది. సంస్కృతశాసులు తేవాలనే అభిప్రాయం ఉన్నది మన విద్యావిధానములో వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వృత్తి విద్యలను ఎంతవరక అభివృద్ధి చేసుకొన్నాము 2 తివ శారం వరక చదువుతున్న తరువాత వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవి విధంగా విద్య సేపుటకు ఏమి అవకాశములను కలిగించినామని అడుగుతున్నాము. అన్ని వృత్తులవారికి అన్నిరకాల వృత్తి విద్యలనూ సేపువలసియున్నది. చదువు హూర్తి అయిన తరువాత ఉద్యోగంలో సంబంధం లేకండా, వారు సేర్పువున్న వృత్తి విద్యలనుబట్టి వృత్తులు చేసుకొని జివించే అవకాశం కల్పించినాడే అది స్తోన విద్య అప్పుతుంది విద్య అందరికి ఇవ్వాలి అనే విషయంలో ఎవ్వరికి భేదాభిప్రాయాలు లేవు ఈ తీర్మానం నిజంగా ఆచారమోగ్యమే, కానీ ఆచారము అవకాశం లేదు ఈ నాడు ఫీర్జీ ఎడ్యుకేషన్ పారిజసులకు, గిరిజసులకు ఇచ్చినంత మాత్రమునసే రాష్ట్రాలో కొన్ని కోట్లరూపాయలు ఖర్చు అప్పుతున్నది అయి కే, దేశంలో బీదతంం ఎంతవరక ఉన్నదిచి దేశంలో నూటికి 90 మంది బీదవారే ఉన్నారు దినిని బట్టి బీదవారండరికి ఉనితవిద్య గరచాలంచే దాదాపు అందరికి ఉనితవిద్య ఇవ్వువలసి భుంటుండి అందువల్ల మన విద్యావిధానాన్ని హూర్తిగా మార్పాలి ఫీజు లేకండా ఎంతవరక అవకాశం ఉంచే అంతవరక అందరికి ఉనితవిద్య ఇవ్వువలసి యున్నది. ప్రభుత్వ అభిప్రాయం కూడా ఆదే. ఆశయం మంచిదే కానీ ఆచారములో పెట్టిడానికి పరిఫీతులు అనుకూలించుటలేదు తగువిధంగా విద్యావిధానాన్ని మార్చినప్పుడే ఇది ఉపయోగపడుతుంది కానీ లేకపోతే గుమాస్తాలను తయారు చేయటానికి ఉపయోగిస్తుంది. ఇదిమాత్రం దేశానికి మరేవిధంగానూ ఉపయోగపడుని మనవిచేస్తూ నేను విరింపున్నాను.

శ్రీ ఇ అయ్యపురెడ్డి అధ్యక్ష, ఈతీర్కూనం గురించి శిఖార్థు చేయవల
 సిన ఆదికారం బేకిపోయినప్పటికీని, ఈవిషయాన్ని గురించి ఏర్పుచే అవకాశమాత్రం
 ఉన్నది క్రీతమృతేషం ఇవ్వాలనేది మనరాజ్యంగంభీరంలోనే ఒక డైరెక్ట్ ప్రిని
 పత్రగావున్నది దానినిగురించి ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వానికి శిఖార్థు చేయవలసినభాగాల్నిం
 ఏమాలేదు అఱుతే, ఈసాదు విక్షేపిద్వాలయాలలోగాని, డైరెక్ట్ కాలేజీలలోగాని,
 అడ్డిమన్సు జరిపేటప్పుడు మన ప్రభుత్వా ఒక క్రొత్త పందాను అవలంబించవలసి
 వుంటుందని విజ్ఞాపితచేస్తున్నాను మెన్సు టీఎస్ఎస్ ఒకప్రక్కను వేస్తే, మెడికల్ కాలేజీల
 లోనూ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలోను ఎడ్డిబ్ల్ చేసుకోవానికి కొన్ని రూప్యాపున్నాయి,
 వాతిప్రకార్తా జుగుతాయి ఆన్నారు ఇంటర్వ్యూలలో మార్కులు ఇస్తారు సెలెఫ్
 చేస్తారు అనికూడా చిప్పినారు కాని, అట్లా చేయడంలో చాలా కష్టాయన్నాయి.
 ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను ఒక నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫ్ససు కొదువు వుంటాడు
 అతనికి 300 మార్కులు వచ్చివుటయమకోండి గెజిటెడ్ ఆఫ్ససర్ కొదుకో,
 ప్రోట్రోర్పు జ్ఞానికి కొదుకో సుంటాడు. అతనికి 316 మార్కులు వచ్చియుంటాయమకోండి
 ఇటువంటి పరిధికులలో ఎవ్వ జ ఒ కొదువు సీటు ఇచ్చుడం అత్యవసరం ఆ పెద్ద
 ఆఫ్ససుగాకికి కొదువుకి ఇక్కడ సీటురాకపోతే ఇంకొక కాలేజీలో దొరుకుంది
 అక్కడవపోయి చుట్టు కోగలడు. తిండ్రి దబ్బుగలవాడు కనుక ఎక్కుడికైనా పంపి చదివిపో
 గలడు కాని చేదవానికి ఇక్కడ సీటు రాకపోతే ఇక అతనికి వెరుమార్గంలేదు
 జీవితమే అంధకారబంధురం అయిపోతుంది చదవకపోతే జీవనోపాథోలేదు. ఎలఁ
 కాలేజీలకుపంపి చదివిచగలక్క కుపుడు నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫ్ససుల్లు ఇప్పుడు మనం
 అనుమతిస్తున్న విధానంతర్లు అలాంటి చివక్కులేదు. నీనివల్ల, బాగా సమపాయాలుండి,
 ఇతరప్రాప్తమోపోధి గడువుకోవానికి వీలుండి, లేక వేరే ఉద్యోగం సంపాదించు
 కోడానికి వీలుంటున్న వారికి సీటురావడం, ఆంధ్రప్రదేశునాయి, ఇక్కడకీటువస్తేనే
 గాని, ఆర్యంతరం లేదికాకి సీటురాచుపోవడం జరుగుతున్నది. ఇలువంటి విషయాలు చాలాకున్నాయి, సేమ ప్రత్యేకంగాచూచాను 4, 5 మార్కులు కాలేజీలో
 మొత్తంలో 7,8 మార్కులులాచేడసో మధ్యాతరగతికి క్రిందితరగతికి చెందిన కొంత
 మంది విద్యార్థులకు నీటులు రాకపోవడడయిగింది. మాజీవితమంటా అంధకార బంధుర
 మైటోయిలడి జీవితమంటా ట్రూజీడీ అయిపోయిందని వారు నిస్పుహతాతో కృంగి
 బాయినారు డైరెక్ట్ కాలేజీలలో అడ్డిమన్సు ఇస్పేటప్పుడు ఇప్పటినుంచేనా శీద
 తింపునాడు ప్రిథివేస్తున్న ఇన్నాలని కొదుతున్నాను వారు ఏ కులానికి చెందినప్పతికి, ఆ
 వటుంబంయొక్క ఆస్తియొంత, ఏత్తాపాయం వప్పుండితానేది గమనించవలసివుంటుందని
 సేమ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపితచేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ చాలామంది సభ్యులు మాటల్గాడవలెనని అనుకంటున్నారు మారు చెప్పినప్రకారముగా చేసే 4గంటలకాలము ఈసభలో కూర్చోవలసినుంటుంది. అందుచేత దయచేసి తొందరదా సభహవాయిదాసేయడానికి నావ అవకాశము ఇవ్వున తెనని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు ఈ తీర్మానముమిద ప్రభుత్వమునక్క కావలసినంత సానుభూతినుండి కానీ సభ్యులు చెప్పినంత సులభముగా దినిని అమలు పరచడానికి పీలులేదు ఇష్టుడే సేసు files చూచినాను. పారచాలలో ఉచితవిద్యా సాకర్యపు schemeను ప్రవేశ పెట్టి experiment చేసినట్లయితే 5 లక్షల 45 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వమునకు ఖర్చుఅవుతుంది డేశములో ఎస్సో schools తున్నవి. ఈ schools అన్నింటిలో ఈ scheme ను అమలులో పెట్టినట్లయితే 60 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. మనకవచ్చిన బడ్డిటు అంతా education facilities యవ్వడానికి సరి పోతుంది అందుచేత తీర్మానములో “that necessary steps be taken as early as possible” అన్న పదజాలములో ఈతీర్మానముయొక్కార్థం అంతా పోయినది అందు కలన దానిని accept చేయడములో ఏమియునిట్టములేదు మనరాజ్యంగము డేశములో అందరిని విద్యావంతులుగా చేయడలెనని ఆచేసిస్తున్నది ఆవిధముగా చేసే నే Democracy survive అవుతుంది. మనడేశములో ఈన్నటువంటి ప్రజాస్వామ్యముక్కుండ బడవలెనంటే డేశము విద్యావంతమైనది కావాలి ఆవిధముగా ఒక్క విద్యుతే దృష్టి లోనుంచుకొని యతరకార్యక్రమాలను ఆపు చేయడము సాధ్యముకాదు ముఖ్యముగా మానవులు survive కావాలంటే ఆపోరమకావాలి. ఆసమగ్గు ముందు పరిగ్రస్తించవలసితున్నది. దానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలుఖర్చు పెట్టివలసి తున్నది కాసనసభ ప్రభుత్వముయొక్క budget ను ఆమోదిస్తుంది ఈపనులన్నిమాస్కాని budget ను ఒక్క విద్యుతోకాకే ఎందుకు కేటాయించలేదు? కాసనసభవారే పంచవర్ష ప్రకారికలు ఆమోదించి నారు రెడవపంచవర్ష ప్రకారిక అమలులోనికివచ్చి ఆప్టుడే $2\frac{1}{2}$ సంవత్సరములు కావచ్చుయన్నది ఇంచా $2\frac{1}{2}$ సంవత్సరములు దినిక్రింద ఖర్చు పెట్టివలసి తున్నది. Education పద్ధతించే యాడబ్సింటా కేటాయినై ప్రకారిక అమలులోనికిరాదు. “Every man and woman should be educated” అని Constitution లోనే తున్నప్పడు దానినే తునర్చుటిస్తూ యా కాసనసభ ఆమోదానికి పంచే ఆవశ్యకత యిప్పడులేదు అయినప్పటికీని ప్రభుత్వము యావిషయములో చాలా క్రిందపోత్తున్నది 10 సంవత్సరముల కస్తు యిప్పడు విద్యారంగములో మనమెంతో శ్రుతిభూతిని చూచినాము బీదాద్యార్థులక Scholarships మొదలైనస్తే కూడా యిప్పడు ఎక్కువగా యవ్వడము జరుగుతున్నది III Form వరక ఉచిత విద్య గ్రామాలని ప్రభుత్వము నిర్ణయించినది. అయితే గ్రామాలలో ఆ III Form వరకుడు బీదప్రశాసనము

ఇల్లలను ఎడులకు పంపుట చాలాకిష్టము Compulsory education scheme నువ్వేళ రైతీనప్పటికి ప్రమోజనము లేకపోయినది చదువుకోవాలనే అభిలాష వారిగోవుడు లేక కాదు బీద్రవ్వజ్ఞస్కము చిన్నప్పటినుంచే తమ పిల్లలను కూరి నాలి వృత్తులకు పంచించి వారు తెచ్చిన స్వల్ప ఆదాయమునుకూడ తమ కుటుంబ పోవణక ఉపయోగించున్నారు అందుచేత ప్రజల జీవనస్థాయిగో కొంత improvement వచ్చే పరమ జేశ్వరులో అందరిని విద్యావ్యాపులుగా చేయలేము ఇదంతా slow process లో జరుగవలేనేగాని overmighty reform చేయాలంచే కాదు అయితే ప్రీ సరసింహమూ క్రిగారి మనసుగో యింకొక point ఉండి వుండవచ్చును అది, Scholarships యింకా ఎక్కువ liberalగా యిచ్చి ప్రోత్సహించవలెనని వారి ఉద్దేశ్యముయితే కావచ్చును ఇంకా యో concession అందరికి యవ్వవలెనన్న అభిలాష కూడ వారిగో వుండవచ్చును అది వేరే సమస్తి

శ్రీ జి సరసింహమూర్తి అధ్యక్షా! బీదవారందరికి కులమతో ప్రమేయమచేకండా ఈ concession యవ్వవలెనని సేను కోరుచున్నాను

శ్రీ కె వెంకటరావు వారు చెప్పినది అర్థమయినది బీదవారికి భాగ్య కంతులవ గీటు పెట్టేడము చాలా సులభము మన జేశ్వరుగో ఒకప్రక్క, అంతా బీదతనమే అనుకుంటున్నాము సేను కాలేజీగో జీమువున్న రోజులలో రూ 14 లో జీతము వుండేది ఇప్పుడు B A చదువుకుంటున్న వారి సిగరెట్లకే ఆ డబ్బు చాలను ఈ cost అంతా చదువు పట్టుకిందకే వస్తుంది మరి వాళ్లందరిని బీదవారు గానే పరిగణించవలెనా? Interruption by (Srimati T Lakshmi kanthamma)

సేను యా తీర్మానాన్ని గురించే మాటలు తున్నాను ఇంకేవిధముగా చేయాలన్న విషయమును గురించి సేను మాటలు లేదు ఇంకేమి చేయాలన్న విషయమై ప్రభుత్వము క్రిధగా పరిశీలిస్తున్నది ఇప్పుడు అంధ్రలో ఏమే educational concessions వున్న గో అన్నీ తెలంగాం రాష్ట్రంతానికి వర్తింపజేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము III Form వరక free education యవ్వవలెనని Chief Minister గారు కూడ సూచించినారు ఈ తీర్మానములో బీదవారందరు అన్న మాటకు అర్థములేదు అయినప్పటికి బీదవిద్యార్థులు చదువుకొనడానికి కొంత aptitude చూపించితే వారికి చాలా concessions యిస్తున్నారు ఈ facilities యింకా అధికము చేయమని ప్రభుత్వమును అర్థించవచ్చును Concessions అందరి బీదవారికి extend చేయవని కోరడము చాలా అసమంజనముగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ ప్రభుత్వమే కాదు, పరిపోలన మన సోదరుల చేతిలో వున్నసు gradualగా జరుగ వలపిసుచే గాని ఒక్కప్రారిగాకాదు

శ్రీ జి. నరసింహార్థి పీటియనంతవరకు అని ఆమోదిస్తే బాగుం
 టుండి

శ్రీ కె. వెంకటరావు - పీటియనంతవరకు అని దీనిలోనే పున్నది అని కాగితమిహర మాత్రమే పుంచుండి రికార్డులోనికి వెస్ట్ డానికి ఉపయోగిస్తుండి ఇప్పుడు హరిజనులు, backward classes యింక ఇతర జాతులలో పున్న భీదవారు యా concessions అనుభవిస్తున్నారు ఈ facilities యింకా ఎక్కువ చేయమని అంటే దానికి limitedగా యా తీర్మానానిన్న అంగీకరించడానికి అభ్యంత రమిలేదు కాని “all people” అనుమతిక్క “as early as possible” అని పున్నష్టచికిన Government accept చేస్తే, assurance ఇచ్చినట్లుపుండి ఈమధ్యసే Assurances Committee అని ఒక కమిటీని పేసి నారు శాసనభలోను ఇతర్కామంత్రులు చేసున్న వాగ్దానాలను అమలులో పెట్టుతున్నారా, లేదా అని పరిష్కించడానికి వారు నియమింపబడినారు ఏడైన వాగ్దానమచేసి దానిని అమలపరచక పోతే యా కమిటీవారు enquiry చేయడము, యా విషయమంతా శాసనభలో discussion చేయడము, ప్రతికలవారు దీనిని ప్రముఖముగా ప్రచురించడము మొదలగునట్టు జరుగును అందుచేత దీనిని కొంత సంకుచితమైన field లో principle క్రింద సేసు అంగీకరించలేదండు పున్నాను మీ అందరియొక్క సహకారమతో యా తీర్మానము ప్రభుత్వము వ్యతిరేకిస్తున్నదని మనవి చేసున్నాను సేసు యిచ్చిన పై explanation ను దృష్టిలో పెట్టుకొని నరసింహార్థిగారిని ఈ తీర్మానము withdraw చేసుకొనవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

శ్రీ జి నరసింహార్థి - అధ్యక్ష! మంత్రీగారు చెప్పినదంతా అవగాహన చేసుకున్నాను కాని సాధ్యమయినంత త్వరలో చర్యలు తీసుకొనవలెనని మాత్రము తీర్మానము కోరుచున్నది తిత్తుణమే యా ఓ త్తరక్షణలోనే అని మేము యా తీర్మానము ప్రస్తేపట్టుటలేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు - దీనిని principleగా accept చేయడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించడని మనవి చేశాను మన plan కూడ ఒప్పుకోదు ఈ planలో స్టుండ్స్ లేదో నావు నమ్మకము లేదు వచ్చేప్రాథారికలో కూడ యింత అర్థితుగల ఱ్మానమును అమలు పెట్టుడం సాధ్యముకాదు Budget పద్ధతి ప్రహేళ పెట్టినాడే గాప్పుగా ఆదాయమంతా education కే పుపయోగించవలెనని తీర్మానము ఆనాడు పాశచెట్టివుంచే బాగుండును అందుచేత ఈ విద్యా విషయములలో ప్రభుత్వము ఇప్పు గన్న సాకర్యములు ఎక్కువ చేయడానికి యత్నము చేస్తుండని మరొకసారి విజ్ఞాపిస్తున్నాను.

23rd August, 1958]

శ్రీ జి. నరసింహమూర్తి - అప్పుడు! మంత్రిగారు తమ జవాబులో చాలావరక తీర్మానానికి ఆషకూలంగానే మాట్లాడినారు సాధ్యమైనంత త్వరలో చర్యలు తిసుకోవాలఁ మాత్రమే తీర్మానం కోరుచున్నది తక్కణం చర్యలు తీసుకోవాలని దానిలోకినే

శ్రీ కె. వెంకటరావు - Immediate అంశే అరథదే కదా!

శ్రీ కె సీరెయ్యగుప్త (ముఖీరాబాద్) ఈ తీర్మానంమిద చాలా మండి సభ్యులు మాట్లాడాలని చేస్తు ఇచ్చినారు కానీ మంత్రిగారు ఈతీర్మానాన్ని అంగీకరిస్తారనే ఉద్దేశంతో వారు మాట్లాడదేదు కాబట్టి immediate ఆసే పదాన్ని తీసికేసి అయినా అంగీకరించమని మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను

శ్రీ కె. వెంకటరావు ఈ తీర్మానాన్ని అంగీకరించదలమనోదేదు

శ్రీ పి. గోపాలురెడ్డి (మిశన త్రైని - జనరల్) అంధరాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు మంసిపారు నాయాబూబ్రాంజిలని నావిద అని వాడుకొంటూ ఉండేవారు. అంధరాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత నాయాబూబ్రాంజిలని మాత్రమే వాడుతున్నారు. అందువల్ల నావిద అని వాడుకంటున్న వారందరికి ఈ concessions లేకండా పోయినని ఈ విషయం గురించి అతే సంవర్ధనం ప్రఫుత్తావ్యాకితి తెలుపుకున్న ఇలక్షన్లకు మౌతుం లేకండా పోయింది.

శ్రీ జి నరసింహమూర్తి : తీర్మానం స్వగ్రహించి ఉడడమా, అన్నది నా సమస్యకాదు సారిజన, పెనుకుడిన జాతులలో పాటు ఇతర కూలాలలోని బీళ చిద్యార్థులు ఈ కూడా ఈ స్కాకర్యాలను అనువర్తించాటక ప్రయత్నించాలని మాత్రమే కోరుతున్నాను అనుసరిస్తేన ఫీజి కొంత సంవిష్టమైను

మిస్టర్ ఛైర్మన్ మంత్రిగారి ఉపాయసముద్ర విన్నారు ఇప్పుడు మిగు విమి తీర్మానాన్ని ఓటువ పెట్టమంటారా దేక ఉపసంహరించుకంటూరా? ఆ వినయం మాత్రం చెప్పండి గవర్నమెంటాలేదు, తీర్మానం ఉన్నది ఉన్నటుగానే ఉన్నది. ఇప్పుడు amendment ఇచ్చుటవ గాని, వారీని accept చేయటకగాని ఫీలుదేదు

శ్రీ జి నరసింహమూర్తి మంత్రిగారు తీర్మానానికి సుమఖులమని సెఱిచ్చారు గాన నా తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకంటున్నాను

The resolution was, by leave of the House, withdrawn

Official Language of the State

Sri Vavilala Gopalakrishnayya Sir, I move

" This Assembly recommends to the Government to introduce forthwith Legislation making ' Telugu ' the official language of the

[23rd August, 1958]

State also providing for its extension to all Departments of Government in convenient stages with due safeguards for the protection of Urdu and take all necessary steps for its proper implementation ”

Mr Chairman Motion moved

శ్రీ వామిలాగ గోపాలకర్ణయ్య అధ్యక్ష, “ తెలుగు భాషన రాష్ట్రం యొక్క అధికార భాషగా చేయుచూ సాకర్యంకోనం అనువన కీతిని ప్రభుత్వాభాల అన్నింటికి దానిని విద్రులంపచేయుటకు నీర్దేశించుచు, అందులోపాటు ఉద్దూభాషన ఇవ్వునిఁచున్న రక్తసలను కల్పిస్తూ వెంటనే చట్టమును ప్రవేశ పెట్టి శిథుంగా అమలు జరుపుట ఎకల చర్యల తీసుకోవలసిందని ఈ విద్ధానభ ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయుచున్నారు ” అనే తీర్మానాన్ని సేను ఉపపాదిస్తూన్నాను

మనం ఎంతో కృపిచేసి దేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించడమేగాక, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలను సాధించాము సమగ్రమైన వికాలాగిధ్ర ఏర్పడినది ప్రభుత్వ వ్యవహారాలను ప్రాంతియ భాషలలో నడుపుకోవాలనే ఆశయమైనే మనమా ఉద్ద్య మాన్ని ప్రారంభించాము ప్రజలు తను భాషలో మాట్లాడినప్పుడే తమ తమ అభిప్రాయాలను స్వీచ్ఛంగా చెప్పుకోగలరని అందువల్ల అది రాహితభాష ఐనప్పుడే మనం కోరే ఆశయం సఫలీకర్తవ్యతుందని కొండా వెంకట పురుణ పంతులుగా రు ఆ ఉద్దేశ్యాన్ని ప్రారంభించినప్పుడే చెప్పారు ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు, ప్రభుత్వం రొపు తమ అభిప్రాయాలను మధ్య మేముటుల అవసరం లేకండా అందచేయగలాలి. అప్పుడే అది ప్రజాస్వామీక ప్రభుత్వాభాగులుని ఇనే ప్రాతిపదికవిాద సేదు భారతదేశ నంతా ఒక్క బాంబాయి తప్ప, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పడినవి అందువల్ల కొండా కొర్కె రాష్ట్రాల ప్రాంతియభాషలో వ్యవహారించడినిఁచూలి ఐతే ఇక్కడ ఉద్దూభాషనుడు కొంత ప్రధానండా ఉన్నది కనుక దానిని కూడ ప్రాంతియ భాషగా సమన్వయపరచే పద్ధతి డినిలో ప్రాందుపరచబడినది ఇక పోతే తెలుగుభాష ఇచరికభాషగా పనికివస్తుందా ? అనే విషయంలో మనలో భిన్నాభిప్రాయం ఉండ చ్చును గాని ఈ మధ్య పోల్చు అనే పెద్ద కాప్రెస్ వేత్త హిందూలో ఒక వ్యాపం రూస్తూ ఒపుళక భారతదేశంలో ఉన్న భాషల అన్నింటిలోకి సెన్సువగాని, పారిషాఫ్ కాప్రెస్ నుండి గాని తెలుగుభాషన ఉన్నంత నడికారం, సామనస్యం మరొక భావ లేదని పెలుచ్చారు అయిన ప్రాంతియ అభిమాన, దురభిమానాలతో నుత్తంలేని వ్యక్తి ఆయన ఇంగ్లూడు దేశియుచు పైగా ఆయన సామాన్య భాష లో సంబంధించిన మనిషి గాడు ఆయన ఒక పెద్ద కాప్రెస్ లు డినిబట్టే న భావ నిజస్యారూపం గ్రామ్యం చేసుకోవచ్చు

అందువల్ల తెలుగు భాషను అధికార భాషగా నిర్ణయించినచో భాషన సాధ్య నంతరపు స్థాలభ్యంలోకి తీసుకువచ్చుట కొరకు కావలశిన పద జాలములను, hincal terms ను ఆ ప్రయోగ నిర్మాణమను, వాటికి కావలశిన పనిముట్టు, పైపు

[23rd August, 1958]

టెరు వ్యాచలవ కీప్రంగా చేసుకోగలము అప్పుడే కాచనాలను ప్రాయిదండ్రం వాటించే గమన్యాయం చేసుకోవడం సార్డ్యుషాతుంది పీటిని సాధించిన తరువాత ప్రక్కను న రాజిక బాహు చేసుకోగలిగా మని చెప్పుకోగలము

కమద్యుల్ ఆఇసిఎస్ సమావేశమయినప్పుడు ఏ రాష్ట్రానిని కార్బ్రోం లిమ ప్రొంతీయ భావలు ప్రభుత్వ భాషగా చేసుకోవడం ఈ త్తుమమని ఒకి తీర్మానమను పాని చేసి రాష్ట్రాలన్ను అపథంగా చేయాలని ఒక డైరెక్ట్ ఇచ్చారు. ఆ విషణున్ని చేసు ఇదివాచు దానిలోని అస్వయాయాలలో తేడాలున్నచో నాకేమి శార్డ్యుత లేదనకంటాను మేమ ఆ ప్రకారంగా ఆధించేసున్నాము

తెలంగాణలో తెలుగు భాష వాడుక, ఏఖిధంగా ఉన్నది అని తెలుసుకొనుటకు ఇంతకమందే రామలుగారు మాట్లాడినారు అయిన మాట్లాడిన భావలో ఉన్నద్దు పదాలుగాని, ఇంగ్లీషు పదాలు గాని కలియక ఎంతో తీయదనం, స్వంత సుజికారంతో తిక్కన్న గారి అచ్చ తెలుగువలె కనబడినది ఆ భాషను వింటున్నంతసేపు ఈ భాష అధికార భాషగా ఎప్పుడు నిర్ణయ షాతుందాలే అని అనిహించినది పాతే నిఘంటు త్రయంలోనే పదాలే ఉండాలని నా అభిమతం కాదు. కేడియో, నైల్యైట్టేవన్ మెండ్రైన పదాలకు బటులు ఆరు మైళ్ళు పొడవు పదాలను సమన్వయించుకొనే బటులు ఇదమిద్దంగా వాటినే వాడవచ్చును 20th Century Dictionary లో ‘కూరి’ అంటే పదమను ఇంగ్లీషు భాషగా వాడారు. ద్వానిని 50 అస్వయాలు చేసేబటులు ఆదే సులభ క్రాస్‌వ్యాంగ్స్ ఉన్నది

శాసనసభాభ్యాసులు మాడు కమిటీలు వేళారు ఆధించేయి చూలావరకు ప్రయుక్తులు చేకాయి రిపోర్టు తయారై నది.

శ్రీ కె వెంకటరావు Absentee member క ‘అనుపర్చి సభ్యుడు’ అని తెలిగించినట్లు విమ్మాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య చేసు చెప్పులేదండి వెంకట్రావుగారు స్వంతభాషలో అస్వయించుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు సేసుకూడ సమన్వయస్సందోశం చేసా చూచి బాగుగా ఉన్నదో అంగికరిస్తాను లేనిచో వెంకట్రావుగారి, మిగ్గారవం లో, ఆమాటన త్రోఫివేస్తాడు

ఆమూడు కమిటీలు మాడుభాషలలో మాత్రమే తయారు చేసినట్లు తెలుసున్నది. తెలుగుభాషను అధికారభాషగా చేయటగా ఎంత ఆస్వం ఔతుందో ఆతమనట్టం సంపూర్ణ ప్రహాతుందని మనవి చేయుచున్నాను పొందిభాసా సమస్య వేరు అది భారత సేంమెత్తానికి సంబంధించినది అధికారభాషగా నిర్ణయం చేసినప్పుడే ఏ భాషక్కను చరిత్రూత సిద్ధిస్తుంది అందుచేతనే భాసా సమగ్రతమ సకల చర్యలు తీసుకోవాలని యిందులో ఉట్టికించుకొనిది ఇది అంటా ప్రభుత్వమే చేయాలి రూల్సును తెలుగులోకి మార్చువచ్చునా, లేదాలి ఆనే సమన్వయచ్చింది. మనమందరం తెలుగులోనే

మాట్లాడుతున్నాము కాని తెలుగులో మాట్లాడుకూడదు. Constitution లో ఒక అడవిను ఉన్నది

శ్రీ కె వెంకటరావు ఈపేళ ఎలాగు పూర్తికాదు ఈసారి మరల అంతా కలిసి మాట్లాడవలనీ ఉంటుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య అంగేనండి

Mr Chairman I now adjourn the House sine die

The House then adjourned sine die
